

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE HL. M. PRAHY - 2015

Regionální statistiky

Praha, 31. 8. 2016

Kód publikace: 330138-16

Č. j.: 02012 / 2016 – 7101

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v hlavním městě Praze

Ředitel odboru: Ing. Jiří Ročovský

Kontaktní osoba: RNDr. Tomáš Mládek, e-mail: tomas.mladek@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 648, 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 223
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 249
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Sportovní 28, 360 01 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 080
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 509
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 931, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

Obsah

Úvod.....	4
Shrnutí hlavních poznatků	5
1. Demografický vývoj.....	6
2. Sociální vývoj.....	16
3. Ekonomický vývoj.....	26
4. Životní prostředí.....	34
5. Mezikrajské srovnání	39
Tabulková příloha.....	49
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj.....	50
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj	51
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj	52
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí	53
Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj hl. m. Prahy v letech 2000–2015	54
Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za hl. m. Prahu – demografický vývoj.....	56
Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za hl. m. Prahu – sociální vývoj.....	57
Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za hl. m. Prahu – ekonomický vývoj.....	60
Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za hl. m. Prahu – životní prostředí.....	63
Kartogramy.....	64

Úvod

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje hlavního města Prahy v roce 2015, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2010). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné.

V textu posuzujeme vývoj na území kraje i vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky. Zařadili jsme také samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2015. Proto můžeme v některých oblastech (především makroekonomika) zpracovat hodnocení pouze do roku 2014, v dalších oblastech jsou údaje za rok 2015 zatím pouze předběžné a budou se postupně zpřesňovat.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Nově je v ní zařazen dlouhodobý pohled na vývoj vybraných ukazatelů od roku 2000, tedy od vzniku krajů jako územně samosprávných celků. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Širší rozsah informací v podrobnějším územním členění můžete najít ve veřejné databázi ČSÚ na adrese <https://vdb.czso.cz> nebo můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetové adrese www.praha.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje Statistická ročenka hlavního města Prahy pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o krátkodobém vývoji regionu nabízí Statistický bulletin hlavního města Prahy, který vychází vždy 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit. Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 22. 8. 2016. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Shrnutí hlavních poznatků

- Demografický vývoj**
- Počet obyvatel Prahy se letech 2006-2015 zvýšil o 79 tis. osob. Kladné migrační saldo se na tomto přírůstku podílí z 80 %. Na konci roku 2015 měla Praha 1 267 449 obyvatel.
 - Dlouhodobě v Praze převažuje počet narozených (cca 14 tis. dětí ročně) nad počtem zemřelých (cca 12. tis. ročně).
 - Počet narozených dětí v Praze v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu je nad republikovým průměrem. Počet zemřelých na 1 000 obyvatel je v Praze pod průměrem ČR.
 - Do Prahy se stěhují zejména mladší osoby za studiem, či na začátku pracovní kariéry. Mírně starší obyvatelé pak z Prahy odcházejí, a to zejména do Středočeského kraje.
 - V populaci Prahy se zvyšuje zastoupení dětí do 15 let a osob 65letých a starších. Zároveň se zvyšuje podíl cizinců mezi Pražany.
- Sociální vývoj**
- Míra ekonomické aktivity Pražanů je nadprůměrná. Pražané pracují z 80 % v terciárním sektoru. Nezaměstnanost je v Praze naopak pod celorepublikovým průměrem a klesající.
 - V době poklesu výkonu ekonomiky bylo složení nezaměstnaných z pohledu vzdělání a věku rovnoměrnější. V době ekonomického růstu jsou na trhu práce opět znevýhodněny osoby starší a s nižším stupněm dosaženého vzdělání.
 - Nerovnost mezd podle pohlaví je v Praze vyšší než v průměru za ČR, větší je mzdová nerovnost ve skupinách vyšších mezd.
 - Ve struktuře dávek státní sociální podpory převažují v Praze vyšší rodičovské dávky a příspěvky na bydlení.
 - Klesá přetíženost mateřských škol, začínají se plnit základní školy. Na vysokých školách klesá počet studentů.
- Ekonomický vývoj**
- V Praze je tvořena 1/4 HDP České republiky. Hrubý domácí produkt na obyvatele je v Praze na úrovni dvojnásobku průměru ČR, rozdíl se však pozvolna zmenšuje.
 - Produktivita práce v průmyslu je v Praze klesající a od roku 2014 nižší než je celostátní průměr.
 - Propad stavebnictví se v roce 2013 zastavil a od roku 2014 dochází k meziročním přírůstkům objemu stavebních prací v Praze.
 - Počet stavebních povolení klesá již od roku 2003. Mezi nimi převažují změny dokončených budov. Z hlediska orientační hodnoty stavebních povolení dominuje nová výstavba bytových domů.
 - Bytové výstavbě se v Praze v roce 2015 dařilo, v posledních letech dochází k meziročním přírůstkům zahájených i dokončených bytů.
 - V rámci městské hromadné dopravy přepravuje nejvíce osob metro, jeho převaha není výrazná.
 - Cestovní ruch je jedním z velkých tahounů pražské ekonomiky.
- Životní prostředí**
- Podíl zemědělské půdy v Praze se stále snižuje, ale pozvolna se zvětšuje plocha lesních pozemků.
 - Spotřeba vody v Praze na 1 obyvatele je mezi kraji dlouhodobě nejvyšší.
 - Emise hlavních znečišťujících látek v Praze pozvolna klesají.
 - Množství komunálního odpadu na jednoho obyvatele Prahy je dlouhodobě nižší než republikový průměr.
 - Objem pořízených investic na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele se v Praze nadále snižuje.

1. Demografický vývoj

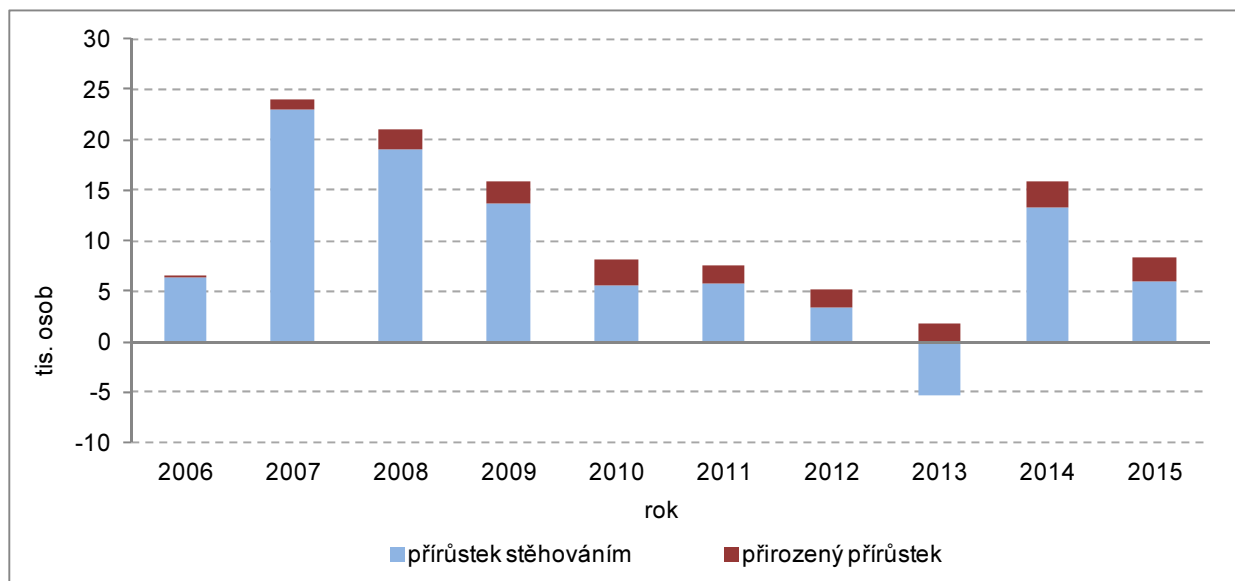
Přirozený přírůstek v přepočtu na 1 000 obyvatel je v Praze dlouhodobě nejvyšší mezi kraji ČR (1,9 osoby v roce 2015)

Ke konci roku 2015 žilo v Praze 1 267 449 obyvatel. Ženy z toho počtu tvořily 51,5 %. V roce 2015 se počet obyvatel Prahy zvýšil o 8 370 osob, z toho 6 031 bylo kladné migrační saldo a 2 339 přirozený přírůstek. V průběhu let 2006-2015 se počet obyvatel zvýšil o 79 tis, což je přírůstek o 6,7 %. Ke kladnému přírůstku přirozenou měnou docházelo každoročně v posledních deseti letech. Nejvyšší byl přirozený přírůstek v roce 2010 (2 526 osob), v následujících letech 2011-2013 měl klesající tendenci. V letech 2014-2015 přirozený přírůstek opět převýšil 2 tis. osob za rok. Mezi kraji ČR byl přirozený přírůstek v Praze v roce 2015 nejvyšší, a to jak absolutně, tak relativně (v přepočtu na počet obyvatel). Praha nadále zůstává po Středočeském kraji druhým nejlidnatějším krajem ČR.

V Praze se za rok narodí kolem 14 tis. dětí

V roce 2015 se v Praze narodilo 14 759 dětí, což je v období let 2006-2015 druhé nejvyšší číslo (v roce 2010 se v Praze narodilo 14 792 dětí). Počet narozených rostl v období let 2006-2010, v následujících letech počet narozených kolísal a v letech 2014 a 2015 se meziročně zvyšoval. V Praze v roce 2015 připadalo 11,7 narozených dětí na 1 000 obyvatel středního stavu, což je hodnota převyšující republikový průměr (10,5). Počet narozených na 1 000 obyvatel je v Praze nejvyšší mezi kraji ČR již od roku 2012. Úhrnná plodnost se v Praze zvýšila z 1,27 narozených dětí na 1 ženu v roce 2006 na hodnotu 1,47 v roce 2015. Úhrnná plodnost je však v Praze pod republikovým průměrem (1,57 v roce 2015).

Graf 1.1: Přírůstek/úbytek obyvatel hl. m. Prahy v letech 2006-2015

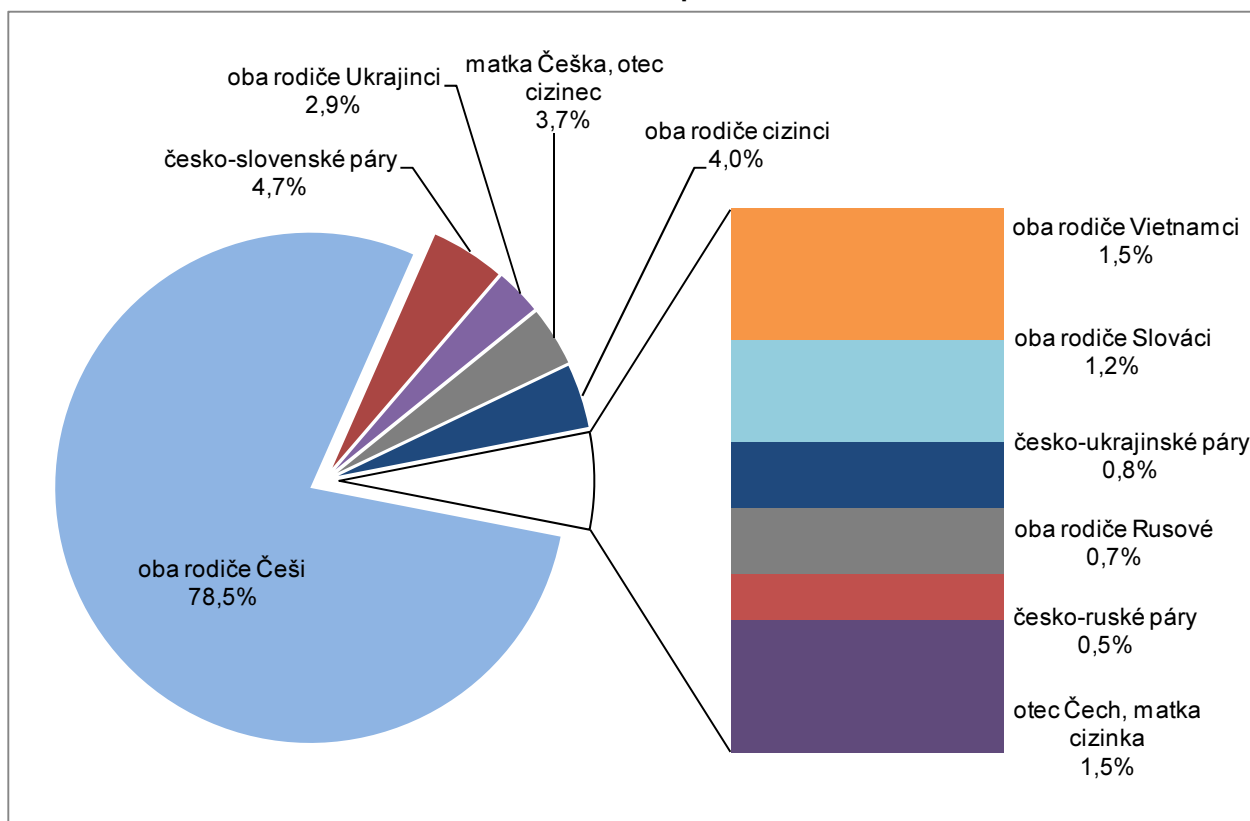

Rodiny v Praze jsou méně početné

Z celkového počtu narozených dětí v roce 2015 jich bylo 52,9 % prvorozených, 36,4 % druhorozených. Od roku 2011 stoupá v Praze počet dětí, které byly narozené v pořadí třetí a další. Ve srovnání se situací v republice celkem je v Praze zvýšený podíl prvorozených dětí a nižší podíl dětí narozených v pořadí třetí a další. Tento rozdíl souvisí s tím, že ženy v Praze mají děti ve vyšším věku – populačně silné ročníky žen ve věku 35-44 let v jiných částech republiky již děti měly a nyní ve větší míře čekají třetí a případně další dítě.

Graf 1.2: Narození v Praze v roce 2015 podle státního občanství rodičů

Zvyšuje se průměrný věk matek

Již v roce 2006 se nejvíce dětí narodilo ženám ve věku 30-34 let (42,4 %), následovaly věkové skupiny 25-29 let (34 %) a 35-39 let (12,4 %). Ženám mladším 25 let se narodilo 9,0 % dětí, ženám 40letým a starším 2,2 %. V roce 2015 bylo toto rozložení posunutě směrem ke starším věkovým skupinám. Nadále se nejvíce dětí rodilo matkám ve věku 30-34 let (40,7 %), avšak druhou nejčastější věkovou skupinou matek již byly 35-39leté (25,3 %). Teprve poté následovaly ženy ve věku 25-29 let. Matkám mladším 25 let se narodilo 6,8 % dětí, matkám starším 40 let 4,7 % dětí. Průměrný věk matky se tak v období 2006-2015 zvýšil z 30,6 na 32,4 let. Průměrný věk se zvýšil u všech pořadí narozeného dítěte, u prvního narozeného dítěte se jednalo o zvýšení průměrného věku z 29,4 let v roce 2006 na 31,1 let v roce 2015.

Zvyšování věku matek je z části zapříčiněno změnou věkové struktury žen v Praze

Míra plodnosti (počet narozených ženám dané věkové skupiny na 1 000 žen dané věkové skupiny) žen ve věku do 25 let zůstává prakticky stejná. Míra plodnosti 25-29letých žen poklesla mezi lety 2008-2012, od roku 2013 je opět rostoucí. Míra plodnosti žen ve věku 30-34 let meziročně kolísá, dlouhodobě má spíše rostoucí tendenci. Rostoucí je rovněž míra plodnosti žen ve věku 35-39 let (38,2 narozených dětí v roce 2006, 62,0 v roce 2015) a žen 40letých a starších (0,8 narozených dětí v roce 2006, 2,0 v roce 2015).

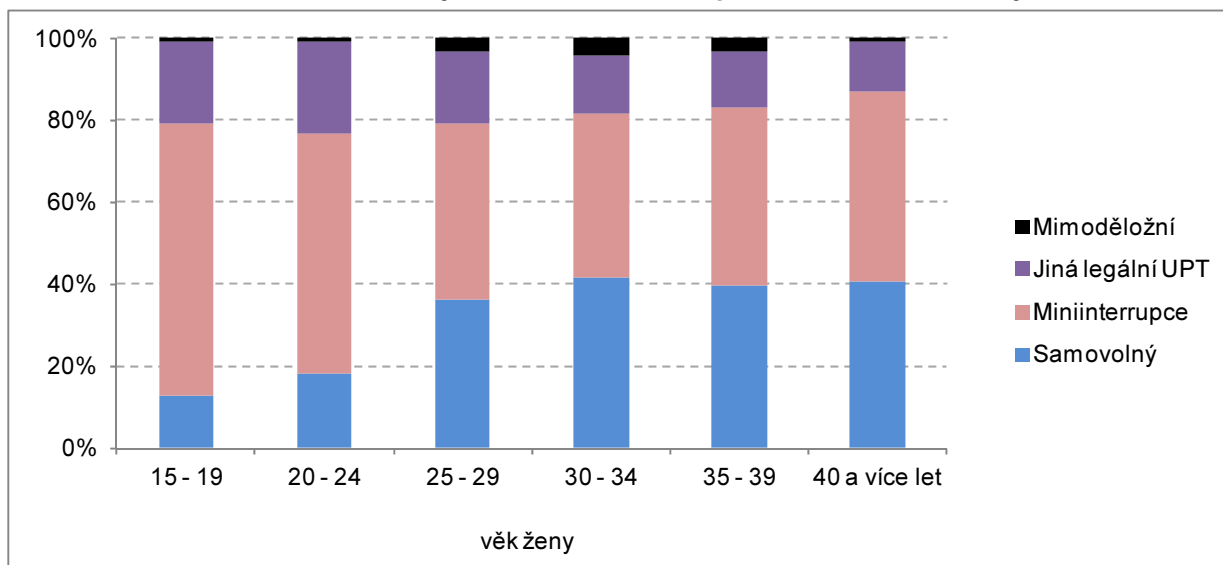
V republice se děti rodí mladším matkám než v Praze

V České republice celkem se, tak jako v Praze, nejvíce dětí rodí matkám ve věku 30-34 let, a to 34,6 % v roce 2015. Tento podíl je nižší, než je tomu v hlavním městě. Na rozdíl od Prahy je v republice druhou nejčastější věkovou skupinou matek skupina 29-30letých (29,7 %) a teprve poté následuje skupina 35-39letých (17,9 %). V ČR celkem je oproti hlavnímu městu větší zastoupení matek do 25 let věku (14,5 %) a menší podíl tvoří matky 40leté a starší (3,3 %). Tomu odpovídá i míra plodnosti podle věku – v republice celkem je ve srovnání s Prahou vyšší ve věkových skupinách do 29 let, naopak v Praze je vyšší u žen 30letých a starších.

Pražané jsou při zakládání rodin konzervativnější, než je tomu v ČR celkem

Mimo manželství se v Praze v roce 2015 narodilo 41,2 % dětí, což je nárůst ve srovnání s rokem 2006 (30,0 %). Vzhledem k pouze drobnému poklesu narozených rozvedeným nebo ovdovělým ženám, se především jedná o děti narozené svobodným matkám. To však nutně neznamená, že by se dítě narodilo do rodiny bez otce. Podle výsledku sčítání lidu v roce 2011 bylo z celkového počtu úplných rodin se závislými dětmi 12,4 % rodin žijících jako faktická manželství. Ve srovnání se situací v republice celkem se v Praze rodí více dětí vdaným ženám, což platí pro celé období posledních deseti let. V ČR celkem se mimo manželství narodilo 47,8 % dětí v roce 2015. Podíl narozených mimo manželství roste v republice celkem rychleji než v Praze.

Graf 1.3: Potraty v Praze v roce 2015 podle druhu a věku ženy

Potratovost v Praze klesá a je pod průměrem ČR

Potratovost v hlavním městě v posledních letech klesá. V roce 2006 podstoupily ženy s trvalým bydlištěm v Praze 4 293 potratů. Počet potratů stoupl do roku 2008, poté vykazoval počet potratů klesající tendenci. V roce 2015 byl počet potratů v Praze 3 880. V relativním vyjádření se v roce 2015 jednalo o úhrnnou potratovost ve výši 0,412 potratu na jednu ženu oproti hodnotě 0,481 v roce 2006. Ve srovnání s republikovým průměrem (0,506 v roce 2015) je potratovost v Praze nižší. V hlavním městě rovněž klesá počet potratů na 100 narozených dětí. V roce 2015 bylo v Praze 26,2 potratů na 100 narozených dětí oproti hodnotě 34,2 v roce 2006. V republice celkem došlo v roce 2015 k 32,2 potratům na 100 narozených dětí.

Samovolné potraty a potraty ze zdravotních důvodů se vyskytují častěji s rostoucím věkem ženy

Mezi potraty převládají miniinterrupce, které činily 45 % případů potratů v Praze v roce 2015. Samovolné potraty tvořily v roce 2015 36 % a jiná legální umělá přerušení těhotenství (UPT) 16 %. Zatímco zastoupení umělých přerušení těhotenství dlouhodobě klesá, zvyšuje se podíl samovolných potratů. Samovolné potraty se vyskytují častěji s rostoucím věkem ženy. Naopak mladší ženy ve větší míře podstupují umělé přerušení těhotenství. U žen do 25 let tvořila UPT 82 % případů potratů. Podíl potratů ze zdravotních důvodů činil v Praze v roce 2015 11,1 % případů potratů, což je nárůst oproti hodnotě 9,5 % v roce 2006. Podíl potratů ze zdravotních důvodů je v Praze a ČR srovnatelný.

Úmrtnost v Praze klesá a je pod republikovým průměrem

Počet zemřelých v Praze se dlouhodobě pohybuje kolem 12 tis. osob za rok. Vzhledem k tomu, že roste počet obyvatel, klesá počet zemřelých na 1 000 obyvatel. V roce 2015 zemřelo v Praze 9,8 osob na 1 000 obyvatel, což je pod průměrem ČR (10,5). V Praze dochází ke stárnutí populace, zároveň se prodlužuje střední délka života i naděje dožití ve věku 60 let. V roce 2015 zemřelo 44,7 osoby ve věku 65 let a více na 1 000 osob v tomto věku. Jedná se pokles vůči hodnotě z roku 2006 (51,3) a zároveň je tato hodnota nižší než republikový průměr (46,7). Bližší pohled na úmrtnost osob starších 64 let ukazuje, že relativní úmrtnost poklesla oproti roku 2006 ve všech 5letých věkových skupinách až do 94 let věku, úmrtnost se zvýšila se u 95letých a starších.

Mezi zemřelými převažují ženy zejména „díky“ dožití se vyššího věku

Z celkového počtu 12 420 zemřelých osob v Praze v roce 2015 bylo 5 976 mužů (48,1 %). Větší zastoupení mužů mezi zemřelými bylo ve věkových skupinách do 74 let. Mezi zemřelými ve věku 75 a více let převažují ženy (dožívají se vyššího věku), je tedy logické, že ženy převažují i mezi zemřelými celkem. Z celkového počtu zemřelých v Praze v roce 2015 bylo 84,0 % ve věku 65 a více let. Mezi zemřelými ve věku 65 let a více převažovaly ženy (55,3 %).

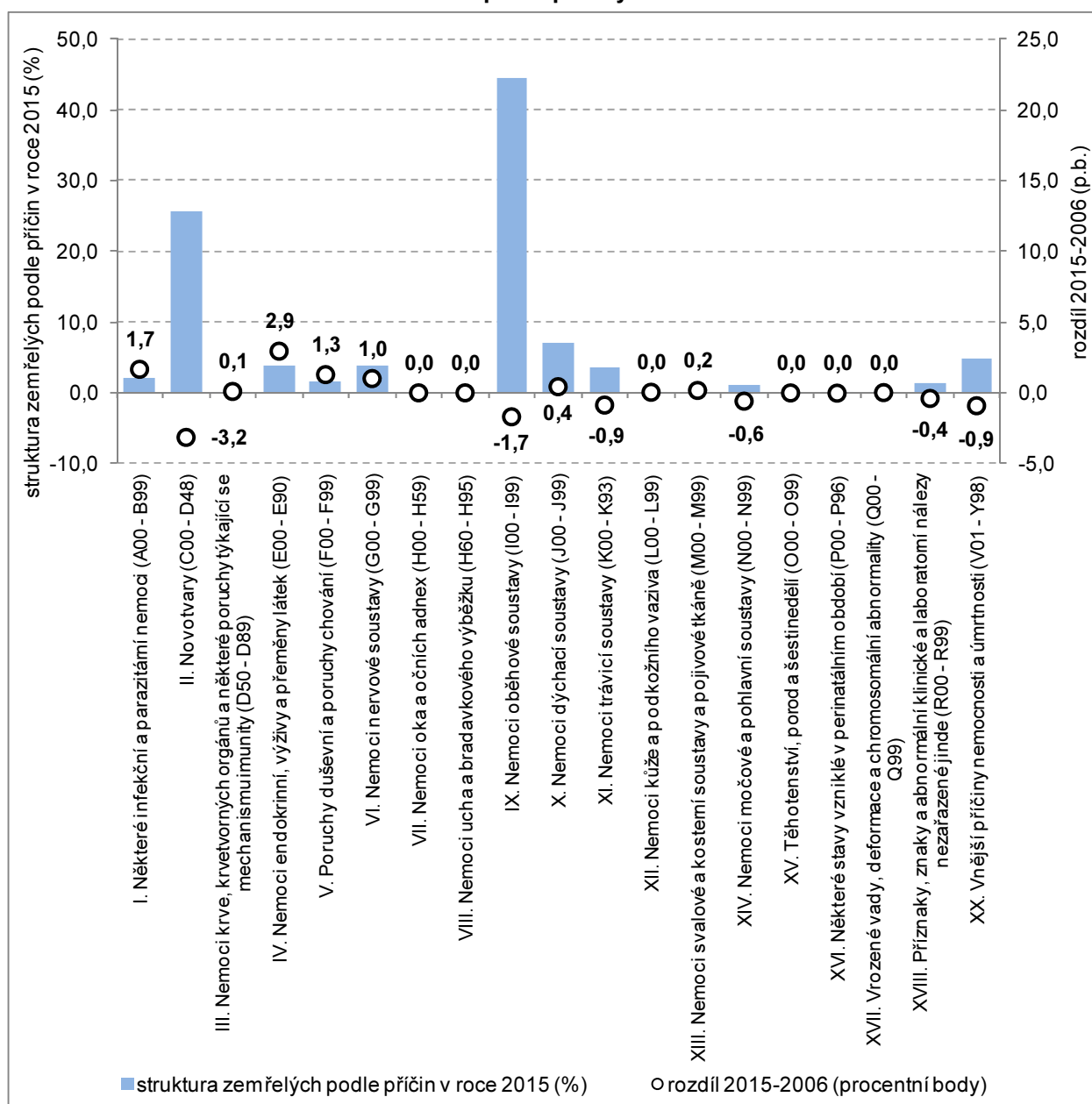
Naděje dožití se nadále zvyšuje

Naděje dožití obyvatel v Praze byla v roce 2015 82,6 let u žen a 77,7 let u mužů. Oproti stavu v roce 2006 se jedná u zvýšení o 2,3 roku u žen a 2,5 roku u mužů. Naděje dožití ve věku 60 roků se v Praze u mužů v období let 2006-2015 zvýšila z 19,3 na 20,9 roků, u žen z 22,6 na 24,4 roků. Ve srovnání republikovým průměrem je naděje dožití v Praze vyšší. V ČR celkem činila naděje dožití v roce 2015 81,4 roků u žen a 75,8 roků u mužů. Naděje na dožití při narození se v Praze u mužů a žen sblížuje, naopak se mírně rozevírá ve věku nad 60 let.

Klesá podíl zemřelých v důsledku nemocí oběhové soustavy a novotvarů (rakoviny)

Ve struktuře zemřelých v Praze v roce 2015 podle příčiny úmrtí se vyskytovaly nejčastěji nemoci oběhové soustavy (44,5 % případů), novotvary (25,8 %), nemoci dýchací soustavy (7,0 %) a vnější příčiny úmrtí (4,8 %). Tyto 4 skupiny se na celku zemřelých podílely celkem 82,1 %. Ve srovnání s rokem 2006 došlo ke snížení zastoupení novotvarů coby příčiny úmrtí (28,9 % v roce 2006), nemoci oběhové soustavy (46,2 %), vnějších příčin (5,7 %) nebo nemocí trávicí soustavy. Naopak se zvýšil podíl osob, které zemřely v důsledku infekčních a parazitárních onemocnění (z 0,5 % v roce 2006 na 2,1 % v roce 2015), nemocí endokrinních, výživy a přeměny látek (z 0,9 na 3,9 %), nemocí nervové soustavy (z 2,7 na 3,7 %), duševních poruch a poruch chování (z 0,2 na 1,5 %). V roce 2015 zemřelo v Praze 3 202 osob v důsledku novotvaru (rakoviny). U jednotlivých druhů novotvaru se liší zastoupení mužů a žen, kteří rakovině podlehnou. Nejčastějšími byly v roce 2015 v Praze rakovina plic (19,1 % všech případů novotvarů, převažovali muži – 61,6 %), rakovina slinivky břišní (8,2 % případů, převažovaly ženy – 52,9 %), rakovina prsu (8,0 %), rakovina tlustého střeva (6,8 %, převažovali muži – 53,9 %), rakovina prostaty (5,5 %) a rakovina močového měchýře (3,3 %, převažovali muži – 69,8 %).

Graf 1.4: Zemřelí v Praze podle příčiny úmrtí v roce 2006 a 2015

Novorozenecká úmrtnost byla v Praze v roce 2015 1,084

Počty případů úmrtí novorozenců (do 28 dnů po porodu) jsou meziročně kolísavé bez znatelné rostoucí či klesající tendence. V Praze byla novorozenecká úmrtnost (počet zemřelých do 28 dnů na 1 000 živě narozených) v roce 2015 1,084, kojenecká úmrtnost (zemřelí do 1 roku po narození na 1 000 živě narozených) byla 1,762. V republice celkem je novorozenecká i kojenecká úmrtnost rovněž kolísavá, dlouhodobý trend je klesající. V roce 2015 byla novorozenecká úmrtnost v ČR 1,490, kojenecká úmrtnost činila 2,456.

Sňatečnost je v Praze rostoucí a nad republikovým průměrem

V roce 2015 bylo v Praze uzavřeno 6 073 sňatků (podle trvalého bydliště ženicha), což je od roku 2009 (6 258 uzavřených manželství) nejvyšší počet. V letech 2010-2014 bylo v Praze pod 6 tis. sňatků ročně. V relativním vyjádření (počet sňatků na 1 000 obyvatel středního stavu) byla sňatečnost v posledních dvou letech rostoucí – 4,8 v roce 2015. Ve srovnání s ČR (4,6 sňatku na 1 000 obyvatel středního stavu) byla sňatečnost v Praze vyšší. Podle trvalého bydliště nevěsty bylo v Praze uzavřeno 5 838 sňatků. Sňatků, kdy oba snoubenci byli z Prahy, bylo v roce 2015 4 416.

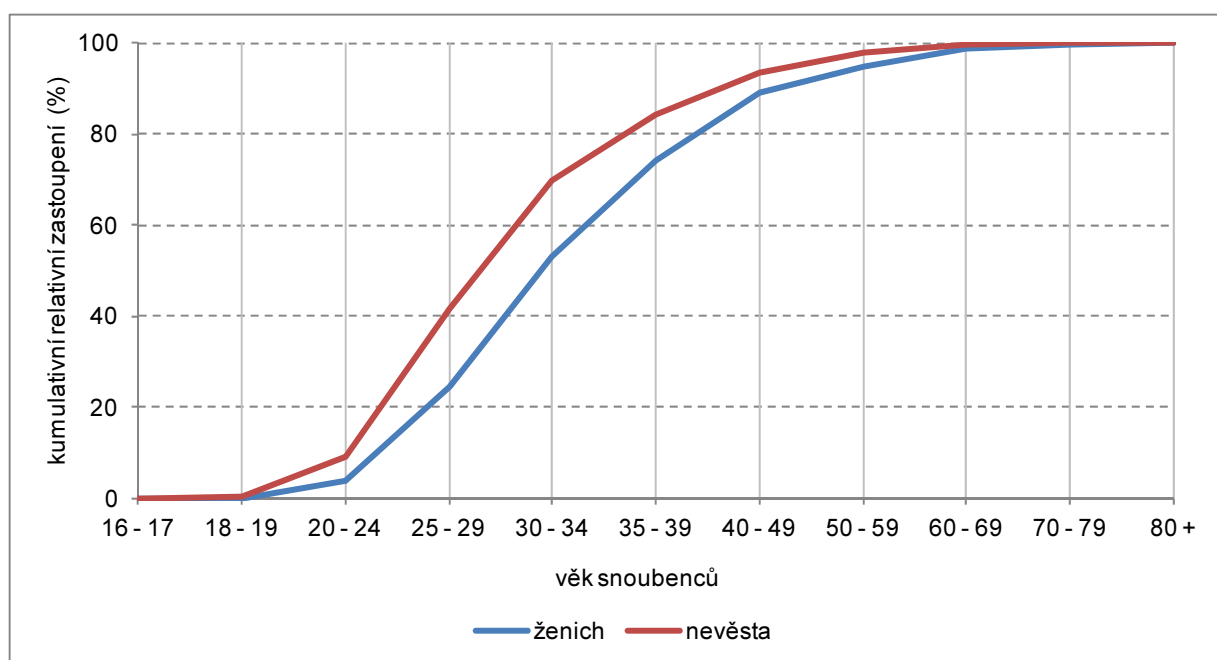
Věk snoubenců v Praze roste, v roce 2015 byl 36,9 let u ženichů a 33,4 let u nevěst

Průměrný věk snoubenců byl v roce 2015 v Praze 36,9 roku u ženichů, u nevěst 33,4 roku. Věk snoubenců byl rostoucí od roku 2006 s mírným poklesem v roce 2013 (u ženicha i nevěsty). Průměrný věk při prvním sňatku byl v Praze v roce 2015 33,2 let u ženichů a 30,5 let u nevěst. I tato hodnota je v čase rostoucí. Průměrný věk snoubenců v ČR celkem byl v roce 2015 35,7 let u ženicha, u nevěsty 32,6 let, tedy nižší než tomu bylo u v případě „pražských“ sňatků.

Ve věku 25-39 let bylo v roce 2015 70 % ženichů a 75 % nevěst; mladších 25 let bylo 4 % ženichů a 9 % nevěst

Co se týče věkové struktury ženichů v roce 2015, nejvíce vstupovali do manželství muži ve věku 25-39 let (70 %), ve věku 40 let a více let jich bylo 26 % a zbylá 4 % připadla na ženichy ve věku do 25 let. Z hlediska časového vývoje klesá zastoupení ženichů ve věku 25-34 let zejména na úkor 35-49letých. Věková struktura nevěst se od věkové struktury ženichů liší. V roce 2015 bylo v Praze nejvíce nevěst rovněž ve věku 25-39 let (3/4 celkového počtu), 40letých a starších bylo 16 %, ve věku do 24 let včetně bylo 9 %. Podíl 30-34letých nevěst zůstává v čase beze změn, klesá zejména zastoupení 25-29letých na úkor zvýšeného podílu 35-39letých.

Graf 1.5: Věkové složení snoubenců v Praze v roce 2015

Mezi sňatky převažují sňatky staršího ženicha a mladší nevěsty

Z celkového počtu sňatků uzavřených v roce 2015 v Praze se v 10 % případů jednalo o sňatky snoubenců ve stejném věku, v 70 % případů byl ženich starší, ve 20 % případů byla starší nevěsta. Toto složení je dlouhodobě neměnné. V případech, kdy je starší nevěsta, je věkový rozdíl častěji menší - věkový rozdíl 1-4 roky byl u 72 % takových sňatků. Pokud je však starší ženich, věkový rozdíl 1-4 roky byl u poloviny takových sňatků.

79 % sňatků v Praze v roce 2015 byly sňatky Čecha a Češky

Co se týče státního občanství snoubenců, u 87 % sňatků v Praze v roce 2015 byl ženich státního občanství ČR, druhým nejčastějším státním občanstvím bylo slovenské (2,6 %). Nevěsty se státním občanstvím ČR tvořily 89 % sňatků v Praze, následovaly Slovenky 3,1 %, Ukrajinky 2,4 % a Rusky 1,5 %. Počet sňatků, kdy oba snoubenci byli státního občanství ČR bylo v Praze v roce 2015 4 822 (79 % celkového počtu). Podíl sňatků, kdy jedním ze snoubenců je cizí státní příslušník, je rostoucí – v roce 2006 byl podíl ženichů - Čechů 91 %, nevěst – Češek 95 %.

Počty rozvodů klesají, nejčastěji se lidé rozvádějí po 15 letech trvání manželství

V roce 2015 bylo v Praze rozvedeno 2 983 manželství. V uplynulém desetiletí byly nejnižší počty rozvodů v letech 2012 (2 788) a v roce 2014 (2 828). Dlouhodobě však mají rozvody v Praze klesající tendenci. V relativním vyjádření připadalo v Praze v roce 2015 2,4 rozvodu na 1 000 obyvatel středního stavu, což je mírně pod celorepublikovým průměrem (2,5). Ukončovaná manželství byla převážně v pořadí první (80,6 % u mužů, 81,9 % u žen). V roce 2006 byl podíl prvních rozvodů 75,9 % u mužů a 79,3 % u žen. Co se týče délky trvání ukončovaných manželství, nejčastěji byla v roce 2015 rozváděna manželství po 15 a více letech (37,6 % případů rozvodů), poté s délkou trvání 5-9 let (25,4 %), rozvodů s délkou manželství do 4 let bylo 19,9 % a rozvody manželství, která trvala 10-14 let tvořily 17,1 %. Toto rozložení se od roku 2006 v podstatě nemění.

Zvyšuje se věk rozvádějících se lidí v Praze, průměrný věk u rozvodu je v Praze vyšší než v ČR celkem

Nejčastěji (50,6 %) byla v roce 2015 v Praze ukončena manželství bez nezletilých dětí (vzhledem k vysokému zastoupení rozvodů po 15 a více letech trvání manželství do této skupiny mohou patřit i rozvody se zletilými dětmi). Rozvody manželství s jedním nezletilým dítětem bylo v roce 2015 27,7 %, se dvěma dětmi 19,5 %. Struktura rozvodů podle počtu nezletilých dětí v čase kolísá, ale nedochází k výrazným posunům. Tak jako u uzavíraných sňatků, i u rozvodů se zvyšuje průměrný věk rozvádějících se. V roce 2015 byl průměrný věk rozvádějících se 44,6 roku u mužů a 41,7 roku u žen. V roce 2006 byl průměrný věk při rozvodu 42,4 roku u mužů a 39,5 roku u žen. Rostoucí je věk ve všech skupinách rozvodů podle pořadí rozvodu. V republice celkem byl průměrný věk rozvádějících se osob v roce 2015 44,0 roku u mužů a 41,0 roku u žen.

Počet obyvatel Prahy se vlivem migrace zvýšil v období 2006-2015 o 91 tis.

Na zvyšování počtu obyvatel hlavního města má převažující vliv kladné migrační saldo. V období let 2006-2015 byl souhrn ročních přírůstků obyvatel (bez zohlednění výsledků SLDB 2011) 109 tis. osob. Přírozený přírůstek se na tomto zvýšení podílel 18 tis., migrací se počet obyvatel Prahy zvýšil o 91 tis. V relativním vyjádření byl přírůstek stěhováním v Praze v roce 2015 4,8 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu, což je po Středočeském kraji (7,6) druhá nejvyšší hodnota. Následuje kraj Plzeňský (3,4). Kladný přírůstek stěhováním je pak v krajích Libereckém, Jihočeském, Jihomoravském a Královéhradeckém. Ostatní kraje migrací přicházejí o své obyvatelstvo.

Do Prahy se převážně stěhují lidé v produktivním věku

V roce 2015 se do Prahy přistěhovalo 33 711 osob. Oproti předchozímu roku (40 332 přistěhovalých osob) se jedná o nižší hodnotu. Počet přistěhovalých byl nejvyšší v roce 2007 (54 811), poté docházelo k meziročním poklesům až do roku 2011, kdy byl počet přistěhovalých do Prahy 28 291 osob. V letech 2012 a 2013 se počet přistěhovalých pohyboval okolo 30 tis. Z hlediska věkové struktury se v roce 2015 jednalo převážně o osoby ve věku 15-64 let (80,4 %), děti ve věku 0-14 let tvořily 16,7 % přistěhovalých, osoby 65leté a starší pouze 3,0 %. Oproti struktuře před deseti lety je vyšší zastoupení přistěhovalých ve věku 0-14 let (v roce 2006 se děti do 15 let na celku přistěhovalých podílely 7,5 %). Tento nárůst je převážně na úkor zastoupení přistěhovalých v produktivním věku. V podrobnějším pohledu na věkové složení přistěhovalých v roce 2015 podle pětiletých skupin bylo nejvíce přistěhovalých ve věku 25-29 let (18,5 % celkového počtu přistěhovalých) a 30-34 let (15,6 %). Mezi přistěhovalými převažovaly v roce 2015 ženy (51,5 %) což je opět situace odlišná od roku 2006, kdy ženy tvořily 44,2 % přistěhovalých.

Češi tvořili 51,6 % přistěhovalých do Prahy v roce 2015

Z celkového počtu přistěhovalých do Prahy v roce 2015 se převážně jednalo o osoby se státním občanstvím ČR (51,6 %), ostatní byli cizinci. Z nich byli nejpočetnější Ukrajinci (10,5 % celkového počtu přistěhovalých osob) Rusové (6,8 %), Slováci (5,9 %) a Vietnamci (2,9 %). Více jak 500 přistěhovalých bylo ještě osob s pasem Spojených států (1,8 %) a Kazachstánu (1,6 %).

Z jiného státu se do Prahy v roce 2015 přistěhovalo 13 310 osob, z nich Čechů bylo 650

Co se týče míst, odkud se lidé do Prahy v roce 2015 přistěhovali, přicházeli do Prahy převážně z jiných krajů ČR (20 401 osob, 60,5 % celkového počtu přistěhovalých). Zbytek přišel do Prahy ze zahraničí. Z krajů ČR nejvíce přicházeli do Prahy lidé ze Středočeského kraje (36,4 % z celku přistěhovalých z jiného místa v ČR), Ústeckého kraje (9,6 %), Moravskoslezského (8,0 %) a Jihomoravského (7,5 %). Vzhledem k tomu, že v České republice žije 465 tis. cizích státních příslušníků, neplatí, že přistěhovalí cizinci do Prahy přicházejí z jiného státu. Naopak, část vnitrostátního stěhování připadá právě na cizince. Z celkového počtu Vietnamců přistěhovalých do Prahy v roce 2015 se jich 73 % přistěhovalo z jiného místa v ČR. U Ukrajinců byl tento podíl 28,5 %, u Rusů 24,6 %, u Slováků 14,8 %. A platí i opak, ze zahraničí přicházejí i osoby se státním občanstvím ČR (650 osob v roce 2015, 3,7 % celkového počtu do Prahy přistěhovalých Čechů).

Mezi vystěhovalými z Prahy jsou více (než u přistěhovalých) zastoupeny osoby ve věku 0-14 let a 65 a více let

Z Prahy se v roce 2015 vystěhovalo 27 680 osob, oproti předchozímu roku se jednalo o 720 osob více. V roce 2006 byl počet vystěhovalých z Prahy 38 801, pak počty vystěhovalých z Prahy klesaly do roku 2009 (24 402). Poté opět počet vystěhovalých stoupl na 35 770 osob v roce 2013. V posledních dvou letech byly počty vystěhovalých osob nižší. Mezi vystěhovalými z Prahy v roce 2015 mírně převažovaly ženy (50,2 %) a jedná se o nárůst proti podílu 44,6 % v roce 2006. Věkové složení vystěhovalých se od věkové struktury přistěhovalých liší. Vystěhovalí v produktivním věku (15-64 let) tvořili v roce 2015 72,9 %, děti do 15 let 19,4 % a osoby starší 64 let 7,7 %. Při pohledu na složení vystěhovalých podle „pětiletok“ je vidět, že vystěhovalí nejsou tolik koncentrováni vybraných skupin, jako tomu bylo u osob přistěhovalých. Nejvíce bylo vystěhovalých ve věkové skupině 30-34 let (12,5 %) a ve věku 35-39 let (11,7 %).

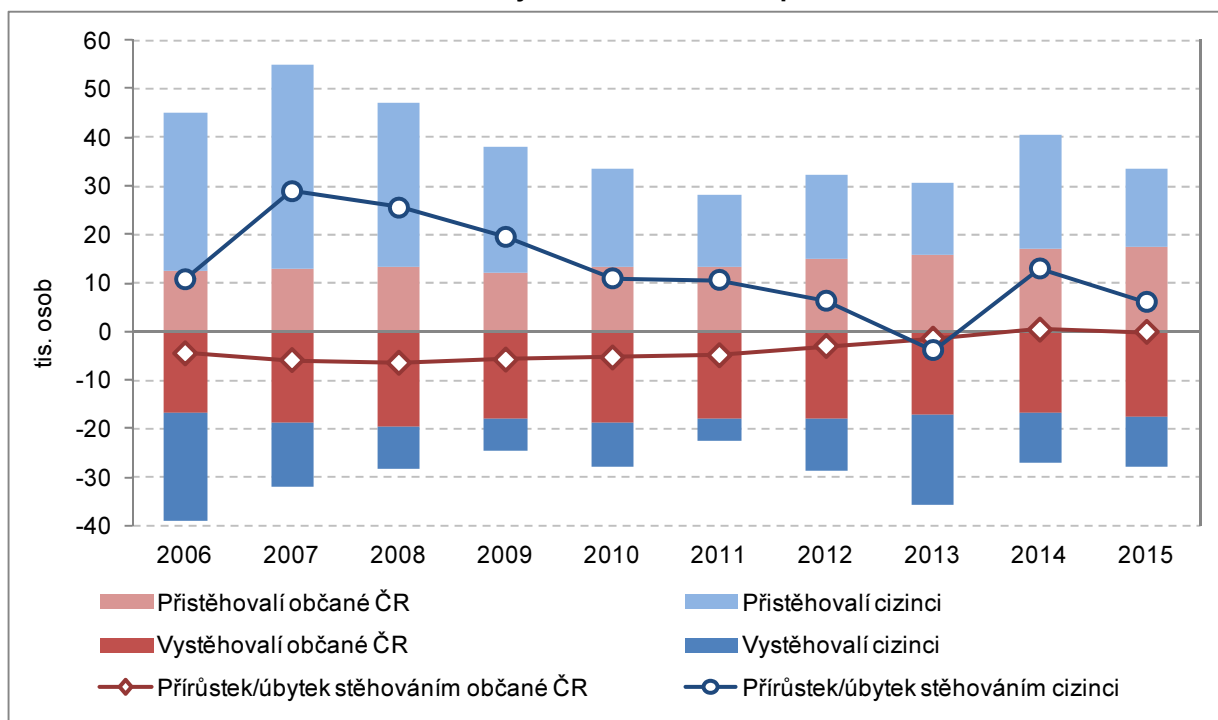
Do jiných států odešlo z Prahy v roce 2015 7 206 obyvatel, pouze 290 z nich bylo státního občanství ČR

I mezi vystěhovalými z Prahy v roce 2015 převládali Češi (17 467 osob, 63,1 % z celku vystěhovalých). Následují občané Ukrajiny (10,3 %), Rusové (6,2 %), Slováci (3,0 %), Vietnamci (2,2 %) a občané Spojených států (1,8 %). Ostatní občanství jsou mezi vystěhovalými zastoupena méně než 500 osobami. Co se týče cíle stěhování, převládá stěhování do jiné části republiky, do jiného kraje ČR se vystěhovalo 74 % vystěhovalých z Prahy. Z celkového počtu vystěhovalých z Prahy do jiného kraje v roce 2015 je nejčastějším cílem vystěhovalých Středočeský kraj (68,3 %), následuje Ústecký kraj (6,1 %), Jihočeský (4,4 %), Plzeňský (3,3 %) a Liberecký (3,0 %). I u vystěhovalých osob platí, že cizinci se stěhují do jiné části ČR a Češi odcházejí za hranice. Z celkového počtu vystěhovalých občanů ČR z Prahy v roce 2015 jich 1,7 % směřovalo do jiného státu. Naopak například 59,0 % z Prahy vystěhovalých Slováků jich mířilo na jiné místo ČR, u Vietnamců byl tento podíl 55,7 %, u Ukrajinců 41,1 %, u Rusů 24,5 %.

Migraci přibývá obyvatel Prahy zejména v mladším produktivním věku

Zajímavý je pohled na migrační saldo podle věku. V roce 2015 došlo v Praze k přírůstku migrací u osob do 1 roku věku a dále v 5letých věkových skupinách od 5 do 39 let. Naopak úbytek migrací byl ve věkových skupinách 1-4 let a u osob 40letých a starších. Podle základních věkových skupin byla salda migrace v Praze v roce 2015 kladná ve věku 0-14 let (240 osob) a 15-64 let (6 914) a záporné ve věkové kategorii 65 let a více (-1 123 osob).

Graf 1.6: Stěhování do/z Prahy v letech 2006-2015 podle státního občanství

13,5 % obyvatel Prahy tvoří cizinci

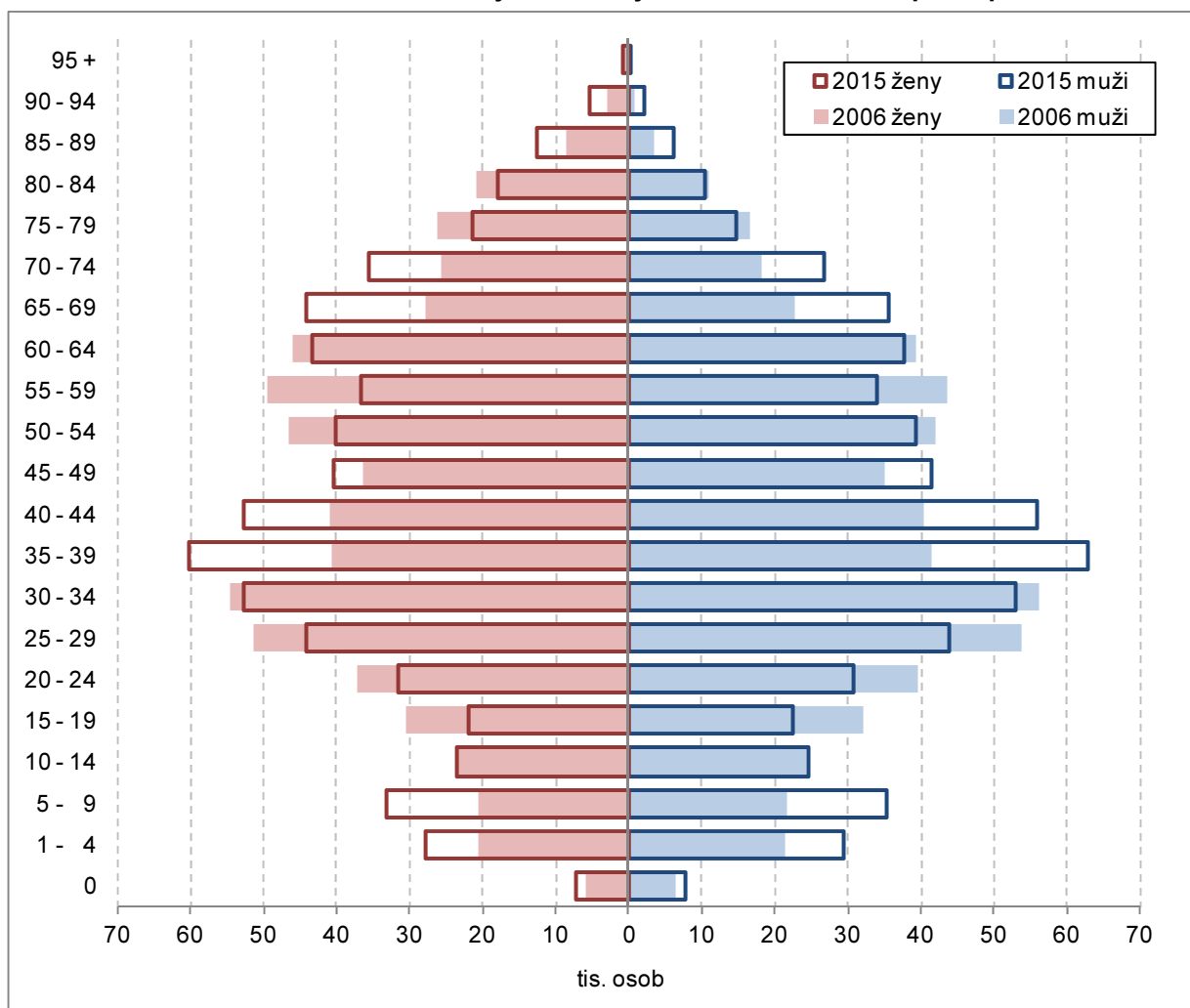
Ke konci roku 2015 žilo v Praze 171,4 tis cizinců, což představovalo 13,5 % celkového počtu obyvatel Prahy a 36,9 % celkového počtu cizinců v ČR. Oproti roku 2006, kdy cizích státních příslušníků žilo v Praze 103,5 tis. a podíleli se tak na celkovém počtu obyvatel Prahy 8,7 %, se jedná o významný nárůst.

V populaci Prahy roste zastoupení dětí do 15 let a seniorů 65letých a starších na úkor osob v produktivním věku

Ve struktuře obyvatel Prahy podle věku dochází ke zvyšování podílu dětí v populaci (z 12,2 % v roce 2006 na 14,9 % v roce 2015). Zároveň se zvyšuje podíl obyvatel ve věku 65 a více let, a to z 15,7 % v roce 2006 na 18,4 % v roce 2015. Přestože migrací tato věková skupina ztrácí, do tohoto věku se dostávají početné skupiny narozených v poválečných letech, u kterých se zvyšuje naděje dožití. Zastoupení naopak klesá u osob v produktivním věku (15-64 let), a to z 72,2 % v roce 2006 na 66,7 % v roce 2015, přestože u této skupiny je migrační saldo kladné. Průměrný věk obyvatel Prahy vzrostl v posledních deseti letech z 41,8 roku v roce 2006 na 42,0 roku v roce 2015. Při pohledu na posuny v „pětileté“ věkové struktuře došlo ke zvýšení zastoupení skupiny 5-9letých, což jsou děti narozené v letech 2006-2010 (děti rodičů narozených převážně v 70. letech 20. století). Dále se zvýšilo zastoupení obyvatel ve věku 35-39 (o 2,8 p.b.) a 40-44 let (o 1,7 p.b.). Dále se zvyšuje zastoupení obyvatel ve věku 65-74 let, čemuž odpovídá pokles zastoupení o deset let mladších obyvatel.

Graf 1.7: Věková struktura obyvatel Prahy v letech 2006 a 2015 podle pohlaví

2. Sociální vývoj

Zaměstnané osoby a osoby hledající práci tvoří v Praze 62,0 % osob 15letých a starších

Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) žilo v Praze v roce 2015 1 078,7 tis. osob ve věku 15 a více let (hranice pro hodnocení ekonomické aktivity obyvatel). Složení obyvatel 15letých a starších podle výsledků VŠPS potvrzují poznatky z vyhodnocení demografické statistiky – dochází ke kladným migračním saldům osob v produktivním věku a zvyšování počtu seniorů. Z celkového počtu 1 078,7 tis. osob 15letých a starších jich 668,4 tis. tvoří pracovní sílu (osoby pracující nebo práci hledající). Podíl pracovní síly na celku obyvatel 15letých a starších je tzv. mírou ekonomické aktivity a v Praze v roce 2015 byla 62,0 %. Zbýlých 410,3 tis. osob jsou osoby ekonomicky neaktivní (studenti, důchodci a osoby v domácnosti). Toto složení se dlouhodobě mění pouze v řádu desetin procent.

Zaměstnané osoby tvoří 97,2 % pracovní síly

Míra ekonomické aktivity v Praze je nad republikovým průměrem, který v roce 2015 činil 59,4 %. Podíl ekonomicky aktivních osob v Praze klesal do roku 2011 (61,2 %), od tohoto roku se opět zvyšoval. Pokles ekonomické aktivity Pražanů však nebyl ani v období ekonomického poklesu nijak dramatický. Z celku pracovní síly v roce 2015 bylo 649,6 (97,2 %) osob pracujících (zaměstnaných).

Míra ekonomické aktivity je vyšší u mužů než u žen

Míra ekonomické aktivity je rozdílná u mužů a žen. V roce 2015 byla míra ekonomické aktivity mužů v Praze 71 %, 53,6 % u žen, což odpovídá stále převažujícímu rozdělení rolí v českých domácnostech - ženy se stále ve větší míře starají o výchovu dětí. V dlouhodobém vývoji se rozdíl ekonomické aktivity podle pohlaví zvětšuje. V roce 2006 činil míry ekonomické aktivity mužů a žen 16,2 procentních bodů (p.b.), v roce 2015 byl 17,5 p.b. V období nejhlubšího ekonomického poklesu v letech 2010-2011 činil rozdíl míry ekonomické aktivity mužů a žen 19 p.b. Snížená poptávka po práci nepobízela ženy k návratu na trh práce.

Pracující Pražané působí z 81,4 % v (terciárním) sektoru služeb

Z celku 649,6 tis. pracujících obyvatel Prahy v roce 2015 jich nejvíce pracovalo v terciárním sektoru (sektoru služeb), a to celých 81,4 %. Dalšími 18,4 % zaměstnaných Pražanů působí v sekundárním sektoru (těžba, průmysl, stavebnictví, výroba energií, zásobování vodou a zpracování odpadu). Primární sektor je v Praze okrajový. Tato struktura je v posledních letech v podstatě neměnná. V republice celkem se v roce 2015 podílel primární sektor na zaměstnanosti 59 %, sekundární 38 % a primární 3 %. Ve srovnání s rokem 2010 se ani na úrovni republiky struktura zaměstnaných podle sektorů nemění.

80 % zaměstnaných osob v Praze jsou osoby s vysokoškolským vzděláním nebo středoškolským s maturitou

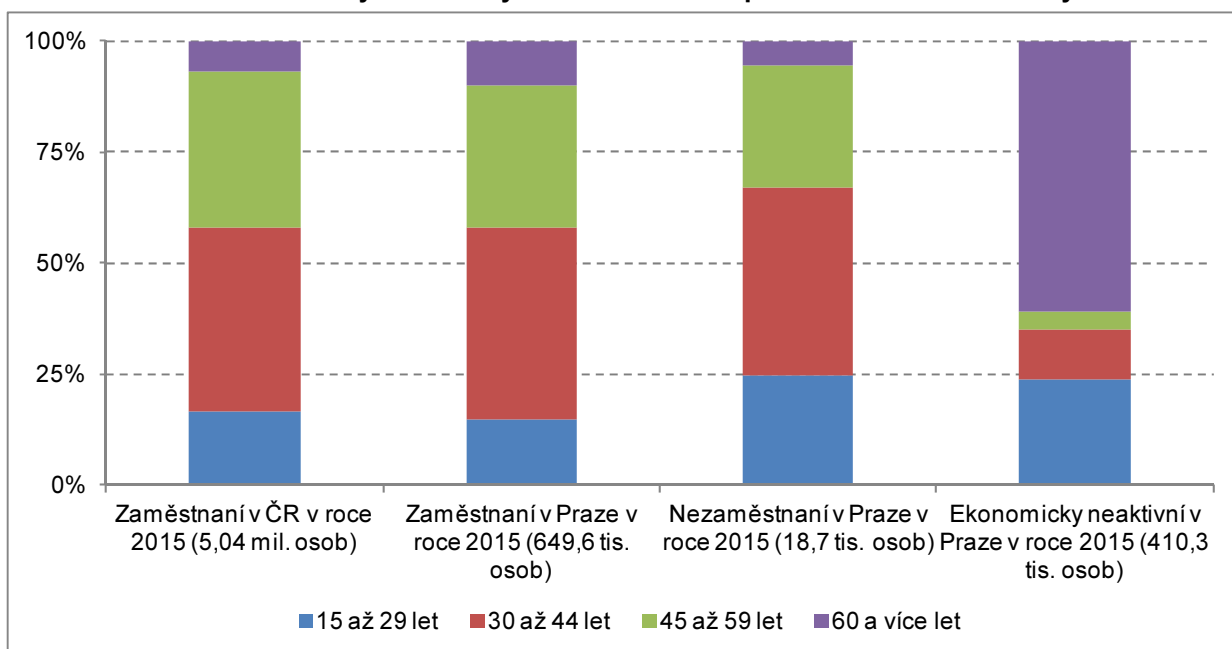
Z pohledu dosaženého vzdělání zaměstnaných Pražanů byla nejpočetnější skupinou v roce 2015 skupina vysokoškolsky vzdělaných (40,7 %), následovali středoškoláci s maturitou (39,5 %). Střední vzdělání bez maturity mělo 17,1 % zaměstnaných Pražanů. V posledních 10 letech se vzdělanostní struktura zaměstnaných mírně proměnila. V roce 2006 bylo nejvíce zaměstnaných osob se středním vzděláním s maturitou (44,9 %), teprve potom následovali vysokoškoláci s 28,7% podílem. Vzhledem k orientaci ekonomiky Prahy na služby je logické, že se vzdělanostní složení zaměstnaných Pražanů liší od republikového průměru. V roce 2015 byla v ČR celkem nejpočetnější skupinou zaměstnaných skupina středoškoláků s maturitou (37,5 %), poté následovali středoškoláci bez maturity (35,2 %). Vysokoškoláci tvoří 23,3 % zaměstnaných osob v národním hospodářství ČR. Míra nezaměstnanosti je různá ve skupinách podle vzdělání - nejvyšší byla v Praze v roce 2015 ve skupině osob se základním vzděláním (11,3 %), nejnižší podle očekávání u vysokoškoláků (1,8 %). U středoškoláků činila 2,5 % u osob bez maturity a 3,3 % u osob s maturitou.

Zaměstnaní Pražané byli v roce 2015 ze ¾ ve věku 30-59 let, zvyšuje se zastoupení osob v mladším produktivním věku

Mezi zaměstnanými Pražany převažovaly v roce 2015 osoby ve věku 30-44 let (43,3 %), dále byly početnou skupinou osoby ve věku 45-59 let (32,2 %). Osoby mladší 30 let tvoří 14,6 % zaměstnaných Pražanů, zaměstnaní ve věku 60 a více let se podíleli 9,8 %. Soustředění zaměstnaných ve věkové skupině 30-59letých je očekávané vzhledem k přípravě na zaměstnání u mladších ročníků a odchodu do důchodu u starších osob. V posledních letech se zvyšuje podíl věkové skupiny 30-44letých na úkor 45-59letých. Příčinou této změny je přirozené stárnutí populace a kladné saldo migrace osob v mladším produktivním věku. Vůči roku 2006 došlo ve věkové skladbě zaměstnaných ke snížení zastoupení zaměstnaných mladších 30 let (z 19,4 % v roce 2006 na 14,6 % v roce 2015) a zvýšení zastoupení „seniorů“ (z 7,6 % na 9,8 %). Věkové složení zaměstnaných má úzkou vazbu vzdělanostní strukturu - dosažení vyššího stupně vzdělání znamená pozdější vstup na trh práce. V republice celkem je oproti Praze vyšší zastoupení zaměstnaných do 30 let věku, méně jsou zastoupeni zaměstnaní ve věku 30-44 let, více zaměstnaní ve věku 45-59 let. Podíl zaměstnaných seniorů je v republice celkem nižší než v Praze.

Graf 2.1: Struktura obyvatel Prahy a ČR v roce 2015 podle ekonomické aktivity a věku

Po ekonomickém poklesu v letech 2008-2009 se míra nezaměstnanosti v Praze vrátila na hodnotu z roku 2006 (2,8 %) a je nejnižší mezi kraji ČR

Obecná míra nezaměstnanosti (podíl nezaměstnaných na celku pracovní síly podle výsledků VŠPS) byla v Praze v roce 2,8 %, což je stejná hodnota jako v roce 2006. Během tohoto desetiletého období se však měnila. Nejnižší byla v roce 2008 (1,9 %), v době ekonomického poklesu vzrostla na hodnotu 3,8 % v roce 2010. Od tohoto roku má opět klesající tendenci, i když v posledním roce došlo k jejímu meziročnímu zvýšení. V mezikrajském srovnání je míra nezaměstnanosti v Praze nejnižší, druhá nejnižší je ve Středočeském kraji (3,5 %), poté v kraji Plzeňském (3,8 %). Míra nezaměstnanosti v Praze je různá v závislosti na pohlaví – u mužů činila v roce 2015 2,4 %, míra nezaměstnanosti žen byla 3,3 %.

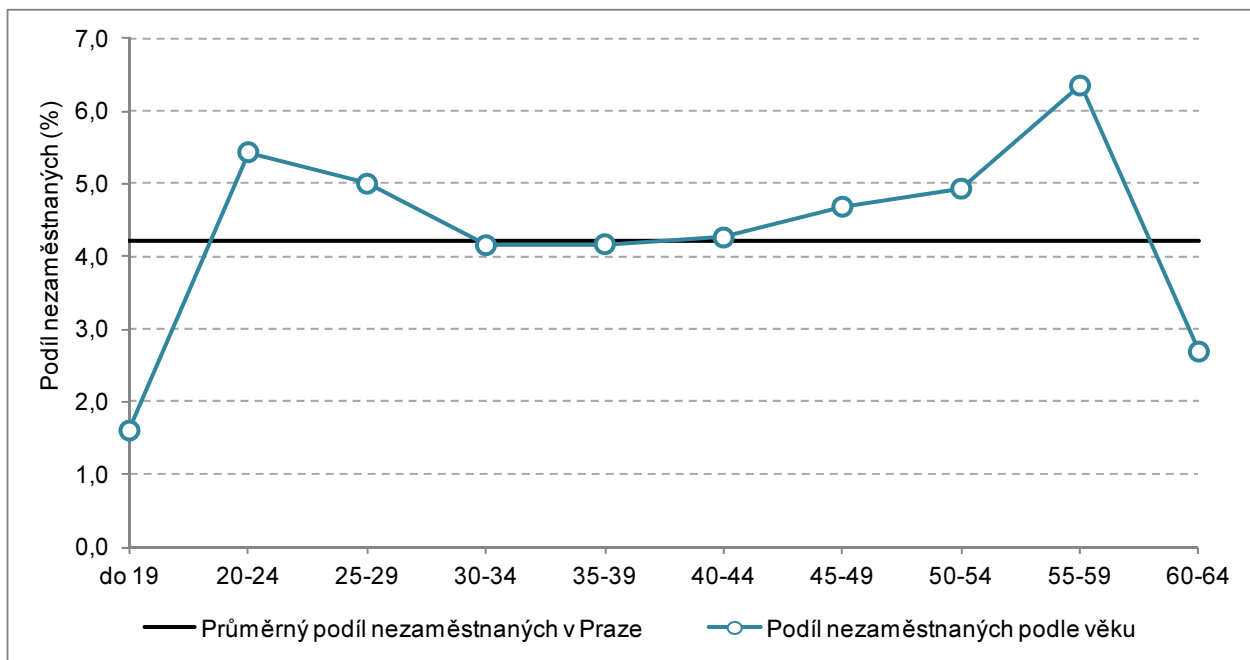
Počet uchazečů o práci v Praze v roce 2015 činil 35,5 tis. osob a je klesající od roku 2013, kdy byl jejich počet nejvyšší od roku 2006

„Míra nezaměstnanosti“ je paralelně sledovaná i dle evidence Úřadu práce, metodika je ovšem odlišná a ukazatel se nazývá „podíl dosažitelných uchazečů ve věku 15-64 let vzhledem k celkové populaci v tomto věku“. Hodnoty této tzv. „registrované míry nezaměstnanosti“ jsou vyšší než u obecné míry nezaměstnanosti, vývoj obou ukazatelů v čase je však podobný. V roce 2015 byl v Praze podíl nezaměstnaných osob 4,2 %. Hodnota tohoto ukazatele byla nejnižší v roce 2007 (1,8 %), poté rostla do roku 2013, od té doby je opět klesající. Podíl nezaměstnaných osob ve výši 4,2 % v Praze v roce 2015 odpovídá 35,5 tis. dosažitelných uchazečů o zaměstnání. Mezi uchazeči o zaměstnání převažují ženy (52,2 %). V roce nejvyššího podílu nezaměstnaných osob (2013) evidovaly úřady práce v Praze 43,8 tis. uchazečů o zaměstnání. Podíl nezaměstnaných je v Praze nejnižší mezi kraji a pod průměrem ČR (6,2 % v roce 2015).

Počet uchazečů o zaměstnání je vyšší než je počet nezaměstnaných podle výsledků VŠPS; tento rozdíl je větší u osob ve věku 45 a více let

Hlavní metodický rozdíl mezi nezaměstnanými podle VŠPS a uchazeči o zaměstnání je v tom, že někdo může být registrován na úřadu práce, ale fakticky pracuje. Nebo v opačném případě fakticky pracovat nemusí, ale zároveň není registrován na úřadu práce. Nezaměstnaných podle VŠPS bylo v Praze v roce 2015 (průměr za všechna čtvrtletí) 18,7 tis., uchazečů o práci k 31.12. stejného roku 37,2 tis. Už z tohoto srovnání se dá očekávat, že v evidenci úřadu práce jsou i osoby, které nějakou příležitostnou práci mají. Největší rozdíly mezi nezaměstnanými a uchazeči o práci jsou ve věkové skupině 45-59letých a 60letých a starších. V mladších věkových skupinách rovněž převažují uchazeči nad nezaměstnanými podle VŠPS, ovšem menší měrou.

Graf 2.2: Podíl nezaměstnaných v Praze v roce 2015 podle věkových skupin

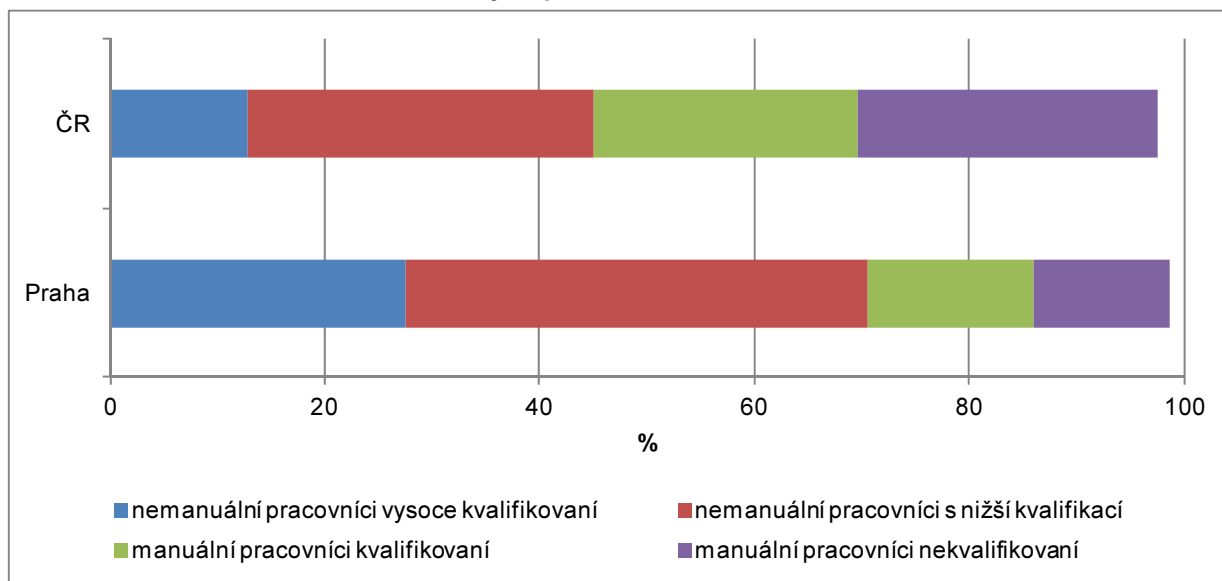
Se zlepšením ekonomické situace jsou mezi nezaměstnanými v Praze více zastoupeni starší lidé

Věková struktura uchazečů o zaměstnání je velmi podobná struktuře nezaměstnaných podle VŠPS. Mezi uchazeči o zaměstnání je podíl osob ve věku 15-29 a 30-44 let menší, než je tomu mezi nezaměstnanými podle výsledků VŠPS. Naopak mezi uchazeči jsou více zastoupeny skupiny 45letých osob a starších. Průměrný věk nezaměstnaných v Praze ke konci roku 2015 byl 41,2 roku. Věková struktura uchazečů o práci na úřadech práce v Praze se v období let 2010-2015 měnila velmi málo. V roce 2010 v Praze byly více zastoupeny věkové skupiny do 34 let věku, naopak menší bylo zastoupení osob starších. Průměrný věk uchazečů v Praze v roce 2010 byl 39,8 roku. Struktura uchazečů o zaměstnání v ČR celkem podle věku se od situace v Praze liší – méně jsou v republice celkem zastoupeni uchazeči o zaměstnání ve věku 30-44 let a 60letí a starší, více jsou zastoupeny osoby ve věku do 30 let a ve věku 45-59 let.

Nejpočetnější skupinou uchazečů o zaměstnání podle vzdělání byla v roce 2015 skupina se středním vzděláním s maturitou – 1/3 celkového počtu uchazečů

Na celku nezaměstnaných osob se osoby se středním vzděláním s maturitou a vysokoškolským podílejí 52 %, což souvisí zejména s jejich vysokým zastoupením v celé populaci Prahy. Zbytek uchazečů o práci tvoří osoby se základním vzděláním a středním bez maturity. Struktura uchazečů o práci se v období let 2010-2015 proměnila minimálně. Pokleslo zastoupení nezaměstnaných středoškoláků, naopak se zvýšil podíl uchazečů se základním a vysokoškolským vzděláním. V Praze se v roce 2015 uchazeči se základním vzděláním a středním bez maturity na celku podíleli 48,3 %, v průměru za ČR to bylo 69,4 %.

Graf 2.3: Struktura nezaměstnaných podle klasifikace KZAM v Praze a ČR v roce 2015

Po skokovém zvýšení počtu uchazečů v roce 2009 se opět zvyšuje podíl uchazečů s délkou evidence delší než 1 rok

Průměrná délka evidence činila v roce 2015 v Praze 482 dní. V období let 2006-2015 byla nejnižší doba evidence v roce 2009 (215 dní), kdy došlo ke skokovému nárůstu počtu uchazečů ze 17 tis. na 30 tis. Od tohoto roku průměrná délka evidence setrvale roste. Od skokového zvýšení registrovaných nezaměstnaných se jejich počet mění poměrně málo, proto dochází k prodlužování doby, po kterou jsou v evidenci úřadu práce (ÚP). V roce 2010 bylo mezi uchazeči 79,2 % uchazečů s dobou evidence do jednoho roku. Jejich podíl v roce 2015 byl 61,8 %. V roce 2015 byly nejčetnějšími skupinami uchazeči s délkou evidence do 3 měsíců (24,0 %) a osoby registrované na ÚP déle než 2 roky (21,7 %). Průměrná doba evidence v ČR celkem v roce 2015 činila 682 dní.

V roce 2015 připadalo v Praze na jedno volné pracovní místo 2,5 uchazečů o zaměstnání

Počet volných pracovních míst v Praze byl ke konci roku 2015 15 tis. Počet nabízených volných pracovních míst poklesl mezi roky 2012 a 2013 (z 10 tis. na 7,3) a zároveň došlo ke zvýšení počtu uchazečů z 36,8 tis. na 44,9 tis. V následujících letech se zvyšovala nabídka volných pracovních míst a zároveň klesal počet uchazečů. V roce 2015 připadalo na jedno pracovní místo 2,5 uchazečů o zaměstnání. V období 2006-2015 byl v Praze nejvyšší přesah nabídky práce nad počtem volných pozic v roce 2013 (6,2 uchazeče na jedno volné místo). Průměr ČR byl v roce 2015 4,4 uchazeče na jedno volné pracovní místo.

Průměrné mzdy rostou v Praze pomaleji než v republice celkem; mzdová nerovnost mužů a žen je v Praze vyšší než je průměr ČR

Průměrná mzda v Praze v roce 2015 (podle výběrového šetření mezd) byla 36 371 Kč. V období let 2011-2015, kdy jsou údaje srovnatelné, došlo ke zvýšení průměrné mzdy o 1 968 Kč (5,7 %). Průměrná mzda byla v Praze v roce 2015 o 30,7 % vyšší než byl celorepublikový průměr (27 811 Kč). Rozdíl mezi celorepublikovým průměrem a Prahou se v letech 2011-2015 snížil. Průměrná mzda mužů rostla rychleji, než tomu bylo u žen. Rozdíl mezi průměrnou mzdou mužů a žen byl v roce 2015 v Praze 10,2 tis. Kč. Mzdová nerovnost mužů a žen v ČR v letech 2011-2015 také rostla, oproti Praze je však jak absolutně, tak relativně nižší. V republice celkem byl rozdíl mezi mzdami mužů a žen v roce 2015 6,7 tis. Průměrný plat žen byl v roce 2015 v ČR celkem o 28 % nižší než plat mužů, v Praze byl nižší o 33 %.

Medián mezd byl v Praze v roce 2015 28 677 Kč, což bylo na úrovni 78,8 % průměrné mzdy

Doplňkovým ukazatelem mzdové úrovně je medián mezd, který byl v Praze v roce 2015 28 677 Kč. Tato hodnota se v období let 2011-2015 zvýšila o 5,6 %, tedy srovnatelně s hodnotou průměru. Medián mezd se v Praze také zvyšoval více u mužů než u žen. Mzdová nerovnost mužů a žen podle tohoto ukazatele je nižší, než tomu bylo u průměrné mzdy. V roce byl rozdíl mediánu mezd mužů a žen 4,9 tis. Kč. Z pohledu na mzdovou nerovnost mužů a žen vyplývá, že mzdy mužů a žen se liší zejména u vyšších mezd. Medián mezd je v Praze na úrovni 78,8 % průměrné mzdy, v republice je tento podíl 85,3 %, což znamená, že rozdělení mezd v Praze je nerovnoměrnější, než je tomu v ČR celkem.

V Praze v roce 2015 bylo vyplaceno 955,2 tis. sociálních dávek v celkové výši 4,5 mld. Kč; ve struktuře dávek pro Pražany převažují „dražší“ rodičovské dávky a příspěvky na bydlení

Systém státní sociální podpory (SSP) zahrnuje příspěvek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné a dávky péče o dítě. Podle Statistické ročenky z oblasti práce a sociálních věcí za rok 2014 byly v Praze nejčetnějšími dávkami rodičovské příspěvky (43,8 % vyplacených dávek, 69,3 % vyplacených prostředků), následovaly příspěvky na bydlení (29,4 % dávek, 26,8 % vyplacených peněz) a přídatky na dítě (26,6 %, 3,5 %). Ve stejném roce bylo v Praze vyplaceno 23,1 tis. dávek péče o dítě o celkovém objemu 177,1 mil Kč. Údaje za rok 2015 za Prahu jsou omezené. V roce 2015 bylo v Praze vyplaceno 955,2 dávek státní sociální podpory, příspěvek na dítě činil 25 % tohoto počtu. Počet dávek v Praze rostl od roku 2013, a to o 12,6 tis. dávek (1,3 %). Co se týče výše vyplacených dávek, bylo příjemcům státní sociální podpory v Praze vyplaceno v roce 2015 4,5 mld. Kč. Oproti roku 2013 se jedná o zvýšení o 149,9 mil. Kč. Průměrná výše vyplacené sociální dávky (na 1 obyvatele) činila v Praze v roce 2015 3 556 Kč a od roku 2013 je také rostoucí.

V roce 2015 žilo v Praze 266,6 tis. příjemců starobního důchodu; podíl příjemců předčasného důchodu je v Praze pod celorepublikovým průměrem

V roce 2015 bylo v Praze 266 599 příjemců starobního důchodu, z toho 166 972 žen (62,6 %). Počet příjemců důchodu je v Praze kolísavý a dlouhodobě se příliš nemění. Mezi roky 2010-2011 vzrostl, poté klesal roku 2013. Od tohoto roku opět roste. Z celkového počtu příjemců důchodu jich bylo 76,7 % příjemců „sólo“ starobního důchodu (bez souběhu s jiným druhem důchodu, např. vdovským nebo vdoveckým). Počet příjemců předčasného starobního důchodu byl v roce 2015 35 324. Jejich počet je setrvale rostoucí, a to jak v absolutních číslech, tak poměrně k celkovému počtu příjemců důchodu. V roce 2015 činili příjemci předčasného důchodu 13,2 % celkového počtu. Rovněž mezi příjemci předčasného důchodu převažují ženy (59,0 %), avšak méně, než mezi příjemci důchodu celkem. Zastoupení příjemců předčasného důchodu je v Praze pod úrovní ČR, která činila v roce 2015 24,8 %.

Průměrný starobní důchod je v Praze na 107 % průměru ČR, vzhledem k mediánu mezd je na poloviční úrovni

Průměrný měsíční starobní důchod (bez souběhu s jiným druhem důchodu) činil v Praze v roce 2015 12 172 Kč. V období let 2010-2015 se výše důchodu zvýšila o 1 317 Kč (12,1 %). Důchody rostly rychleji ženám (22,7% nárůst v letech 2010-2015), než mužům (11,8% nárůst ve stejném období). Tím došlo ke zmenšení rozdílu mezi důchody podle pohlaví. V roce 2010 činil důchod vyplácený ženám 77,5 % výše „mužského“ důchodu, v roce 2015 byl tento podíl 85,1 %. Ke sblížení důchodů mužů a žen došlo výrazně v roce 2011, kdy průměrný důchod žen činil 89,7 % mužského, od té doby se rozdíl mezi důchody podle pohlaví spíše zvětšuje. Průměrná výše důchodu v Praze činí 107 % výše průměrného důchodu v ČR celkem, v čase se tento poměr nemění. Průměrný důchod v Praze činil v roce 2015 49,8 % mzdového mediánu.

Vyplacené nemocenské v Praze činilo v roce 2015 5,9 mld. Kč; z jednotlivých složek převažuje samotné nemocenské (50,5%)

Na dávkách nemocenského pojištění bylo v Praze v roce 2015 vyplaceno 5,9 mld. Kč, což představovalo 24,6 % celkových výdajů v ČR. V rozdělení na jednotlivé druhy dávek nemocenského pojištění připadá největší část na samotnou nemocenskou (vyplácená od 15. dne pracovní neschopnosti), která v roce 2015 v Praze představovala 50,5 % celkového objemu vyplacených dávek. Následovala peněžitá pomoc v mateřství (45,7 %) a ošetřovné (3,8 %). Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství byl zanedbatelný. Celkový objem vyplacených náhrad nemocenského pojištění klesal v Praze v období 2010-2012, od té doby má opět rostoucí tendenci. Ve struktuře dávek podle druhu posiluje zastoupení nemocenského od roku 2012 do 2015, a to zejména na úkor mateřské, která ve struktuře dávek v roce 2013 ještě převažovala. Výdaje na ošetřovné meziročně kolísají, je však vidět převažující stoupající tendence. Oproti struktuře složek nemocenského pojištění v Praze je v ČR celkem více zastoupena nemocenská (64,0 %), a to zejména na úkor pomoci v mateřství (31,6 %).

V letech 2012-2015 dochází k růstu pracovní neschopnosti v Praze

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v Praze v roce 2015 činilo 3,12, což bylo pod republikovým průměrem (4,06). Procento pracovní neschopnosti klesalo do roku 2012, od tohoto roku opět roste. Tento trend je společný pro Prahu i pro ČR celkem. Na pracovní neschopnosti se nejvíce podílí pracovní neschopnost pro nemoc, která činila v Praze v roce 2015 90,0 % pracovní neschopnosti. Rovněž se zvyšuje průměrný denní počet práce neschopných osob (37 279 v roce 2015 v Praze). Délka pracovní neschopnosti je kolísavá, v roce 2015 byla v Praze 38,7 dne, což je pokles proti stavu v roce 2014 a jedná se o číslo nižší, než je republikový průměr (42,7 dne).

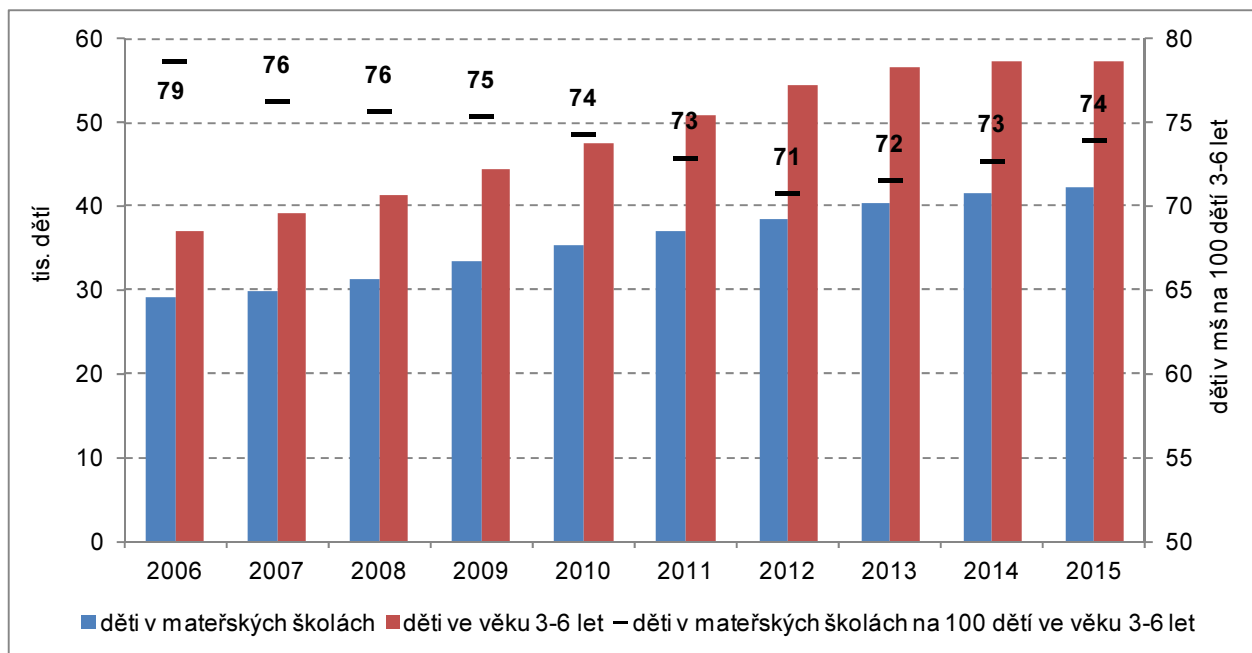
Praha je centrem zdravotní péče nejen pro obyvatele Prahy, ale slouží i obyvatelům z jiných částí republiky

V Praze v roce 2014 působilo 9 909 lékařů (v přepočtu na plný úvazek), bylo zde 27 nemocnic s kapacitou 9 042 lůžek. Počet lékařů se meziročně od roku 2011 zvyšoval, a to větší měrou než přibývalo v Praze obyvatel. V roce 2014 tak připadalo na 1 000 Pražanů 7,9 lékaře. Zároveň dochází k omezování počtu lůžek v nemocnicích, přestože počet hospitalizovaných pacientů je kolísavý a pohybuje se kolem 340 tis. ročně. Důsledkem je zvyšující se tendence využití lůžek v nemocnicích (257 dne v roce 2014) a kratší doba hospitalizace (6,8 dne v roce 2014). V průměru za ČR připadalo v roce 2014 na 1 000 obyvatel 4,7 lékaře, využití lůžek bylo 264 dne a doba hospitalizace shodná s pražskou hodnotou (6,8 dne). Nadprůměrné hodnoty ukazatelů o „zdravotnické infrastruktuře“ v Praze pramení z toho, že lékaři, nemocnice v Praze a jejich služby jsou určeny i obyvatelům ostatních krajů, zejména kraje Středočeského.

Nabídka předškolních zařízení v posledních 3 letech dohání potřeby obyvatel v péči o děti předškolního věku

V roce 2015 bylo v Praze 408 mateřských škol. Počet mateřských škol v Praze setrvale roste od roku 2008, kdy mateřských škol bylo 320. Tehdy chodilo do mateřských škol v Praze 31,3 tis. dětí, v roce 2015 to bylo již 42,4 tis. dětí. V roce 2015 připadalo na 100 dětí ve věku 3-6 let 74 dětí v mateřských školách. Tento poměr je rostoucí od roku 2012, kdy na 100 dětí ve věku 3-6 let připadalo 71 dětí v mateřských školách. V posledních letech tak kapacity mateřských škol dohání potřeby obyvatel v oblasti péče o děti předškolního věku. Toto vyrovnání nabídky s poptávkou je způsobeno spíše poklesem poptávky, kde dochází k poklesu tempa růstu dětí v předškolním věku. V letech 2012-2015 rovněž klesal počet tříd ve školách i dětí ve třídách. V roce 2015 připadalo na 1 třídu v mateřské škole v Praze 23,9 dětí, maximum bylo dosaženo v roce 2011 (24,7 dětí ve třídě). V mateřských školách v Praze připadá na jednu třídu obdobně dětí jako v průměru za ČR. V Praze však připadá na jednu školku více tříd (4,4 v roce 2015) než je republikový průměr (3,0).

Graf 2.4: Vývoj počtu dětí v mateřských školách a dětí ve věku 3-6 let v Praze v letech 2006-2015

Přes mírné zvyšování kapacit základních škol, roste počet žáků v jedné třídě

V Praze bylo v roce 2015 265 základních škol. Na jednu školu připadalo v průměru 16,8 tříd a do jedné třídy chodilo v průměru 21 žáků. V letech 2008-2010 byl počet škol v Praze neměnný (251), od té doby dochází ke každoročnímu růstu. Počty tříd se rovněž zvyšují, a to více, než počet škol. Stávající školy otevírají více nových tříd. I přes toto navyšování kapacit dochází k mírnému růstu počtu žáků v jedné třídě. V roce 2010 bylo v jedné třídě 20 žáků, v roce 2015 21. Ve srovnání s republikou celkem jsou pražské základní školy větší (v ČR celkem připadalo v roce 2015 na jednu školu 10,7 tříd) a v Praze jsou početnější třídy (v republice celkem chodilo v roce 2015 do jedné třídy 20 žáků).

Počty žáků středních škol v posledních deseti letech klesaly, nejčastější formou studia je střední odborné vzdělávání s maturitou

V Praze bylo v roce 2015 188 středních škol. Oproti stavu u mateřských a základních škol počet středních škol klesá. V roce 2006 působilo v Praze 204 středních škol. Na středních školách (včetně gymnázií) studovalo v roce 2015 61,6 tis. žáků, z toho 92,3 % formou denního studia. Počet žáků středních škol v letech 2006-2014 meziročně klesal, v posledním roce se jejich počet mírně zvýšil. V roce 2006 navštěvovalo střední školu 77,0 tis. žáků. Co se týče struktury žáků středních škol v Praze podle druhu vzdělávacího programu, nejčastěji se jedná o žáky odborného vzdělávání s maturitou (43,4 %) a všeobecného vzdělávání s maturitou (gymnázia, 38,4 %). Žáci středního vzdělávání s výučním listem jsou zastoupeni 12,3 %, nástavbové studium navštěvuje 4,5 % žáků. V ČR celkem jsou méně zastoupeni žáci gymnázií (30,0 %), naopak je významně větší zastoupení středního vzdělávání s výučním listem (21,1 %). V Praze bylo kromě zmíněných středních škol v roce 2015 ještě 8 konzervatoří, které navštěvovalo 1 670 žáků.

Na 37 vyšších odborných školách v Praze studuje 6 tis studentů

V roce 2015 bylo v Praze 37 vyšších odborných škol (součást terciárního vzdělávání určené pro absolventy středních škol s maturitou, zpravidla 3leté, ukončené s titulem diplomovaný specialista a možností zkrátit případný bakalářský studijní program na vysoké škole). Na těchto školách studovalo v roce 2015 6 041 studentů, z toho 71,5 % formou denního studia. Celkem je v ČR 171 vyšších odborných škol, Praha se tak na tomto počtu podílí 22 %. Z pohledu počtu žáků tvoří vyšší odborné školy v Praze 24 % celkového počtu studentů v ČR. V posledních letech se počet vyšších odborných škol i jejich studentů v Praze spíše snižuje.

Na vysokých školách v Praze studuje 37,6 % všech vysokoškolských studentů v ČR

V Praze se nachází 31 vysokých škol z celkového počtu 67 v celé ČR. Na vysokých školách v Praze v roce 2015 studovalo 122,8 tis. studentů, což bylo 37,6 % všech studentů na vysokých školách v ČR. Počet studentů na pražských vysokých školách klesá meziročně již od roku 2010, kdy v Praze studovalo 146,3 tis. studentů. Na vysokých školách (kdekoli v republice) studuje 38,4 tis. studentů s trvalým bydlištěm v Praze. V poměru k počtu obyvatel se jedná o 30 vysokoškolských studentů na 1 000 obyvatel středního stavu. Nejvyšší „výskyt“ vysokoškoláků je ve Zlínském kraji (32), shodně s Prahou (30) je vysokoškoláků v krajích Jihočeském a na Vysočině. Z celkového počtu studentů pražských vysokých škol jich v roce 2015 bylo 16,5 % jiného než českého státního občanství. Z celkového počtu 102,5 studentů občanství ČR jich 75,9 % studovalo prezenční formou. Tento způsob studia je v Praze mírně nad celorepublikovým průměrem (74,5 % v roce 2015) a od roku 2009 rostoucí. Podíl zahraničních studentů na pražských vysokých školách je vyšší než je průměr ČR (12,9 %). V čase se tento rozdíl měřený procentními body nemění.

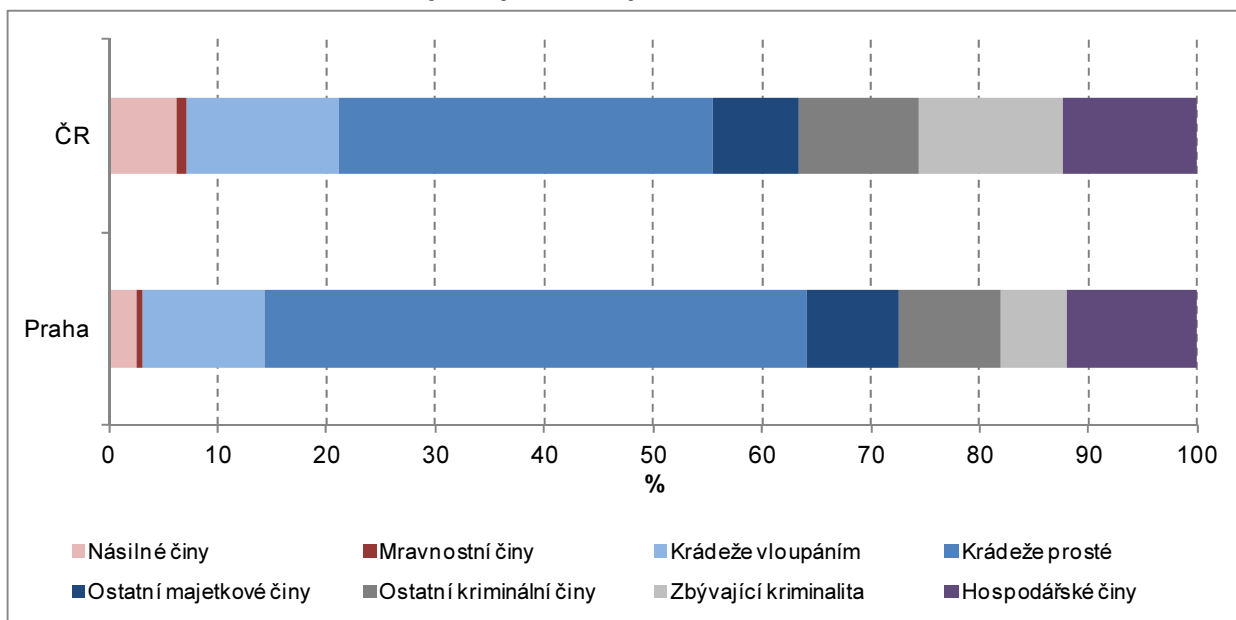
**V Praze je páčáno
25,9 % všech trestných
činů v ČR**

V roce 2015 bylo v Praze zjištěno 64,1 tis. trestných činů. Jedná se již o druhý meziroční pokles počtu spáchaných a nahlášených trestných činů na území hlavního města. Dlouhodobě je trestná činnost v Praze klesající. V roce 2006 bylo na území Prahy spáchano 89,3 tis. trestných činů, poté jejich počet klesal s mírnými meziročními nárůsty v letech 2009 a 2011 a významným zvýšením v roce 2013 (82,0 tis. oproti 72,3 tis v předchozím roce). Počet trestných činů v roce 2013 vzrostl v celé ČR. (1.1.2013 byla vyhlášena amnestie prezidenta republiky.) V Praze bylo v roce 2015 spáchano 50,8 trestných činů na 1 000 obyvatel. Tento poměr je dlouhodobě také klesající, v roce 2006 byla hodnota tohoto ukazatele 75,4. Úroveň kriminality je v Praze vyšší než je průměr ČR (23,5 zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel v roce 2015) a mezi kraji se jedná o nejvyšší hodnotu. V pořadí druhý Ústecký kraj má kriminalitu na úrovni 25,6 zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel. V roce 2015 bylo v Praze spáchano 25,9 % celkového počtu trestných činů v republice.

**Prosté krádeže tvoří v
Praze ½ kriminality**

Ve struktuře kriminality v Praze v roce 2015 převažovala obecná kriminalita (81,9 %), hospodářské činy (například neoprávněné držení platební karty nebo různé druhy podvodu) tvořily 12,0 % celkové kriminality a 6,0 % byla zbývající kriminalita, kam patří například ohrožení pod vlivem návykové látky nebo zanedbání povinné výživy. Obecnou kriminalitu pak můžeme dále dělit na násilné činy (2,6 % celkového počtu zjištěných trestných činů, například se jedná o vraždy, úmyslné ublížení na zdraví nebo loupeže), mravnostní činy (0,5 %, nejčastěji znásilnění), majetkové činy (69,4 %) a ostatní kriminální činy (9,4 %, například nedovolená výroba a distribuce psychotropních látek nebo maření výkonu úředního rozhodnutí). Skupina majetkových trestných činů se dále dělí na krádeže prosté (49,8 % celku trestných činů, například se jedná kapesní krádeže nebo krádeže z automobilů), krádeže vloupáním (11,3 %) a ostatní majetkové činy (8,4 %, například poškozování cizí věci). Ve srovnání s celorepublikovou strukturou trestných činů se v Praze nadprůměrně vyskytují právě krádeže prosté, podíl ostatních skupin trestných činů je v Praze nižší než v republice celkem.

Graf 2.5: Struktura zjištěných trestných činů v Praze a v ČR v roce 2015

Objasněnost trestných činů v Praze byla v roce 2015 25,3

V roce 2015 bylo v Praze objasněno 16 227 trestných činů. Objasněnost (počet objasněných činů na 100 nahlášených ve stejném období) v roce 2015 tak byla v Praze 25,3. Z hlediska druhu spáchaného činu je objasněnost nejvyšší u zbývajících kriminalit (80,5), ostatních kriminálních činů (74,1), mravnostních činů (65,7) a násilných činů (59,5). Objasněnost vražd, kterých bylo v roce 2015 v Praze spácháno 24, je 91,7. Objasněnost nejčastější skupiny trestných činů, prostých krádeží, byla v roce 2015 v Praze 8,0.

V Praze došlo k 23,1 % všech nehod na českých silnicích

Počet dopravních nehod, ke kterým došlo v Praze, již pátým rokem roste. V roce 2009, kdy došlo ke změně pravidel pro hlášení dopravní nehody, došlo v Praze k 15,6 tis. dopravním nehodám. Počet nehod se zvýšil v roce 2010 na 18,1 tis. poté poklesl na 16,6 tis. v roce 2011. Od tohoto roku počet setrvale roste. V roce 2015 došlo v Praze k 21,5 tis. dopravním nehodám. Na celkovém počtu dopravních nehod v ČR se dopravní nehody v Praze v roce 2015 podílely 23,1 %. Tento podíl má v čase mírně stoupající tendenci. I v přepočtu na počet obyvatel je Praha „nejnehodovějším“ krajem ČR. V Praze v roce 2015 připadalo na 1 000 obyvatel středního stavu 17 dopravních nehod. Průměr ČR činil 8,8 nehod na 1 000 obyvatel středního stavu. Z hlediska nehodovosti druhý kraj v pořadí (Ústecký) má nehodovost na úrovni 11,8 dopravní nehody na 1 000 obyvatel. Počet nehod na obyvatele v Praze je rostoucí, v roce 2009 činil 12,5.

Při nehodách v Praze zemřelo v roce 2015 „pouze“ 25 osob z celku 660 na českých silnicích

Co se týče závažnosti dopravních nehod, v Praze došlo v roce 2015 pouze k 1 909 nehodám, při kterých došlo ke zranění osoby. Celkem v ČR došlo k 21,6 tisícům těchto nehod, Praha se tak na celkovém počtu podílí pouze 8,9 %. V přepočtu na počet obyvatel dochází v Praze k 1,5 nehodám se zraněním na 1 000 obyvatel, což je hodnota mezi kraji nejnižší a jedná se o celorepublikový podprůměr (2,0). Obdobně je tomu s podílem Prahy na usmrcených osobách v ČR, celkem jich bylo v ČR v roce 2015 660. Na pražských silnicích zemřelo „jen“ 25 osob, tedy 3,8 % celkového počtu. Průměrná škoda byla v Praze v roce 2015 61,1 tis Kč. Jedná se o mírně nadprůměrné číslo (58,4 tis. Kč v ČR celkem). Dopravní nehody v městském provozu v Praze jsou častější, méně závažné z pohledu života a zdraví zúčastněných.

3. Ekonomický vývoj

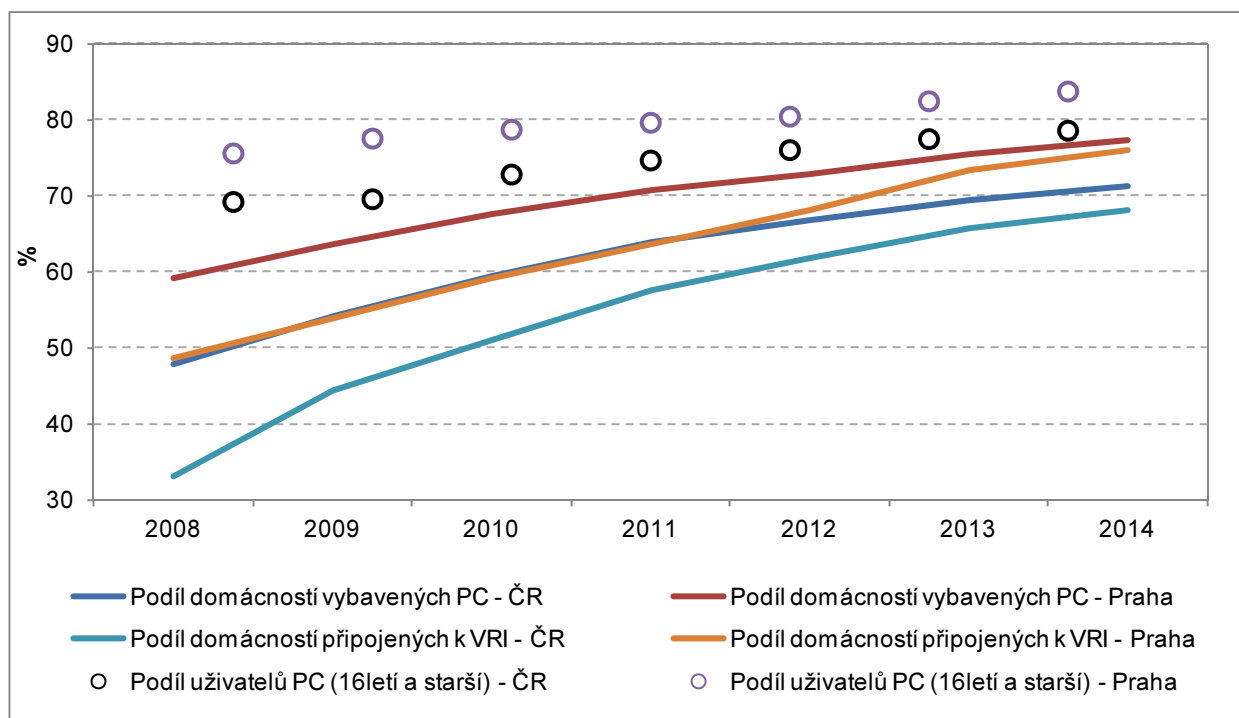
Silná ekonomika s rostoucím sektorem služeb

Hlavní město Praha má výrazně odlišnou strukturu v zaměstnanosti i ekonomické výkonnosti proti ostatním částem státu, a to díky výrazné koncentraci sídel významných ekonomických subjektů ať už národních, tak mezinárodních a díky koncentraci organizací veřejného sektoru. Výrazně je v ekonomice Prahy, podobně jako tomu je i u dalších hlavních měst v EU, zastoupen sektor služeb. Ten se na zaměstnanosti podílí více než 80 % a jeho podíl na hrubé přidané hodnotě se blíží 85 %. Zvláště silný je v Praze proti ostatním krajům tzv. sektor kvartérní, do kterého patří obory s vyšší přidanou hodnotou jako např. informatika, konzultační činnosti, věda a výzkum apod. Kvartérní sektor se podílí na hrubé přidané hodnotě téměř 64 %. Stálým trendem posledních desetiletí v Praze je posilování jak terciárního sektoru, tak kvartérního sektoru. Ekonomickou sílu Prahy můžeme doložit tím, že město se podílí téměř čtvrtinou na hrubém domácím produktu ČR a na tvorbě hrubého fixního kapitálu je to více než čtvrtinou. Zajímavé je také to, že hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v Praze oproti průměru ČR stále klesá (přesto však stále tvoří více než dvojnásobek hodnoty za celou ČR), zatímco hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného v Praze vůči průměru ČR roste.

Nadprůměrné využívání informačních a komunikačních technologií

Tam, kde je ekonomika vyvinutá, jsou zpravidla velmi dobře rozvinuty informační technologie. Nejinak tomu je i v Praze. ČSÚ již delší dobu provádí šetření s názvem Výběrové šetření o využití informačních a komunikačních technologií v domácnostech (VŠIT). Dle dat z něho získaných Praha téměř ve všech ukazatelích dosahuje nadprůměrných hodnot a zpravidla zaujímá první místo v žebříčku mezi kraji. Např. ve vybavenosti domácností počítačem převyšovala Praha republikový průměr v roce 2014 o 6 p. b. (77,2 % oproti 71,2 %). U připojení k vysokorychlostnímu internetu (VRI) byl odstup Prahy oproti průměru ČR ještě vyšší – 7,8 p. b. Trendem je samozřejmě narůstání hodnot ve využívání informačních a komunikačních technologií, ale také to, že se postupně sblíží hodnoty Prahy a ostatních krajů. Logicky v Praze roste i počet IT odborníků. Jejich počet se nyní pohybuje kolem 50 tisíc. I plat těchto odborníků je v Praze nadprůměrný – přesahuje v průměru 50 tis. Kč.

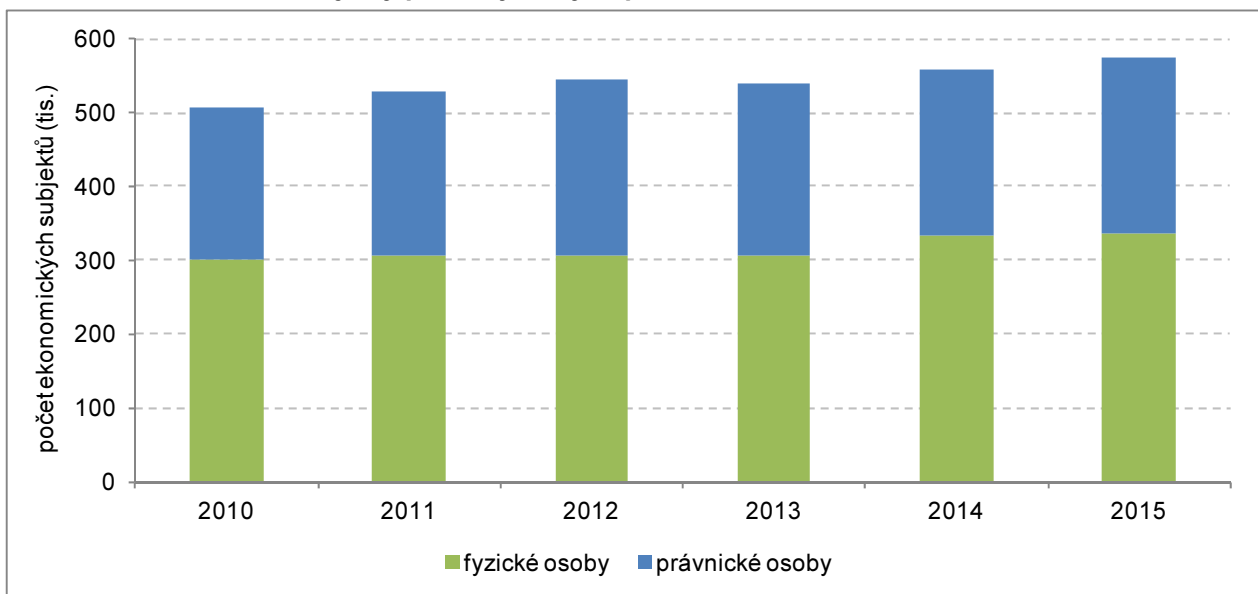
Graf 3.1: Ukazatele využívání informačních technologií domácnostmi a jednotlivci v letech 2008-2014

V Praze připadá téměř jeden ekonomický subjekt na dva obyvatele

Data o podnicích a podnikatelích publikovaná v tzv. organizační statistice získává ČSÚ z Registru ekonomických subjektů (RES), který je základním zdrojem pro výběr ekonomického subjektu do statistického šetření. Vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou data před rokem 2013 plně srovnatelná. Další komplikací je, že u fyzických osob jsou od roku 2014 započteny zahraniční fyzické osoby. Obecně platí, že počet ekonomických subjektů se rok od roku zvyšuje. Stejně tak je tomu v Praze, kde narůstá především váha fyzických osob. Z celkového počtu 574 tis. ekonomických subjektů v Praze tvořily v roce 2015 fyzické osoby téměř 336 tis. subjektů. Z nich nejčastější skupinou byli živnostníci, kterých bylo 287 tis. V roce 2015 rostl rychlejším tempem než počet fyzických osob počet právnických osob. Těch bylo na konci roku 2015 téměř 238 tis., což bylo o 35,1 % více než v roce 2008. Pro úspěšnost výběru subjektu do statistického šetření je důležité vybrat subjekty, které opravdu vyvíjejí nějakou činnost. Počet těchto tzv. subjektů se zjištěnou aktivitou rovněž roste. V roce 2015 jich v Praze bylo 314,6 tis., což bylo o 15,8 % více než v roce 2010. Jak fyzických, tak právnických osob se zjištěnou aktivitou byla zhruba polovina z celkového počtu subjektů v RES. Podle velikostních kategorií ekonomických subjektů, které však většinou u subjektů nejsou uvedeny, byla jasně nejčetnější kategorie bez zaměstnanců, která se podílela prakticky dvěma třetinami na celkovém počtu subjektů. Subjektů s více než dvěma sty zaměstnanců bylo v Praze na konci roku 2015 přibližně 800.

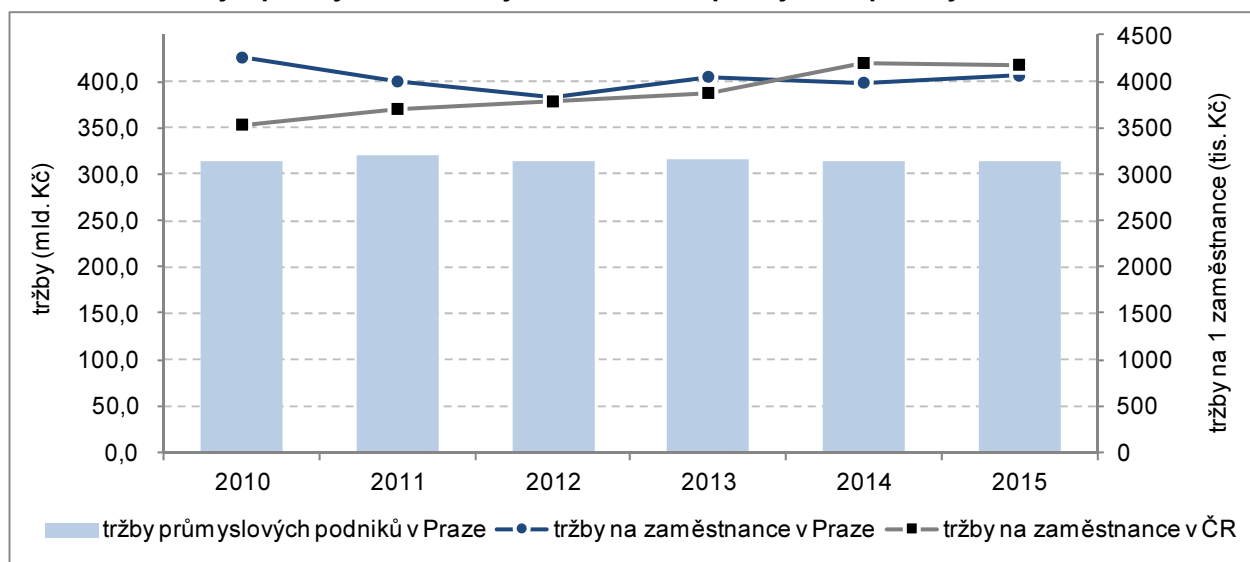
Graf 3.2: Ekonomické subjekty podle vybraných právních forem v hl. m. Praze v letech 2010 – 2015

Produktivita práce v průmyslu v Praze nižší než za celou ČR

V roce 2015 mělo v hl. m. Praze sídlo 231 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci, což bylo nepatrně více než v roce 2010. V nich pracovalo 77,5 tis. pracovníků, což bylo o 3,6 tis. (4,8 %) více než v roce 2010. Průměrná hrubá měsíční mzda dosáhla v roce 2015 hodnoty 34 948 Kč, což představovalo nárůst ve srovnání se mzdou v roce 2010 o 4,1 %. V celé ČR rostl počet pracovníků v průmyslových podnicích dynamičtěji než v Praze. Mezi roky 2010 až 2015 se zvýšil o 57 tis., tj. o 7,6 %. Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu za celou ČR stoupla od roku 2010 do roku 2015 o 13,6 % na 28 922 Kč. Tržby za průmysl z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy nepatrně klesly od roku 2010 o 0,01 % na 314,5 mld. Kč. Tržbám za celou ČR se vedlo nepoměrně lépe – vzrostly o 27,3 % na 3 372 mld. Kč. Tržby v průmyslu za celou ČR každým rokem ve sledovaném období stouply, zatímco tržby pražského průmyslu střídaly mírné poklesy s mírnými vzrůsty. Produktivita průmyslové výroby měřená objemem tržeb průmyslových podniků přepočteným na jednoho zaměstnance v Praze mezi roky 2010 až 2015 střídavě stoukala a klesala. V roce 2015 byla o 4,6 % nižší než v r. 2010. To za celou ČR produktivita stoukala s výjimkou roku 2015. Přesto byla v roce 2015 o 18,2 % vyšší než v roce 2010. V roce 2014 byla poprvé po roce 2000 produktivita v průmyslu vyšší za celou ČR než v Praze a tento trend zůstal zachován i pro rok 2015.

Graf 3.3: Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v letech 2010 – 2015

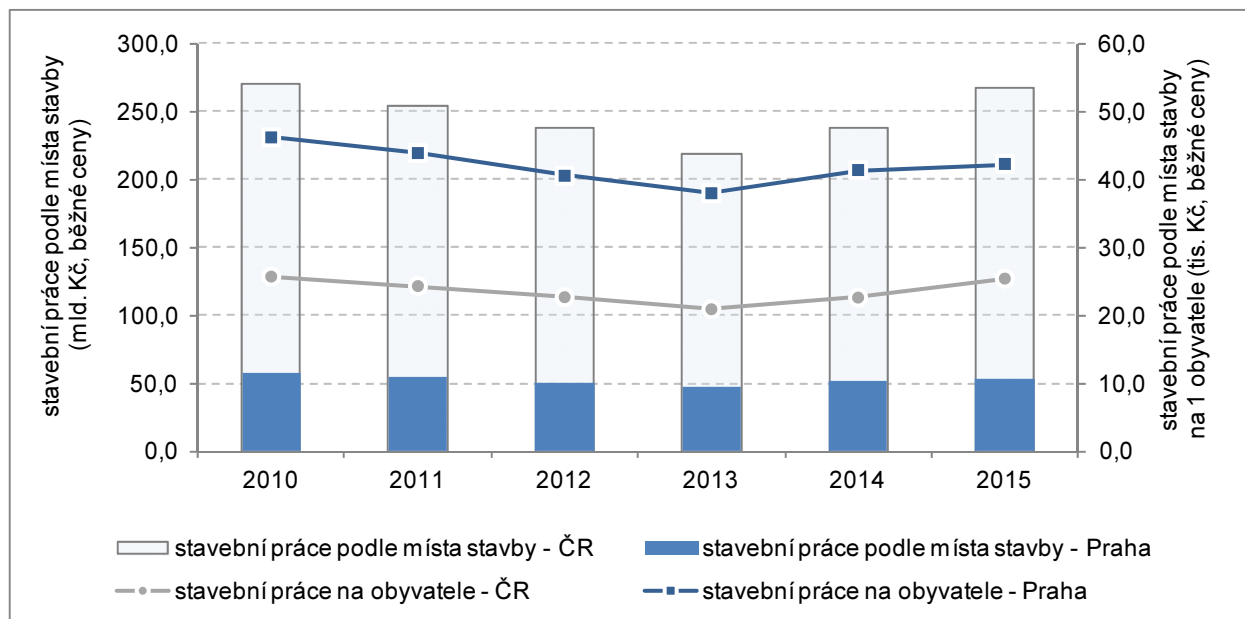

Stavebnictví – pokles se zastavil

Pokles počtu stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci v Praze se v roce 2015 zastavil. V tomto roce sídlilo v Praze 102 stavebních podniků, což bylo o dva více než v předchozím roce. V roce 2015 se zastavil i pokles počtu zaměstnanců – proti roku 2014 stoupl o 3,0 % a dosáhl hodnoty 26,7 tis. V celé ČR došlo i v roce 2015 k poklesu počtu zaměstnanců ve stavebních podnicích s 50 a více zaměstnanci, takže celkový počet zaměstnanců se oproti roku 2010 snížil o 23,4 %. Průměrná hrubá měsíční mzda pracovníka ve výše uvedených stavebních podnicích dosáhla v Praze v roce 2015 hodnoty 38 390 Kč a byla tak o 12,0 % vyšší než v roce 2010. V celé ČR byl přírůstek mzdy ve stavebních podnicích nižší než v Praze a dosáhl 10,1 %. Mzda za republiku (31 675 Kč) tedy zůstala výrazně nižší než v Praze. Objem stavebních prací podniků se sídlem v Praze, které mají 20 a více zaměstnanců, začal po roce 2013 opět růst a dosáhl v roce 2015 hodnoty 97 mld. Kč, což bylo ale stále ještě méně o 9,0 % než v roce 2010. V celé ČR byl pokles za uvedené období výrazně nižší (0,8 %). Podle místa stavby byly v Praze provedeny v roce 2015 stavební práce za 53,5 mld. Kč, to představovalo pokles ve srovnání s rokem 2010 o 7,6 %. Pozitivní je, že několikaletý pokles objemu stavebních prací v Praze se v roce 2014 zastavil.

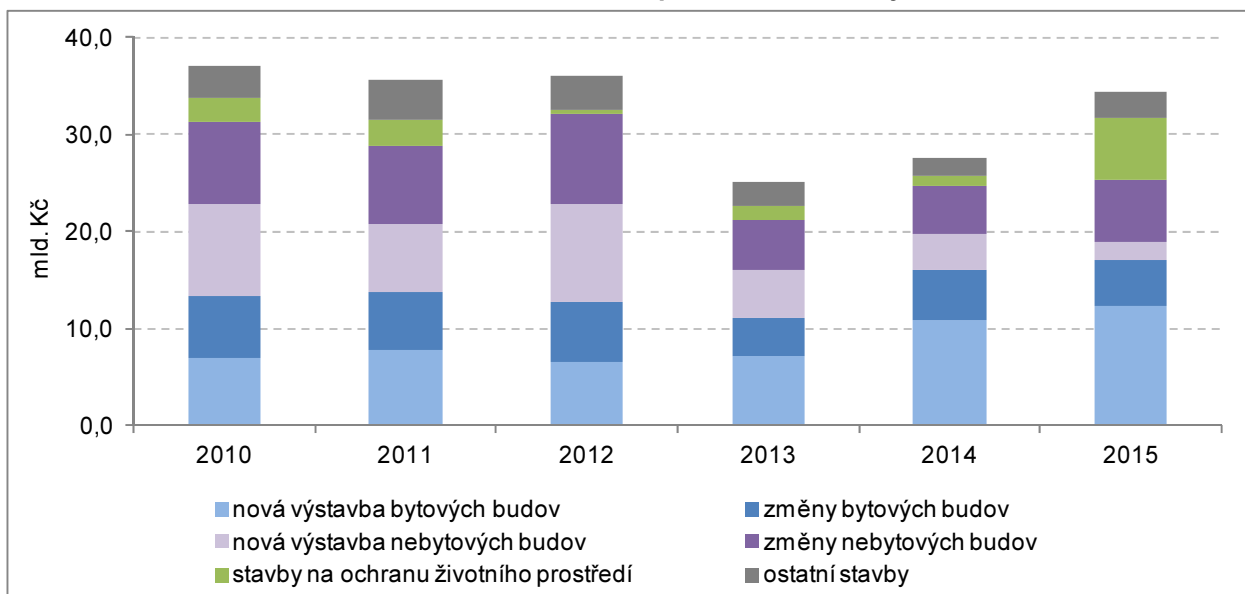
Graf 3.4: Stavební práce podle místa stavby v letech 2010 – 2015

Počet vydaných stavebních povolení klesá již od roku 2003

Počet vydaných stavebních povolení se v Praze rok od roku snižuje, a to již od roku 2003. V roce 2015 bylo vydáno v hl. m. Praze 5 211 stavebních povolení. Republikový trend je poněkud jiný, protože velké poklesy v počtu vydaných stavebních povolení jsou v některých letech nahrazeny menšími nárůsty např. v roce 2015. V roce 2015 bylo v Praze vydáno nejvíce stavebních povolení na změny dokončených bytových budov (2 551) a změny dokončených nebytových budov (1 175). Orientační hodnota plánovaných staveb v Praze v roce 2015 dosáhla výše 34,3 mld. Kč, což bylo o 7,8 % méně než v roce 2010. Průměrná hodnota na jedno stavební povolení v roce 2015 výrazně vzrostla na 6,6 mil. Kč, což bylo o 26,9 % více než rok předtím. Podle orientační hodnoty povolených staveb byla v roce 2015 v Praze nejdůležitější částí výstavby nová výstavba bytových budov (12,3 mld. Kč), následovaly stavby na ochranu životního prostředí (6,4 mld. Kč) a změny nebytových budov (6,4 mld. Kč). Nejvíce stavebních povolení je tedy vydáváno na změny budov, finančně náročnější jsou ovšem stavební povolení na novou výstavbu. Struktura stavebních povolení dle druhu stavby za celou ČR se liší od struktury v Praze. V roce 2015 bylo v ČR nejvíce stavebních povolení vydáno na ostatní stavby.

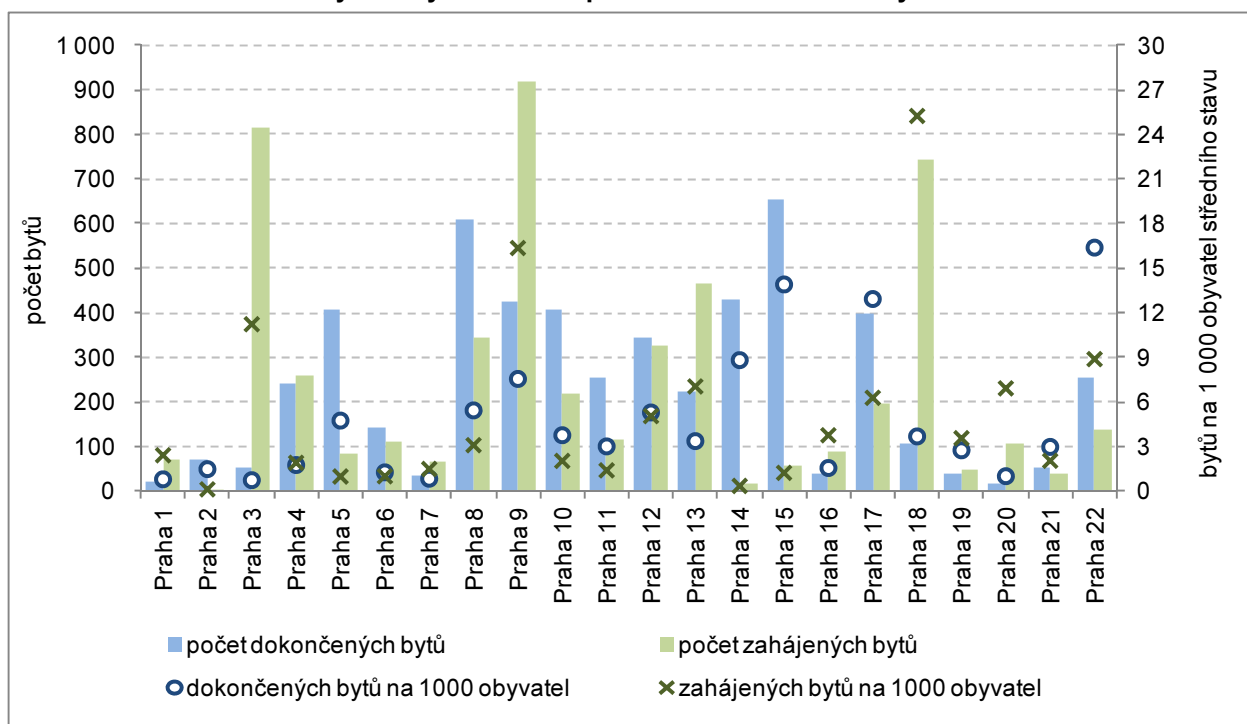
Graf 3.5: Orientační hodnota staveb v Praze podle druhu stavby v letech 2010 – 2015

Intenzivní bytová výstavba v Praze

Počet zahájených bytů v Praze dosáhl v roce 2015 hodnoty 5 227, což bylo o 81,6 % více než v roce 2010. Proti předchozímu roku pak tento počet byl větší o 16,6 %. Z dat za celou ČR plyne, že intenzita zahajované bytové výstavby (zahájené byty na 1 000 obyvatel středního stavu) byla v ČR o dost nižší než v Praze (ČR = 2,50; Praha = 4,14). Mezi zahajovanými byty zůstávají v Praze dominantními byty v bytových domech. Těch bylo v roce 2015 včetně nástaveb, vestaveb a přístaveb 4 270 tj. 81,7 %. V celé ČR zůstávaly dominantními ve struktuře zahajovaných bytů byty v rodinných domech (56,8 % v roce 2015). V roce 2015 bylo v Praze dokončeno 5 211 bytů. To znamenalo nárůst o 7,5 % proti předchozímu roku a pokles 15,3 % proti stavu z roku 2010. Ve struktuře dokončených bytů dominovaly byty v bytových domech (81,1 %). Intenzita dokončené bytové výstavby byla v Praze vyšší než v celé ČR a dosahovala hodnoty 4,13 dokončeného bytu na 1 000 obyvatel středního stavu (ČR = 2,38). V členění Prahy dle 22 správních obvodů byla stavba nejvíce bytů zahájena v Praze 9 (920), Praze 3 (813) a v Praze 18 (744). Nejintenzivnější zahajovaná bytová výstavba (vztaženo na 1 000 obyvatel středního stavu) byla v Praze 18 (25,23), Praze 9 (16,34) a v Praze 3 (11,21). Nejvíce dokončených bytů pak bylo ve správních obvodech Praha 15 (655), Praha 8 (608) a Praha 14 (427). Intenzita dokončené bytové výstavby dosáhla nejvyšších hodnot v Praze 22 (16,37), Praze 15 (13,89) a v Praze 17 (12,91).

Graf 3.6: Bytová výstavba ve správních obvodech Prahy v roce 2015

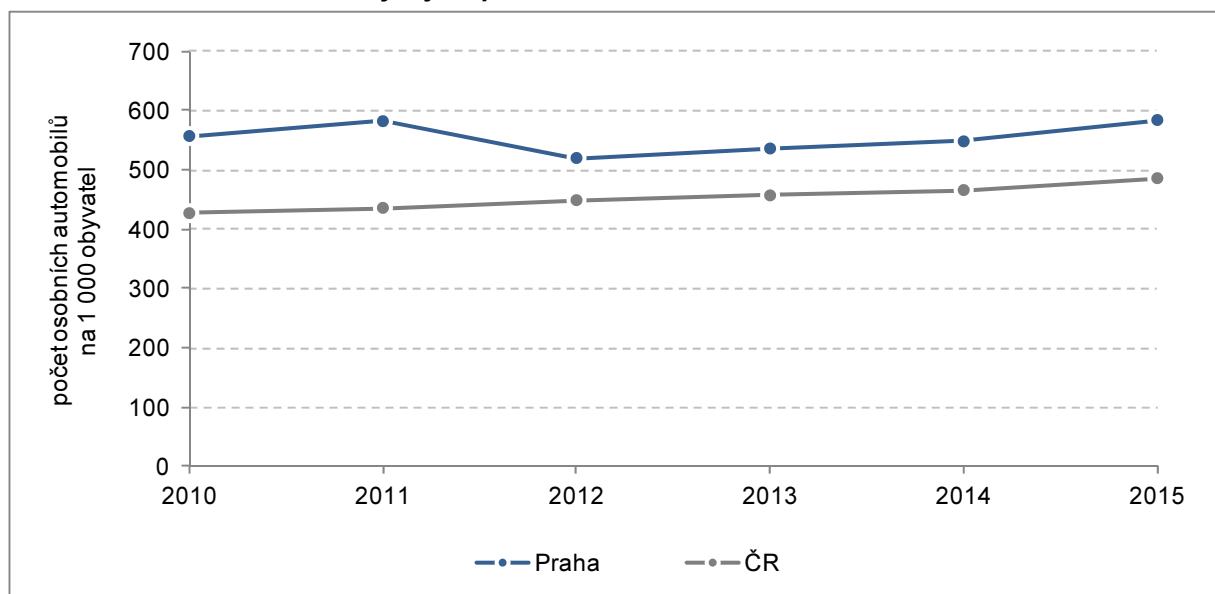

Výrazný nárůst stupně automobilizace v roce 2015

Údaje o počtu registrovaných vozidel v Praze získává ČSÚ z Centrálního registru vozidel. Počet registrovaných motorových vozidel se ve sledovaném období mírně zvyšoval. To se projevilo i v tzv. stupni automobilizace (počet osobních aut na 1 000 obyvatel), který se po určité stagnaci vyšvihl v roce 2015 až na hodnotu 584, a to bylo značně více než byl republikový průměr (rok 2015 = 486). Z ročenky, kterou vydává Technická správa komunikací v Praze lze získat zajímavý údaj o intenzitě automobilové dopravy, a to počet ujetých vozokilometrů na celé komunikační síti za průměrný pracovní den. V roce 2015 byla hodnota tohoto ukazatele 21,8 mil. vozokilometrů a za poslední roky se příliš neměnila.

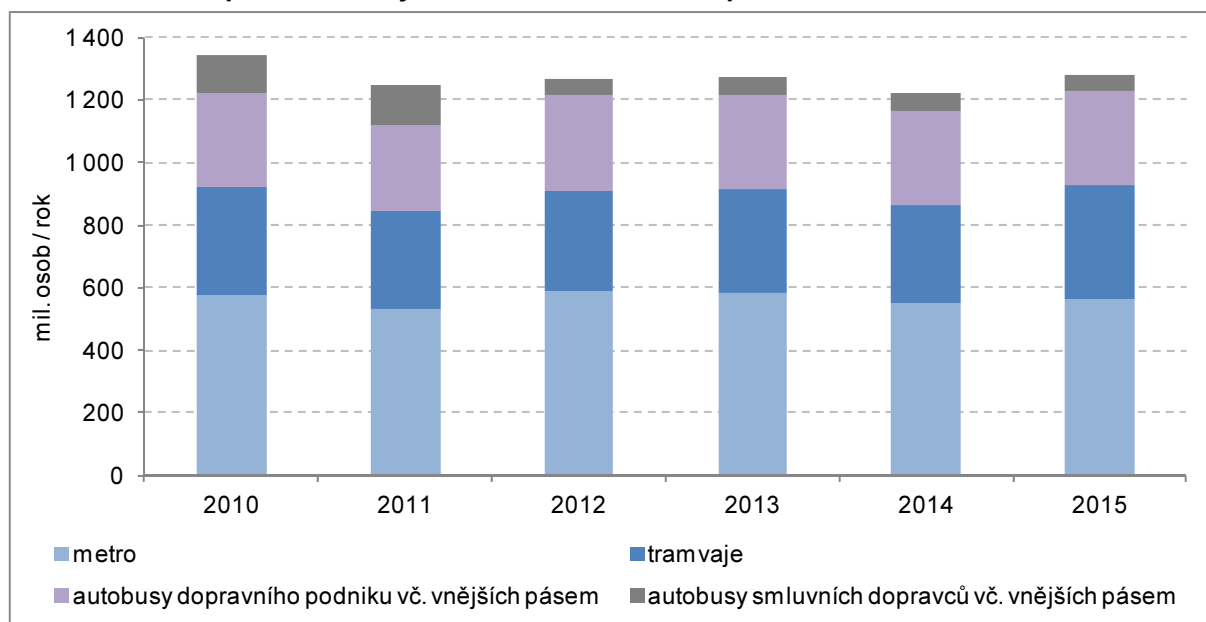
Graf 3.7: Vývoj stupně automobilizace v letech 2010 – 2015

Počet přepravených osob pražskou MHD se v roce 2015 zvýšil

Městskou hromadnou dopravu (MHD) v Praze tvořily v roce 2015 tři linky metra o provozní délce 65,1 km, 30 tramvajových linek o provozní délce 142,7 km a 149 autobusových linek s provozní délkou na území města 818 km. Podle počtu přepravených osob je nejvýznamnější součástí systému veřejné dopravy metro, které v roce 2015 přepravilo 36,2 % cestujících v rámci tzv. Pražské integrované dopravy na území Prahy. Podíl autobusů na přepravě cestujících činil 32,4 %, tramvaje se podílely 28,4 % a zbytek připadal na železnice, lanovku a přívozy. Po poklesu v roce 2014 způsobeném do značné míry změnami tarifních podmínek počet přepravených osob pražskou MHD opět rostl a v roce 2015 tak MHD přepravila 1,263 mld. osob.

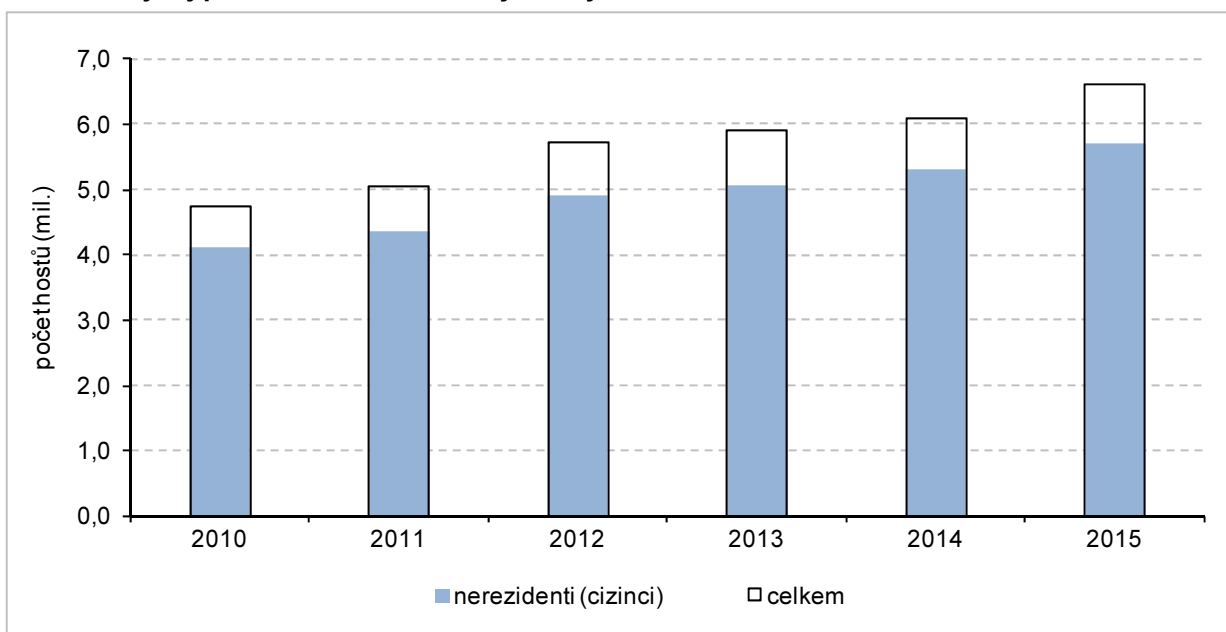
Graf 3.8: Přepravené osoby v městské hromadné dopravě v Praze v letech 2010 – 2015

Němci, Američané a Briti – to byla v roce 2015 rozhodující klientela ubytovacích zařízení v Praze

Cestovní ruch v Praze je důležitou součástí ekonomiky města. ČSÚ vede poměrně dlouhé časové řady dat o návštěvnosti a kapacitách hromadných ubytovacích zařízení. V roce 2013 došlo k revizi dat o kapacitách i návštěvnosti, a proto jsou nejnovější data za roky 2012 až 2015 nesrovnatelná s daty z předchozích let. Je třeba také poznamenat, že málokterá statistická data se vyvíjejí tak optimisticky jako údaje za cestovní ruch v Praze. V roce 2015 se v Praze ubytovalo 6,6 mil. hostů, což bylo o 8,4 % více než v předchozím roce. Potvrdil se tak dlouhodobý trend, kdy do Prahy téměř každým rokem přijíždí více hostů. Zahraniční hosté tvořili z celkového počtu ubytovaných 86,5 %. Proti roku 2012 vzrostl počet jak cizinců, tak domácích hostů. Těch bylo dokonce o 14,1 % více než v roce předchozím. Nejvíce hostů ze zahraničí pocházelo z Německa (829,6 tis.) s podílem na celkovém počtu zahraničních turistů 14,5 %. Počet návštěvníků z Německa meziročně silně vzrostl (o 13,1 %). Na druhém místě skončili hosté ze Spojených států amerických, jejichž počet se meziročně zvýšil o 15,8 % a dosáhl hodnoty 450,1 tis. Dalšími významnými skupinami návštěvníků Prahy byli hosté z Velké Británie (383,8 tis.), Itálie (308,1 tis.) a Ruska (295,4 tis.).

Graf 3.9 Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v Praze v letech 2010 – 2015 ¹

Nejdéší pobyt měli tradičně hosté z Ruska

Podle jednotlivých měsíců se nejvíce hostů ze zahraničí ubytovalo v Praze od května do října. Domácí hosté pak raději preferovali březen až květen a září až prosinec. Průměrná doba pobytu hostů v Praze dlouhodobě velmi mírně klesá. V roce 2015 strávil v Praze každý host ze zahraničí v průměru 2,5 noci, domácí návštěvník pak 1,9 noci. Jako tradičně nejdéle pobývali v Praze hosté z Ruska (v průměru 3,8 noci). Výrazně méně přenocování měli Němci (2,3). V roce 2015 bylo v Praze čisté využití lůžek v ubytovacích zařízeních o něco vyšší než v roce 2012 a dosáhlo hodnoty 55,1 %. Čisté využití pokojů se dostalo na úroveň 61,8 %. Obě tyto hodnoty byly vysoko nad republikovým průměrem (v ČR bylo využití lůžek 36,2 % a využití pokojů 43,0 %). Pražským hodnotám se jedině přiblížil lázeňský Karlovarský kraj.

¹ data za roky 2012 a 2013 jsou po revizi nesrovnatelná s daty za předchozí roky

**Počet konferencí rostl,
počet účastníků klesal**

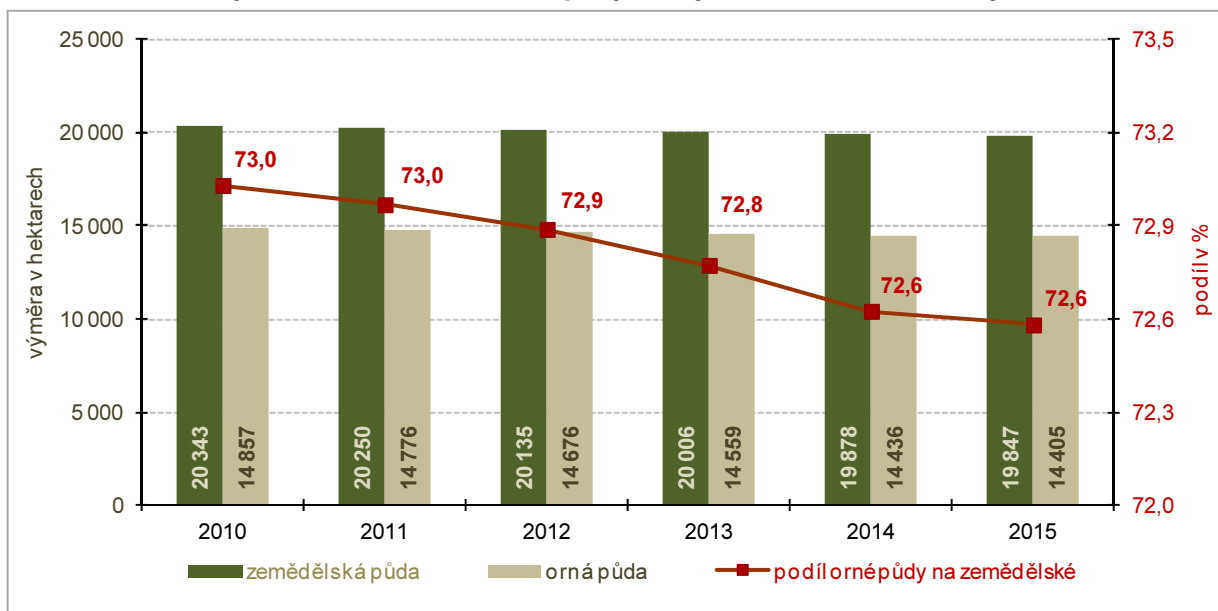
V roce 2015 opět vzrostl počet konferencí, které byly v Praze uspořádány v hromadných ubytovacích zařízeních, a dostal se již téměř na úroveň roku 2012. Takových konferencí (s počtem 50 a více účastníků) se uskutečnilo 4 187, což bylo o 13,8 % více než v roce předchozím. Počet účastníků konferencí od roku 2012 klesá – v roce 2015 klesl proti předchozímu roku o 1,5 % na 536 tis. Počet konferencí v Praze tvořil prakticky třetinu všech konferencí uskutečněných v ČR.

4. Životní prostředí

Rozloha lesních pozemků v Praze se postupně zvětšuje

Výměra kraje Hlavní město Praha k 31. 12. 2015 činila 49 616 ha. Od roku 2010 tak došlo ke zvětšení rozlohy kraje o 3 hektary. Podobně jako Karlovarský a Liberecký kraj má i hlavní město Praha, díky svému městskému charakteru, na svém území větší zastoupení nezemědělské půdy. Podíl nezemědělské půdy na rozloze kraje se od roku 2010 plynule zvyšoval. V souvislosti s tím se snižovala výměra zemědělské půdy, která od roku 2010 poklesla o 496 ha. Nejvíce se úbytek zemědělské půdy projevil u orné půdy, kde došlo ke snížení výměry o 451 ha. Od roku 2010 také o 0,4 % poklesl podíl orné půdy na zemědělské ve prospěch zahrad a ovocných sadů. Největší nárůst (o 0,4 %) nezemědělské půdy byl zaznamenán u ostatních ploch. K 31. 12. 2015 se na ostatních plochách podílely nejvíce jiné plochy (28,4 %), ostatní komunikace (22,6 %) a zeleň (16,7 %). Podíl zastavěných ploch a nádvoří od roku 2010 poklesl, a to o 0,4 %. Pozitivním jevem je mírný, ale plynulý nárůst lesních pozemků o téměř 85 ha od roku 2010. Největší podíl lesních pozemků na celkové výměře mají katastrální území Liboc (56,5 %), Klánovice (54,7 %), Újezd nad Lesy (50,9 %).

Graf 4.1: Výměra zemědělské a orné půdy v kraji Hl. m. Praha mezi roky 2010-2015

Plocha ekologicky obhospodařované půdy se stále zvětšuje

V roce 2015 hospodařili ekologičtí zemědělci v hl. m. Praze na 34 ha půdy. Přitom ještě v roce 2012 byla plocha ekologicky obhospodařované půdy o 24 ha menší. I když se jednalo o významný nárůst půdy v ekologickém zemědělství v hl. m. Praze, podíl kraje na České republice byl i v roce 2015 s hodnotou 0,008 % zanedbatelný.

Plocha chráněných území se v Praze od roku 2010 zvětšila

V hlavním městě Praze se k 31. 12. 2015 nacházelo 94 chráněných území o výměře 2 665 ha. Na rozloze kraje tak tvořily 5,4 % území. Od roku 2010 se plocha zvláště chráněných území v hlavním městě Praze zvětšila o 179 ha, a to vznikem tří nových maloplošných chráněných území. Přesto je Hlavní město Praha krajem s nejnižším podílem zvláště chráněných území na rozloze kraje.

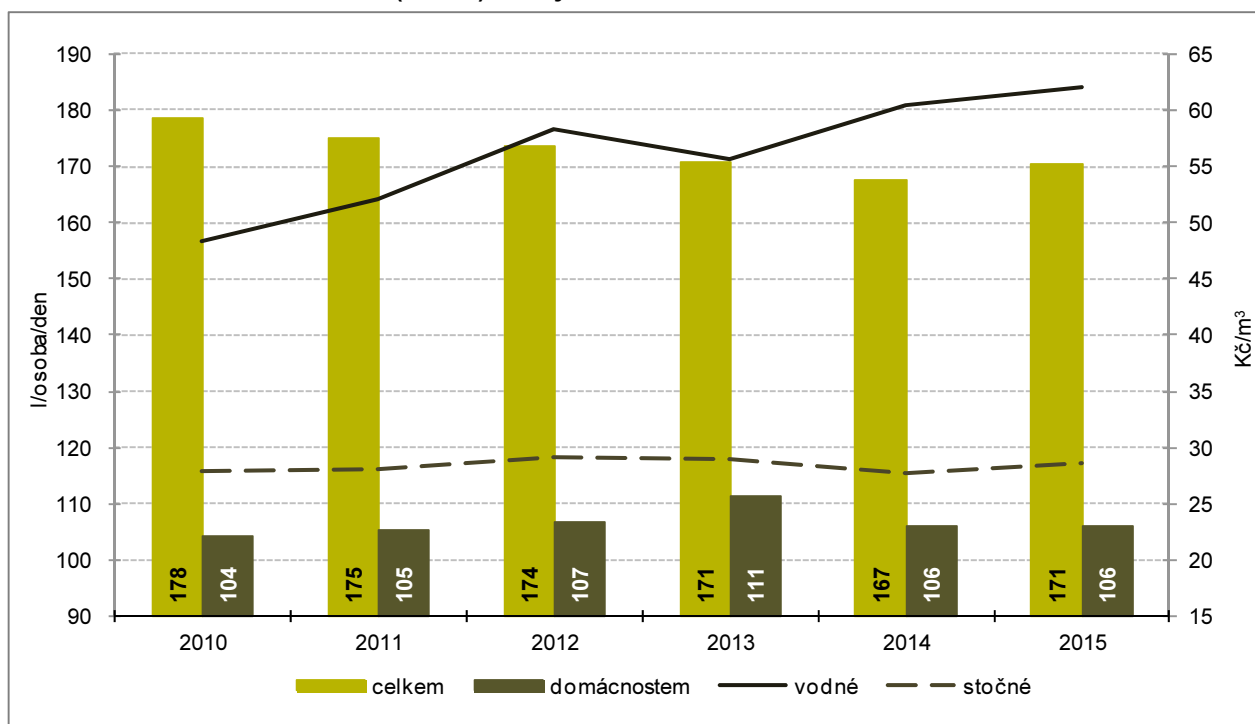
Praha má nejvyšší denní objemovou spotřebu litrů na osobu

Celková rozloha vodních ploch na území hlavního města Prahy činila 1 088 ha (k 31. 12. 2015). Od roku 2010 jejich rozloha vzrostla o 14 ha, tj. o 1,3 %. Vzhledem k městskému charakteru zástavby v hl. městě Praze je podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu stoprocentní. Společně s Karlovarským krajem se jednalo o 2 nejvyšší podíly v České republice, přičemž byly o 5,8 % vyšší než republikový průměr. Hodnota průměrného specifického množství vody fakturovaného domácnostem na 1 obyvatele se od roku 2010 postupně zvyšovala až do roku 2013, kdy dosáhla výše 111,4 l na osobu. V posledních dvou letech poklesla na hodnotu 106,0 l. I tak se ale z hlediska krajů stále jednalo o nejvyšší denní objemovou spotřebu litrů na osobu, která značně převyšuje republikový průměr (o 18,1 l/os./den). Nejnižší hodnoty bylo dosaženo ve Zlínském (75,6 l/os./den) a Pardubickém kraji (77,8 l/os./den).

V Praze je nejvyšší podíl obyvatel v domech napojených na kanalizaci s ČOV

V průběhu let se v hl. městě Praze měnil podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci. V roce 2010 dosahoval podíl 99,2 %, v roce 2011 dokonce 100 %. Od roku 2013 podíl klesá a v roce 2015 dosahoval hodnoty nižší než v roce 2010, tj. 98,9 %. Veškerá veřejná kanalizace, na kterou je napojeno obyvatelstvo Prahy, je zakončena čističkou odpadních vod. Proto je také všechna odpadní voda (bez srážkové) v Praze čištěna.

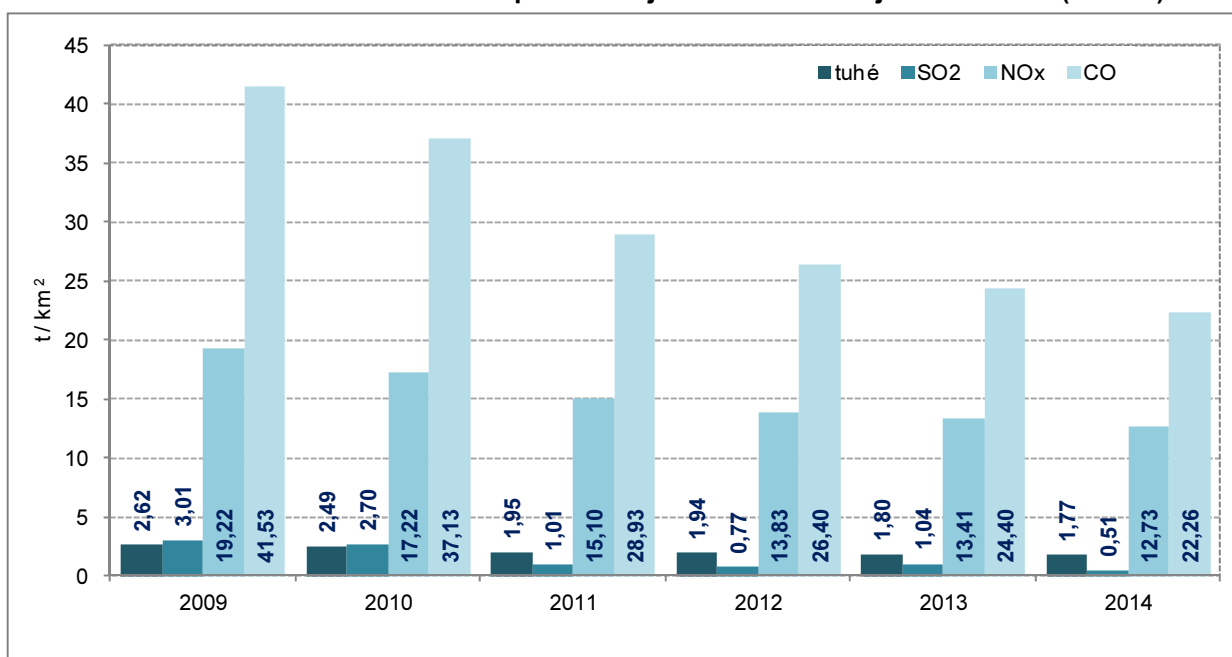
Graf 4.2: Specifické množství vody fakturované celkem a domácnostem (l/osobu/den), vodné a stočné (Kč/m³) v kraji Hl. m. Praha v letech 2010-2015

Emise hlavních znečišťujících látek pozvolna klesají

Kvalita ovzduší je hodnocena podle celkového množství emisí vybraných znečišťujících látek. Základní znečišťující látky, které se sledují, jsou tuhé látky, oxid siřičitý (SO₂), oxid dusíku (NO_x) a oxid uhelnatý (CO). Jejich množství je vykazováno v Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO), který se podle zdrojů látek dělí na stacionární² (REZZO 1–3) a mobilní (REZZO 4). Obecně lze říci, že emise hlavních znečišťujících látek pozvolna klesají. Z analýzy údajů o měrných emisích (REZZO 1–4) vyplývá, že došlo k meziročnímu poklesu měrných emisí všech sledovaných znečišťujících látek, a to zejména vlivem poklesu stacionárních zdrojů (REZZO 1–3). U tuhých látek byl zaznamenán meziroční pokles měrných emisí (REZZO 1–4) o 0,03 t/km², u SO₂ o 0,53 t/km², u NO_x o 0,68 t/km², a u CO dokonce o 2,14 t/km². Hlavní město Praha dosahuje vyšších hodnot měrných emisí než je republikový průměr. Pouze emise oxidu siřičitého jsou v Praze oproti celé ČR 3,2krát nižší.

Graf 4.3: Měrné emise REZZO 1-4 podle zdroje znečištění v kraji hl. m. Praha (v t/km²)

Stavebnictví je s 59 % největším producentem podnikového odpadu v Praze

Životní prostředí v současnosti stále ovlivňuje poměrně značné množství vznikajícího odpadu, který se již dále nevyužívá. Největší produkci odpadů zaznamenáváme u podniků, kde odpad vzniká v přímé závislosti na výrobě či zpracování. V roce 2014 vyprodukovaly podniky se sídlem v hl. městě Praze 6,28 mil. tun podnikového odpadu. Ve sledovaném období došlo k jeho výraznému meziročnímu poklesu mezi roky 2010 a 2011 o 19 % na hodnotu 5,75 mil. tun. Od té doby se produkce podnikových odpadů meziročně stále zvyšuje, naposledy o 0,4 %. Obdobný vývoj můžeme spatřit i u přepočtu celkového množství vyprodukovaného (podnikového) odpadu na 1 obyvatele v kraji. V roce 2014 činila produkce podnikového odpadu 5 023 kg na 1 obyvatele, což byla více než 2,5krát vyšší hodnota než republikový průměr. Podle odvětví národního hospodářství bylo v roce 2014 největším producentem podnikového odpadu v Praze stavebnictví (59 %).

² Český hydrometeorologický ústav provedl v roce 2014 z důvodů nové struktury stacionárních zdrojů přepočet celé časové řady. Emisní bilance za rok 2013 byla zpracována pro všechny kategorie zdrojů z aktuálních dostupných podkladů a odpovídá požadavkům na mezinárodní inventarizace emisí.

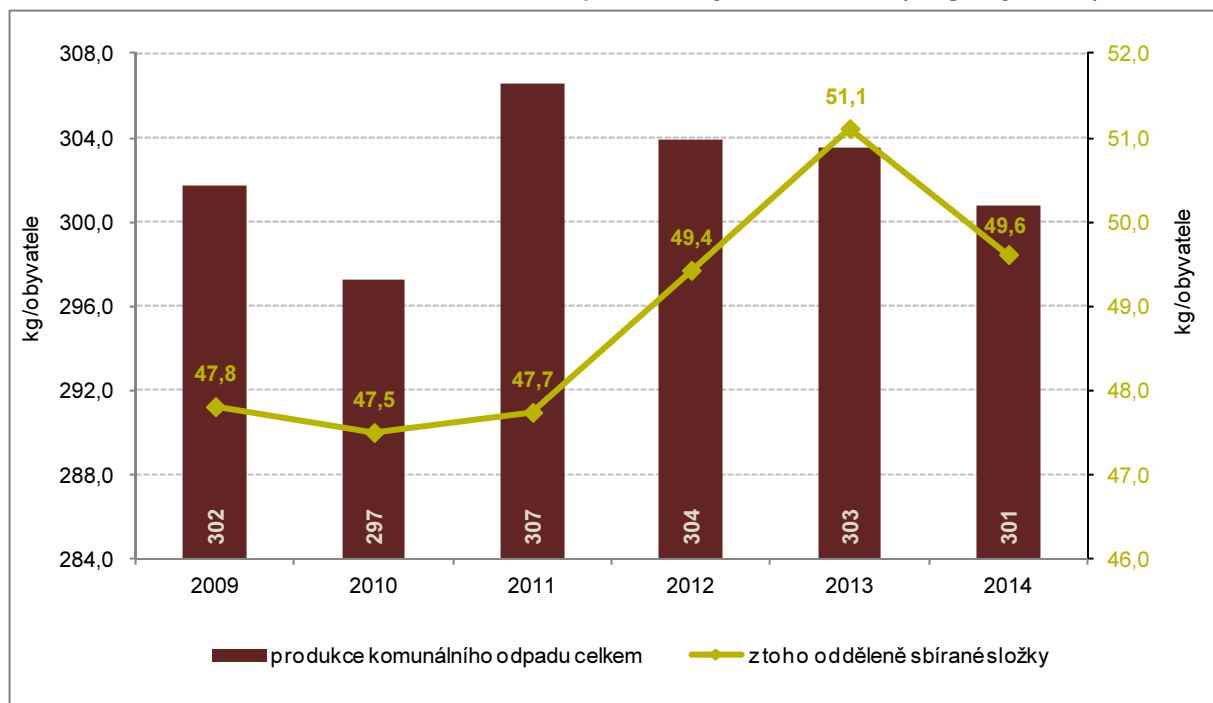
Množství vyprodukovaného komunálního odpadu je v Praze pod republikovým průměrem

Komunálního odpadu, tj. odpadu vyprodukovaného fyzickými osobami, bylo v roce 2014 vytvořeno 376,2 tis. tun. Ve srovnání s rokem 2013 došlo ke snížení o 0,4 %. Na jednoho obyvatele kraje v roce 2014 připadlo 301 kg vyprodukovaného komunálního odpadu, což bylo o 9 kg méně než republikový průměr. V mezikrajském srovnání se tak hl. město Praha umístilo na 5. místě s nejnižší produkcí komunálního opadu. Lépe na tom byly kraje Plzeňský (252 kg/obyv.), Liberecký (271 kg/obyv.), Královéhradecký (272 kg/obyv.) a Jihomoravský (295 kg/obyv.). Naopak nejvíce bylo vyprodukovaného komunálního odpadu na 1 obyvatele ve Středočeském kraji (355 kg/obyv.).

Odděleně sbírané složky komunálního odpadu v Praze činily 49,6 kg na obyvatele

Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu z jeho celkové produkce dosahoval v hl. městě Praze 16,5 %, což představovalo 49,6 kg na 1 obyvatele. Republikový průměr činil 14,3 %. Po dlouhodobém prvenství Plzeňského kraje v podílu odděleně sbíraných složek ho v roce 2014 vystřídal Zlínský kraj. Hl. m. Praha si udrželo od předchozího roku 5. místo. Ve sledovaném období podíl odděleně sbíraných složek v hl. městě Praze osciloval kolem hodnoty 16,2 %, a od roku 2013 poklesl o 0,3 %.

Graf 4.4: Produkce komunálního odpadu v kraji Hl. m. Praha (v kg/obyvatele)

Objem pořízených investic na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele se v Praze nadále snižují

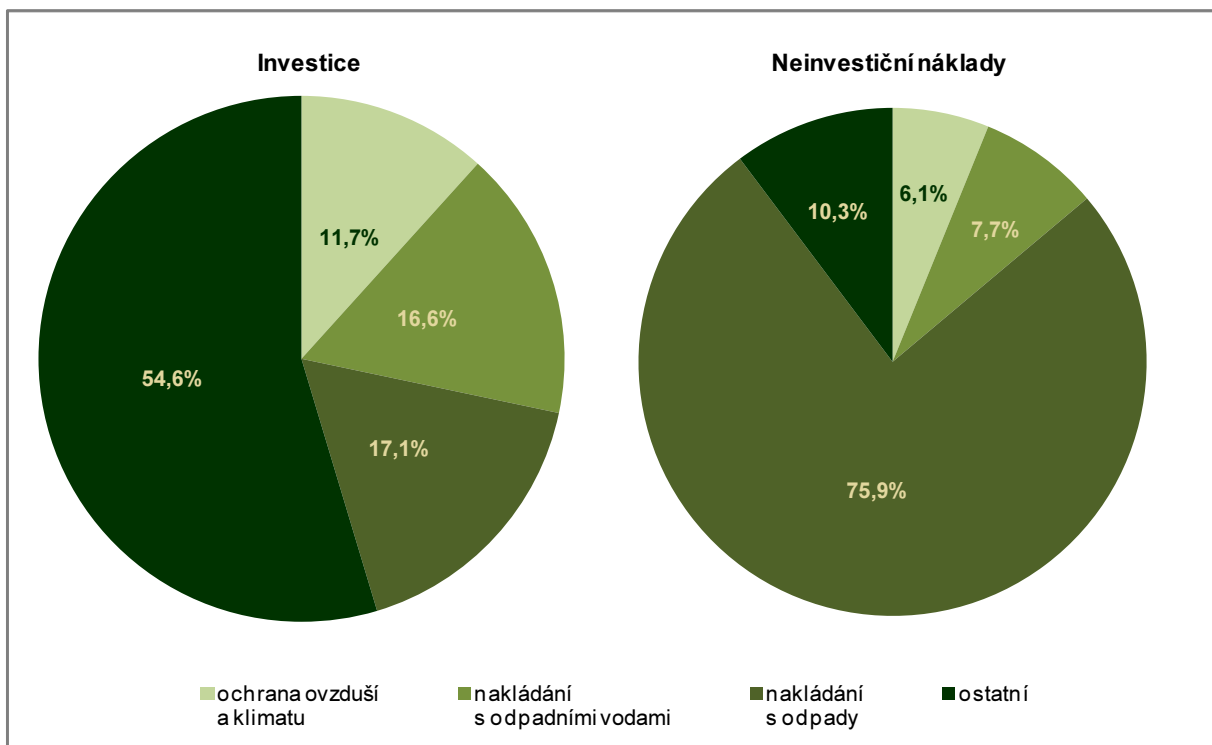
Výdaje na ochranu životního prostředí můžeme sledovat v několika rovinách, a to jako výdaje investiční či neinvestiční, nebo můžeme sledovat výdaje podle místa investice či sídla investora. V roce 2014 dosahoval objem investic na ochranu životního prostředí podle místa investice 1 154 Kč na 1 obyvatele kraje, což v meziročním srovnání představuje snížení o 25,5 %. Od roku 2010 tato hodnota dokonce poklesla o 47 %, a hl. město Praha tak v mezikrajském srovnání zaujala 13. místo. Hůře na tom byl již pouze Liberecký kraj. Naopak nejlépe si vedl kraj Vysočina s 5 513 Kč/obyv.

Nejvíce investic připadá do oblasti nakládání s odpadními vodami

I podle sídla investora poklesl ve sledovaném období objem investic směřovaných na ochranu životního prostředí, a to o 31 %. V roce 2014 se jednalo o částku 3 609 248 tis. Kč, z čehož bylo nejvíce investičních prostředků vloženo do oblasti nakládání s odpadními vodami (22,2 %), nakládání s odpady (9,4 %) a na ochranu ovzduší a klimatu (6,7 %).

Neinvestiční náklady se zvyšují Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí (podle sídla investora) v roce 2014 činily 13 814 494 tis. Kč. Jejich hodnota se tak meziročně opět zvýšila, a to o 1,5 %. Největší podíl finančních prostředků byl vložen do oblasti nakládání s odpady (76,6 %) a dále nakládání s odpadními vodami (8,2 %) a ochrana ovzduší a klimatu (4,8 %).

Graf 4.5: Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora podle účelu (v %; průměr let 2010-2014)

5. Mezikrajské srovnání

Ekonomice se v roce 2015 dařilo, což dokládá nárůst hrubého domácího produktu (HDP) České republiky o víc než 4 % – nejvyšší za posledních osm let. V regionálním pohledu jsou však informace o vývoji HDP k dispozici pouze do roku 2014 (výsledky za rok 2015 budou zveřejněny v prosinci 2016). Hospodářský vývoj v roce 2014 ukončil období recese, když HDP ve srovnatelných cenách (s. c.) meziročně neklesl v žádném kraji – ve 13 krajích vzrostl a v jednom kraji stagnoval. Takto příznivý meziroční vývoj z hlediska všech krajů byl naposledy zjištěn v roce 2007. V letech 2008–2013 pak regionální HDP v s. c. každým rokem klesal minimálně ve dvou krajích. Jednotlivé kraje zaznamenaly v tomto období meziroční pokles HDP nejčastěji třikrát. Pouze jednou (v roce 2009) HDP poklesl v Jihomoravském kraji. Naopak vleklé hospodářské problémy měly Karlovarský a Ústecký kraj, ve kterých HDP v s. c. klesal po celé období 2008–2013, respektive v letech 2009–2013.

Populace stárne ve všech krajích, lidé se dožívají vyššího věku.

Demografický vývoj v jednotlivých krajích sdílel v letech 2010–2015 řadu společných rysů. V celém státě populace stárla, což dokumentoval rostoucí průměrný věk obyvatel. Zvýšil se podíl dětí i seniorů, vzrostl průměrný věk snoubenců při prvním sňatku a podíl dětí narozených mimo manželství. Ve srovnání mezních let uvedeného časového intervalu klesl ve všech krajích počet narozených dětí i počet rozvodů, naopak vzrostl absolutní počet zemřelých. S ohledem na celospolečenský vývoj, životní styl nebo pokroky v medicíně se neustále zvyšovala střední délka života. Naděje dožití mužů i žen díky tomu vzrostla ve všech krajích.

Od roku 2010 je nejlidnatějším územím kraj Středočeský.

I přes výše uvedené společné demografické tendence lze vysledovat mnoho územních disparit, z nichž některé si udržely déletrvající platnost. Vysoká různorodost byla v mezikrajském srovnání zachována u počtu obyvatel a hustoty zalidnění. Výměrou největšími kraji České republiky zůstaly kraje Středočeský a Jihočeský, nejmenším krajem je Hlavní město Praha. Od vzniku současné podoby krajů (k 1. 1. 2000) se jejich vnější hranice měnily minimálně, proto se pořadí krajů podle katastrální výměry nezměnilo. Poslední úpravy hranic krajů proběhly k 1. lednu 2016 v souvislosti s redukcí vojenských újezdů.

Dynamičtější vývoj byl ve sledovaném období zaznamenán v počtu obyvatel a s tím spojené hustotě zalidnění. Až do roku 2008 byl nejlidnatějším kraj Moravskoslezský, v roce 2009 Praha a od roku 2010 žije nejvíce obyvatel v kraji Středočeském. Především díky výrazné migrační vlně se populace Středočeského kraje v letech 2000–2015 zvětšila o 209,0 tis. osob. Druhý nejvyšší přírůstek obyvatel (114,4 tis.) příslušel druhému nejlidnatějšímu kraji Hlavnímu městu Praze, a to opět zásluhou vysokých počtů přistěhovaných. Třetí nejlidnatější kraj Moravskoslezský charakterizoval trend opačný. Od roku 2000 přišel o nejvíce obyvatel ze všech krajů (o 46,9 tis. osob). Převažující populační úbytek byl v letech 2000–2015 vykázan v šesti ze čtrnácti krajů, přičemž k nejvýraznějšímu úbytku došlo na východě republiky. Dlouhodobý pokles počtu obyvatel charakterizoval také nejzápadnější a nejméně lidnatý kraj Karlovarský, především vlivem zvýšeného počtu vystěhovaných po roce 2008.

Jihočeský kraj má mezi kraji nejnižší hustotu zalidnění.

Nejvyšší hustota zalidnění, 2 555 obyvatel na km², náležela Hlavnímu městu Praze, kde druhý nejvyšší počet obyvatel žije na nejmenší ploše. Hustota obyvatel v Praze byla více než jedenáctkrát vyšší než u druhého v pořadí - kraje Moravskoslezského. Celorepublikový průměr 134 obyvatel km² překonaly ještě kraje Jihomoravský, Ústecký, Zlínský a Liberecký. Odlišnou sídelní strukturu charakterizuje především rozlehlý kraj Jihočeský s hustotou 64 obyvatel na km², v jehož příhraničí se nachází řídko osídlená část Šumavy.

Nejvyšší úbytek obyvatel stěhováním je dlouhodobě v kraji Moravskoslezském.

Dlouhodobou převahu živě narozených nad zemřelými vykazala od roku 2000 trojice krajů Liberecký, Středočeský a Hl. m. Praha. Od roku 2010 se k nim přiřadily kraje Jihomoravský, Kraj Vysočina, Pardubický a Jihočeský. Opačný jev byl typický především pro kraj Moravskoslezský a Zlínský, pro které je převaha živě narozených nad zemřelými spíše ojedinělá. Dlouhodobou stálost si uchovávají i základní migrační proudy. Suverénně nejvyšší kladné saldo stěhování měl v relativním pohledu v letech 2000–2015 kraj Středočeský, s odstupem následovaný Prahou a dále krajem Plzeňským. Trvale kladné migrační saldo si od roku 2000 držel vedle Středočeského kraje pouze kraj Jihočeský. Opačný trend nastal v kraji Moravskoslezském. Déletrvajícím převahou vystěhovalých nad přistěhovalými je dále typická pro kraje Karlovarský, Olomoucký, Zlínský a Kraj Vysočina.

V roce 2015 poprvé převážily počty osob starších 65 let nad počty dětí do 15 let ve všech krajích.

Ke změně věkového složení a stárnutí populace docházelo ve všech krajích České republiky. Zatímco v roce 2000 byla nejmladší populace Karlovarského kraje s průměrným věkem 37,7 let, o 15 let později byli v průměru nejmladší obyvatelé Středočeského kraje s věkem 40,8 let. Jelikož stěhování je častější u mladší generace, nejvyšší růst průměrného věku vykazaly kraje s vysokým migračním úbytkem. Naopak velmi pozvolné bylo stárnutí populace v Praze a Středočeském kraji. Hlavní město v roce 2013 ztratilo pozici věkově nejstaršího kraje, kterou do té doby zastávalo, v roce 2015 bylo dokonce pátým nejmladším mezi 14 kraji. Nejstarším krajem byl v letech 2013–2015 kraj Královéhradecký. V roce 2000 měly všechny kraje (s výjimkou Hlavního města Prahy) více dětí do 15 let než osob ve věku 65 a více let. Stárnutím populace kraje postupně přišly o převahu dětí nad seniory, jako poslední ji zaznamenal Středočeský kraj v roce 2014 a v roce 2015 již bylo ve všech krajích více seniorů než dětí.

Nejvyšší úmrtnost v Moravskoslezském a Ústeckém kraji.

Dlouhodobě nejvyšší úmrtnost obyvatel charakterizuje území s vysokým zastoupením těžebního průmyslu a výrazným znečištěním ovzduší, tj. kraj Moravskoslezský a Ústecký (shodně 11,2 zemřelých na 1 000 obyvatel). Za touto dvojicí se v roce 2015 řadil kraj Olomoucký a Plzeňský. Úmrtnost je kromě věkové struktury, struktury zaměstnanosti a kvality životního prostředí ovlivňována širokou škálou faktorů – od genetických po kvalitu a dostupnost zdravotní péče. Také proto dosahuje horších výsledků nejen pohraničí, ale i odlehlejší oblasti (tzv. vnitřní periferie). Nejpříznivější úmrtnostní poměry naopak vykazuje většina velkých měst a jejich zázemí. Z pohledu krajů byla nejnižší úmrtnost v roce 2015 zaznamenána v Hlavním městě Praze (9,8 zemřelých na 1 000 obyvatel).

Nejvyšší naděje dožití je v Praze.

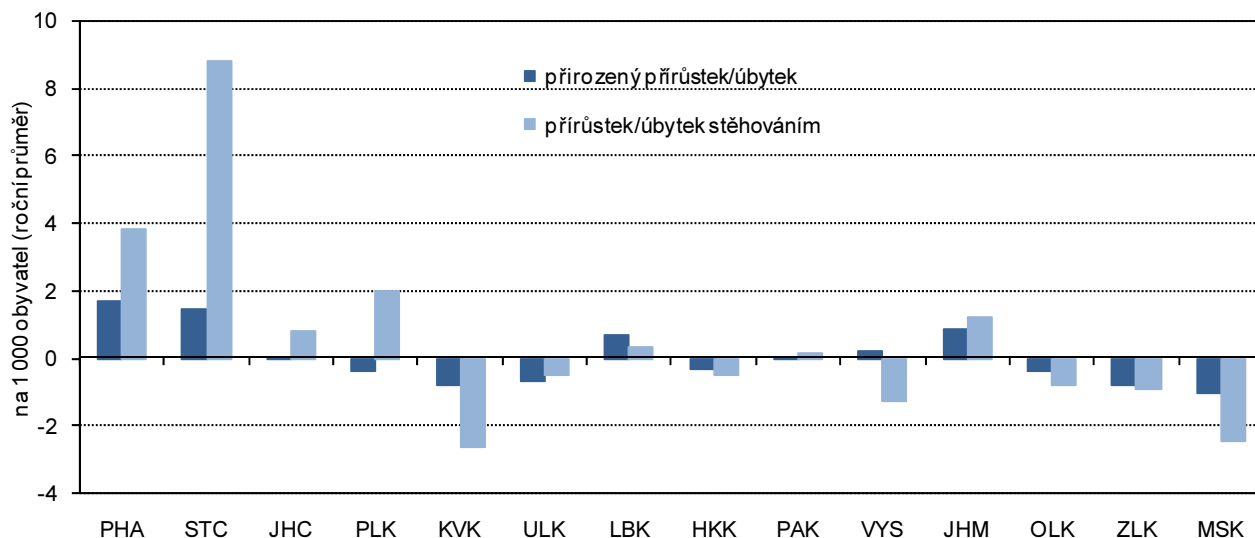
Zlepšování úmrtnostních poměrů se dlouhodobě promítá i do rostoucí naděje dožití. Nejvyšší naději dožití měly v letech 2010–2015 děti narozené v Praze, kde naděje dožití chlapce narozeného v letech 2014–2015 činila 77,7 let a dívky 82,6 let. Na opačném pólu se umístil kraj Ústecký, naděje dožití zde u chlapců činila 73,9 let a u dívek 79,6 let. Od roku 2010 vzrostla střední délka života ve všech krajích. Nejvyšší růst byl u mužů zaznamenán v kraji Zlínském a u žen v kraji Olomouckém.

Podíl cizinců vzrostl ve všech krajích, nejvíc jich žije v Praze.

Zastoupení cizinců v populaci se od roku 2011 postupně mírně zvyšuje, v roce 2015 se meziročně zvýšilo ve všech krajích. Jejich nejvyšší podíl byl v Praze (13,5 %), kde mezi roky 2010 a 2015 vzrostl počet cizinců o téměř 23 tis. osob. V ostatních krajích se v roce 2015 pohyboval podíl cizinců od 6,4 % v kraji Karlovarském po 1,5 % v kraji Zlínském. Z celkového počtu 464,7 tis. cizinců v České republice jich nejvíce žilo v Praze (36,9 %).

Graf 5.1 Změny počtu obyvatel v krajích v letech 2010 až 2015

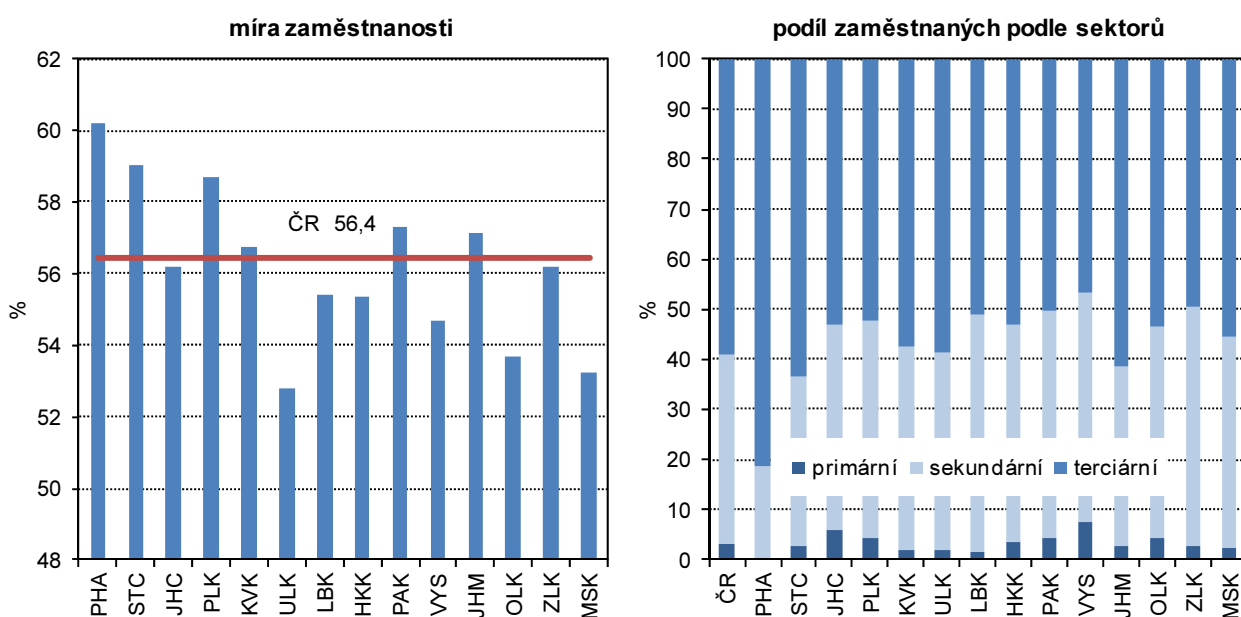
Zaměstnanost roste od roku 2011, nejrychlejší tempo růstu v roce 2015.

Růst ekonomiky zlepšoval situaci na trhu práce. Zaměstnanost rostla v posledních pěti letech; v roce 2015 bylo tempo růstu nejrychlejší. Hodnoty ukazatele v krajích přitom odrážejí vedle demografického vývoje také ekonomickou kondici podniků na území jednotlivých regionů. V roce 2015 byla nejvyšší zaměstnanost v Hl. městě Praze, Středočeském a Plzeňském kraji a naopak nejnižší v regionech na severu Čech a Moravy (v Ústeckém a Moravskoslezském kraji). Zaměstnanost rostla proti roku 2014 meziročně nejrychleji ve čtyřech krajích (Plzeňský, Karlovarský, Olomoucký a Zlínský) shodně o 1,5 procentního bodu; ve dvou krajích (Hl. městě Praze a Kraji Vysočina) došlo k meziročnímu poklesu.

Největší rozdíly v zaměstnanosti mezi pohlavími v kraji Libereckém.

Zaměstnanost mužů a žen se od sebe logicky liší ve vazbě na mateřství a větší zapojení žen do výchovy dětí. U obou pohlaví byla nejvyšší zaměstnanost v Hlavním městě Praze; u mužů se přes meziroční pokles přiblížila k hodnotě 70 %, u žen se přehoupala přes 50% hranici. Největší rozdíl v zaměstnanosti obou pohlaví byl zaznamenán v Libereckém kraji, v roce 2015 činil 19 procentních bodů.

Graf 5.2 Míra zaměstnanosti a zaměstnanost podle sektorů v krajích v roce 2015

**Dlouhodobý růst
zaměstnanosti
v sektoru služeb.**

V současnosti je nejvýznamnějším sektorem z hlediska zaměstnanosti sektor služeb (terciární sektor). Dlouhodobě počet zaměstnaných v tomto sektoru roste a dlouhodobě se zvyšuje i jeho podíl na celkové zaměstnanosti. Zastoupení sektoru služeb se v jednotlivých krajích značně liší. Více než 80 % zaměstnaných v tomto sektoru má Hlavní město Praha, naopak v Kraji Vysočina a ve Zlínském kraji je ve službách zaměstnána necelá polovina z celkového počtu zaměstnaných osob v kraji.

**Oživení zaměstnanosti
v sektoru průmyslu
a stavebnictví.**

V posledních letech se zvýšila zaměstnanost v průmyslu a stavebnictví. Zatímco po roce 2008 došlo v tomto sektoru k výraznému útlumu, v posledních dvou letech je vidět oživení. Meziroční nárůst počtu zaměstnaných v sekundárním sektoru proti roku 2014 se nejvíc projevil v Královéhradeckém kraji, kde zaměstnanost meziročně stoupla o 3,9 %, v dalších dvou krajích (Karlovarském a Jihočeském) byl nárůst více než 3%.

**Nejvíce volných
pracovních míst
v Hlavním městě Praze
a Středočeském kraji.**

Svižný růst ekonomiky se kladně promítl i do nezaměstnanosti. Zatímco na sklonku roku 2014 nabízely úřady práce 59 tis. volných pracovních míst, o dvanáct měsíců později to bylo téměř 103 tis. volných pozic. Nejvíce jich bylo k dispozici v Hl. městě Praze a ve Středočeském kraji, tedy v regionech s nižší nezaměstnaností. Tento nesoulad mezi nabídkou volných pracovních míst a počty uchazečů o zaměstnání má vedle regionálního rozměru i aspekt kvalifikační.

**Nezaměstnanost
klesala ve všech
krajích, u mužů rychleji
než u žen.**

Z dlouhodobého hlediska podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku od roku 2009 rostl (s víceméně pravidelnými cyklickými výkyvy) a kulminoval počátkem roku 2014, kdy se nezaměstnanost vyšplhala k 8,6 %. V průběhu celého roku 2015 se podíl nezaměstnaných snižoval, nejnižší úroveň byla na podzim (v říjnu a listopadu shodně 5,9 %), mírný nárůst nastal v závěru roku. Proti konci roku 2014 se nezaměstnanost snížila o 1,2 procentního bodu, pokles podílu nezaměstnaných mužů byl rychlejší než u žen.

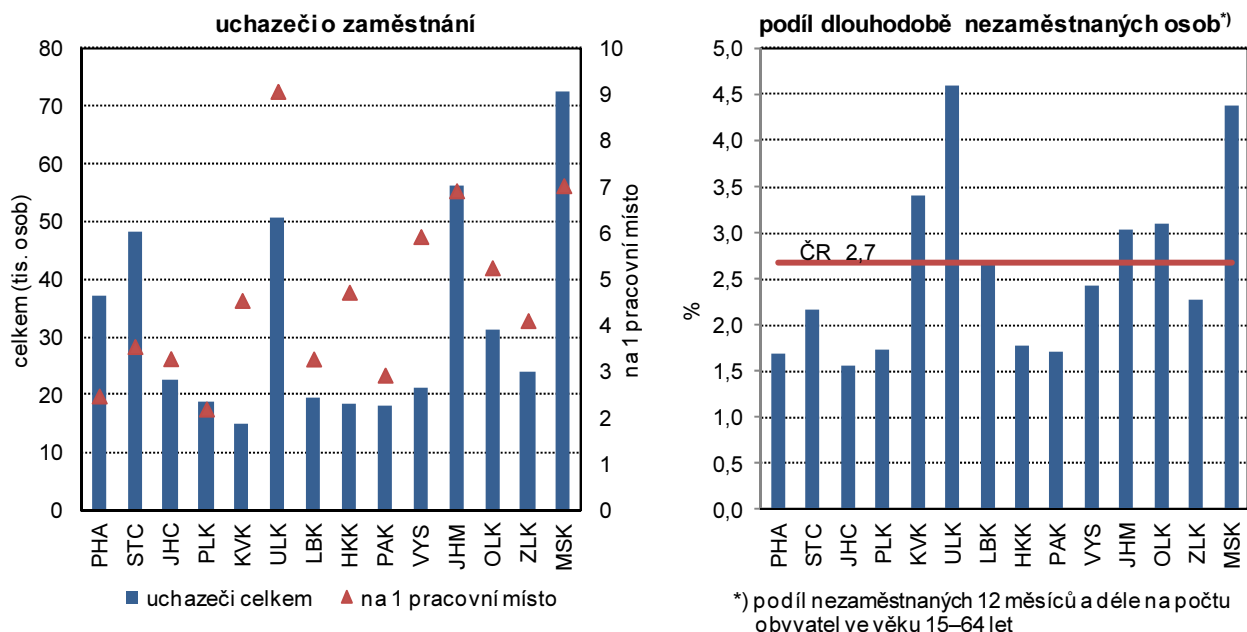
**Největší meziroční
pokles
nezaměstnanosti
v Olomouckém
a Ústeckém kraji.**

Ve všech krajích došlo k meziročnímu snížení podílu nezaměstnaných, nejvýraznější pokles byl v krajích Olomouckém a Ústeckém; obdobný vývoj nezaměstnanosti byl zaznamenán u obou pohlaví. Navzdory příznivému vývoji se nezaměstnanost v Ústeckém a Moravskoslezském kraji pohybovala na sklonku roku 2015 výrazně přes 8 %. Podíl nezaměstnaných mužů byl nejvyšší v kraji Moravskoslezském (8,7 %) a žen v kraji Ústeckém (9,3 %).

Dobrym signálem je úbytek uchazečů, kteří hledají své místo na trhu práce déle než jeden rok. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob meziročně klesl ve všech krajích, nejvíce v kraji Olomouckém a Ústeckém.

Graf 5.3 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a dlouhodobá nezaměstnanost podle krajů k 31. 12. 2015

Příjmy domácností se postupně zvyšují, ale rozdíly mezi kraji zůstávají.

Z výsledků výběrového šetření o sociální a ekonomické situaci domácností Životní podmínky 2015 vyplývá, že čistý peněžní příjem domácností na osobu vzrostl v posledním zjišťovaném roce (2014) oproti roku předchozímu v průměru o 4,4 tis. Kč, pouze v Kraji Vysočina došlo meziročně k poklesu příjmů. Nejvýraznější (více než desetiprocentní) nárůst zaznamenaly příjmy v kraji Karlovarském, v peněžním vyjádření to představuje vzestup o více než 14 tis. Kč na osobu za rok. Peněžní příjmy domácností v krajích se výrazně liší v závislosti na ekonomické situaci v regionu. Nejlépe jsou na tom domácnosti v Hl. městě Praze a naopak nejnižší čisté příjmy měly domácnosti v kraji Moravskoslezském.

Oživení růstu mezd v posledních dvou letech.

Stoupající poptávka po pracovní síle se projevila i v oblasti mezd. Jejich relativně rychlý růst se po roce 2008 značně zpomalil a až v posledních dvou letech je znát oživení. Tempo růstu mezd v roce 2015 bylo nejrychlejší za posledních sedm let a v průběhu roku se zrychlilo (z 1,6 % v 1. čtvrtletí na 3,3 % v závěru roku).

Mzdy v Praze o téměř 30 % vyšší oproti ostatním krajům.

Podle předběžných výsledků roku 2015 rostly meziročně mzdy v průměru o 2,7 %, nejrychleji pak v Karlovarském a Jihočeském kraji (o 4,4, resp. 4,2 %), nejpomaleji v Hl. městě Praze (o 1,2 %). Diference mezi kraji zůstávají zachovány, i když náskok Hl. města Prahy se v čase mírně snižuje. Nejvyšší průměrné mzdy v roce 2015 byly vypláceny v Hl. městě Praze (33 852 Kč) a proti nejnižším mzdám v Karlovarském kraji (22 750 Kč) byly o 11 tis. Kč vyšší. V těchto dvou krajích byly zaznamenány i nejvyšší a nejnižší hodnoty mediánu mezd avšak rozdíl mezi nimi nebyl tak výrazný (necelých 7 tisíc korun).

Starobní důchody mužů jsou o pětinu vyšší než důchody žen.

Výše starobních důchodů vzrostla v roce 2015 meziročně o 2,5 % a tempo růstu bylo nejrychlejší za poslední čtyři roky. Rozdíl mezi nejvyšším a nejnižším průměrným starobním důchodem vypláceným v Hlavním městě Praze a v Olomouckém kraji byl 10% a v čase se nemění. Obdobně rozdíl v důchodech mezi oběma pohlavími je stálý, muži pobírají dlouhodobě o více než pětinu vyšší důchod než ženy. V jednotlivých krajích se rozdíly mezi pohlavími ve vyplácených starobních důchodech pohybují od 18 % v Hlavním městě Praze po téměř 32 % v kraji Moravskoslezském.

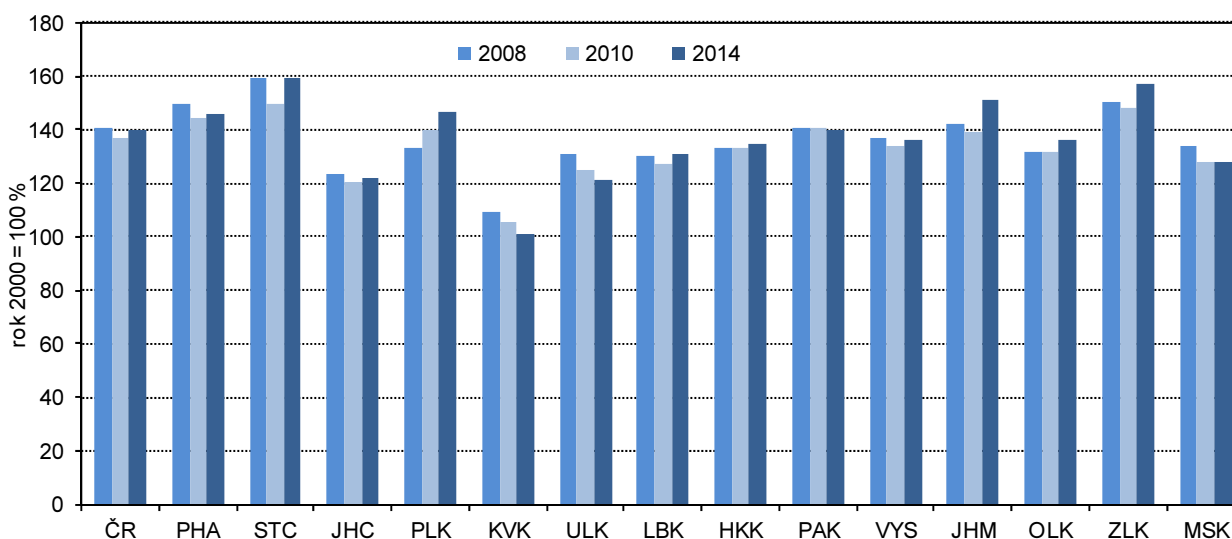
Tempo růstu podílu příjemců předčasných důchodů zpomalilo.

I když se ekonomice v roce 2015 dařilo, podíl příjemců předčasných důchodů z celkového počtu příjemců starobních důchodů dále rostl. Tempo růstu se ale výrazně zpomalilo a bylo čtyřikrát nižší než v roce 2011. Nejvyšší podíl předčasných důchodů má Kraj Vysočina (31,1 %); v tomto kraji spolu s Jihočeským, Pardubickým a Olomouckým rostl podíl předčasných důchodů meziročně nejrychleji. Z hlediska pohlaví převažuje ve všech krajích podíl předčasných důchodů mužů. Největší rozdíl v roce 2015 byl v kraji Olomouckém, kde předčasný důchod pobíralo 32 % starobních důchodců - mužů a 25 % starobních důchodkyň - žen..

HDP v roce 2014 nepřekonal v polovině krajů předkrizový rok 2008.

Z hlediska hospodářského vývoje po období recese došlo v roce 2014 již prakticky ve všech krajích k oživení ekonomiky, pouze v jednom kraji HDP ve srovnatelných cenách (s. c.) stagnoval. Tento pozitivní vývoj však v celé polovině krajů nestačil k dosažení hodnot předkrizového roku 2008. To platí i pro výkonnost české ekonomiky, která se nad úroveň roku 2008 dostala až v roce 2015. Mezi kraji nejpříznivější vývoj a největší nárůst HDP v s. c. ve srovnání s rokem 2008 dosáhly kraje Plzeňský, Jihomoravský a Zlínský. Naopak nejvíc se za rokem 2008 opožďují Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj.

Graf 5.4 Regionální HDP ve srovnatelných cenách v letech 2008, 2010 a 2014 podle krajů

Ve struktuře hrubé přidané hodnoty klesal po roce 2010 podíl stavebnictví a služeb.

Do vývoje HDP se promítají změny ve struktuře hrubé přidané hodnoty (HPH). Na rozdíl od dlouhodobých trendů se v letech 2010 až 2014 ve všech krajích zvyšoval podíl primárního sektoru a s výjimkou Prahy klesal podíl terciéru. Ze sekundárního sektoru se ve všech krajích snížilo zastoupení stavebnictví a zvýšilo zastoupení zpracovatelského průmyslu. Váha zpracovatelského průmyslu nejvíce vzrostla v krajích Moravskoslezském, Královéhradeckém, Ústeckém, Kraji Vysočina a Středočeském kraji.

Nejvyšší ekonomickou výkonností má Hlavní město Praha.

Krajem s nejvyšší ekonomickou výkonností je Hlavní město Praha, které má mezi kraji výlučné postavení i vysokým podílem terciárního sektoru na HPH (84 %). HDP Prahy v přepočtu na obyvatele překračuje již od roku 2001 dvojnásobek republikového průměru a v posledních osmi letech je trojnásobný v porovnání s nejméně úspěšným Karlovarským krajem. Ani ostatní kraje republikový průměr nedosahují, nejvíc se mu přibližuje Jihomoravský kraj.

Zemědělská produkce v roce 2014 nejvyšší v historii ve všech krajích kromě Jihomoravského.

Zemědělská produkce roku 2014 v b. c. byla ve všech krajích kromě Jihomoravského historicky nejvyšší. Tomuto výsledku napomohla rekordní sklizeň většiny plodin. Výsledek Jihomoravského kraje, který je naším největším pěstitelem vinné révy, ovlivnila horší úroda hroznů. V mezikrajském srovnání měl v letech 2012 až 2014 nejvyšší zemědělskou produkci na hektar zemědělské půdy Pardubický kraj, který patří k největším producentům jatečné drůbeže, a naopak nejnižší produkci mají dlouhodobě kraje Karlovarský a Liberecký.

V roce 2015 výsledky sklizně horší, v chovu skotu lepší.

Sklizeň roku 2015 sice nepřekonal rekordní rok 2014, ale produkce obilovin a řepky byla relativně vysoká. Suché a teplé počasí v průběhu vegetace však nepříznivě poznamenalo sklizeň brambor a píce. V živočišné výrobě se v roce 2015 zvýšila meziročně výroba mléka, jatečného skotu a drůbeže, naopak klesla snáška vajec a výroba jatečných prasat. Jak se tyto změny společně s cenovým vývojem projeví na hodnotě zemědělské produkce za rok 2015, bude zveřejněno koncem roku 2016.

Již dva roky se zvyšuje zaměstnanost v průmyslu. Roste podíl tržeb za přímý vývoz.

Výsledky průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci jsou v roce 2015 příznivé. Tržby z průmyslové činnosti vzrostly, zvýšila se orientace na přímý vývoz. Největší podíl tržeb za přímý vývoz (nad 70 %) mají kraje Středočeský, Jihočeský, Královéhradecký, Pardubický a Kraj Vysočina. Naopak nejméně je na exportu závislé Hlavní město Praha (podíl 40 %) a Ústecký kraj (42 %). Zaměstnanost ve velkých průmyslových firmách ČR se meziročně již dva roky zvyšuje, vzrostla ve většině krajů (kromě Hlavního města Prahy a Karlovarského kraje), nejvíce v krajích Olomouckém a Zlínském. Dlouhodobě největší počet osob zaměstnává „velký“ průmysl v Moravskoslezském kraji; v roce 2015 celkem 107 tis. osob.

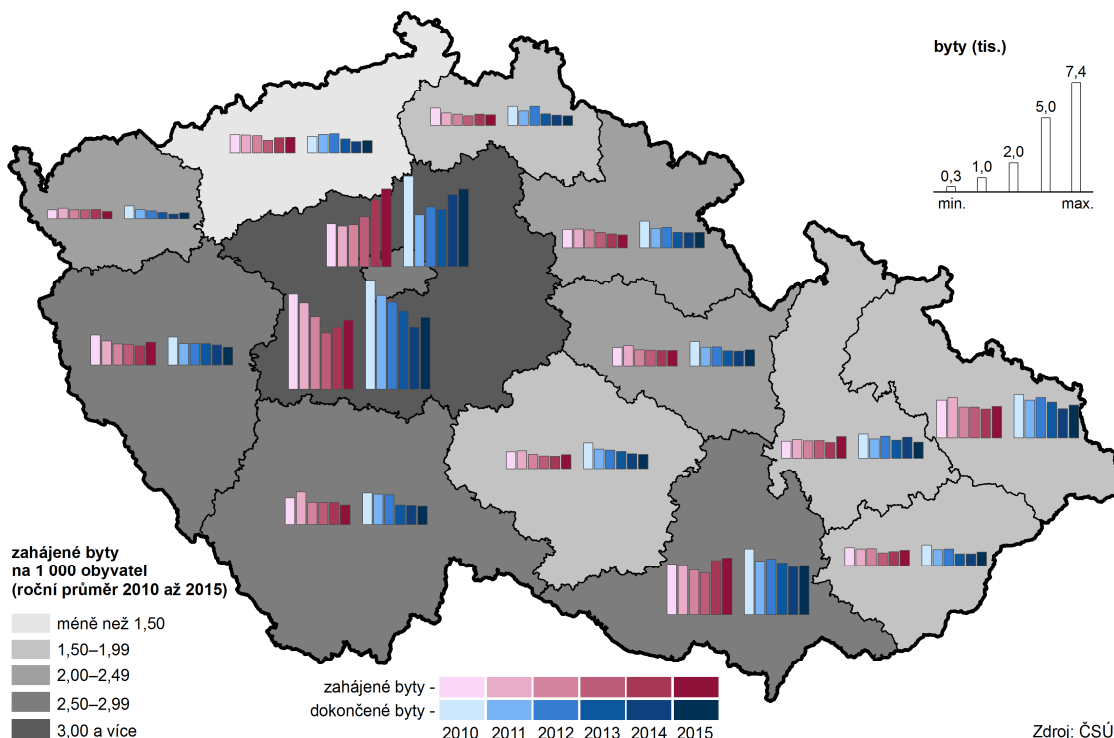
Stavební produkce se po letech restrikcí druhým rokem zvyšuje.

Stavebnictví prošlo v letech 2009–2013 kritickým obdobím snižování výroby, kdy se během pěti let objem stavebních prací provedených podniky s 20 a více zaměstnanci v tuzemsku propadl o třetinu. V roce 2014 došlo k obratu ve vývoji a produkce stavebnictví se již druhým rokem zvyšuje. Vzdůstá objem prací provedených pro soukromé zadavatele; ještě rychleji rostou práce pro veřejného zadavatele. V roce 2015 v ČR tvořily 41 % celkového objemu stavebních prací. Nejvyšší podíl veřejných zakázek měl v roce 2015 Kraj Vysočina (téměř 54 %), nadpoloviční podíl měly i kraje Jihomoravský, Liberecký a Olomoucký. Naopak nejnižší podíl veřejných zakázek mělo Hlavní město Praha (29 %) a Ústecký kraj (33 %).

V přepočtu na obyvatele se nejvíce staví v Praze a v Jihočeském kraji, nejméně ve Zlínském kraji.

Objem stavebních prací provedených na území kraje v roce 2015 meziročně vzrostl ve všech krajích s výjimkou Plzeňského, Karlovarského a Zlínského. V intenzitě výstavby je v období 2010–2015 mezi kraji premiantem Hl. m. Praha, která je o 78 % nad republikovým průměrem, za ní v pořadí je kraj Jihočeský (nad průměrem o 38 %) a těsně nadprůměrné jsou Jihomoravský a Karlovarský kraj (ten vlivem výstavby v roce 2010). Ostatní kraje již mají podprůměrnou intenzitu výstavby; nejnižší je ve Zlínském kraji – 72 % republikového průměru.

Bytová výstavba v krajích v letech 2010 až 2015

Počet zahájených bytů se od roku 2014 zvyšuje.

Oživení ekonomiky v roce 2014 přineslo i rozvoj bytové výstavby. Po roce 2013, kdy byla celostátně zahájena výstavba nejmenšího počtu bytů od roku 2000, se jejich počty začaly zvyšovat. S ročním posunem totéž platí pro dokončené byty: jejich počet dosáhl svého dna v roce 2014 a v roce 2015 již počty rostly. V regionálním členění počet zahájených a dokončených bytů v roce 2015 vzrostl v devíti krajích.

Nejvyšší intenzitu bytové výstavby má Praha a Středočeský kraj a nejnižší Ústecký kraj.

V letech 2010–2013 měl nejvyšší intenzitu zahájené i dokončené bytové výstavby Středočeský kraj, který byl v roce 2014 odsunut Hl. městem Prahou na druhé místo. Také v roce 2015 mělo nejvyšší intenzitu výstavby bytů Hl. město Praha – 4,1 zahájených i dokončených bytů na 1 000 obyvatel. Krajem s nejnižší intenzitou bytové výstavby je v dlouhodobém pohledu (od roku 1990) Ústecký kraj.

Ve všech krajích vzrostl počet hostů ubytovaných v HUZ, čtyři kraje měly nižší počet přenocování cizinců.

Růst ekonomiky a vyšší zaměstnanost patřily v roce 2015 k faktorům, které přispěly ke zvýšení počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) cestovního ruchu. Všechny kraje zaznamenaly zvýšený zájem jak domácí, tak zahraniční klientely, pouze v Kraji Vysočina a v Jihomoravském kraji se počet zahraničních hostů snížil. Ve všech krajích vzrostl rovněž celkový počet přenocování hostů. Přitom ve čtyřech krajích (Karlovarském, Zlínském, Jihomoravském a Kraji Vysočina) se o tento nárůst zasloužila tuzemská klientela, která eliminovala úbytek počtu nocí zahraničních hostů.

Nejvíce hostů, zejména z ciziny, přijíždí do Prahy, v přepočtu přenocování na obyvatele vede Karlovarský kraj.

Dominantní postavení v cestovním ruchu má Hlavní město Praha, které láká zejména cizince. Na celorepublikové návštěvnosti cizinců se podílí ze dvou třetin, na počtu tuzemských hostů z desetiny. V roce 2015 se v HUZ Prahy ubytovalo 6,6 mil. návštěvníků. Na 1 tis. obyvatel připadá v Praze 12,6 tis. noclehů v HUZ. Tato hodnota však v rámci krajů nepředstavuje maximum. Největší počet přenocování v přepočtu na 1 tis. obyvatel má jistě i díky lázeňství Karlovarský kraj (15,5 tis. přenocování). S odstupem za nimi následují kraje známé svými rekreačními oblastmi – Královéhradecký (6,6 tis. noclehů na 1 tis. obyvatel), Liberecký a Jihočeský kraj (5,9 a 5,7 tis. noclehů na 1 tis. obyvatel).

Úbytek orné půdy ve prospěch trvalých travních porostů a lesní půdy...

V posledních letech lze ve všech krajích sledovat úbytek orné půdy, a to převážně ve prospěch trvalých travních porostů a lesních pozemků. Orné půdy (v porovnání let 2015 a 2000) nejvíce ubylo v Libereckém kraji (téměř o 10 %). Druhou příčku obsadil kraj Karlovarský (pokles o 8 %), třetí příčka pak patřila Hlavnímu městu Praze (snížení o 7,7 %). Nejmenší pokles byl zaznamenán ve Středočeském kraji. Nejvyšší podíl orné půdy na orné půdě ČR v roce 2015 měl kraj Středočeský – 18,4 %, za ním následuje kraj Jihomoravský s podílem na orné půdě ČR 11,8 % a Kraj Vysočina (10,6 %).

...nárůst zastavěných ploch a nádvoří.

Z dlouhodobého hlediska došlo ve více než polovině krajů ČR k nárůstu zastavěných ploch a nádvoří, nejvíce v kraji Jihočeském (o více než 4 % proti roku 2010).

Rozšiřování ploch ekologického zemědělství ve všech krajích.

V posledních letech je také zřetelný vliv ekologického zemědělství, které je moderní formou obhospodařování půdy bez používání umělých hnojiv, chemických přípravků, postřiků, hormonů a umělých látek. V roce 2015 byl v mezikrajském srovnání největší podíl na ekologicky obhospodařované půdě v ČR zaznamenán v Jihočeském kraji, a to 15 %; naopak nejmenší podíl vykazoval kraj Pardubický (2,8 %), za ním následovaly kraje Jihomoravský a Středočeský (po 4 %).

Růst podílu obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů.

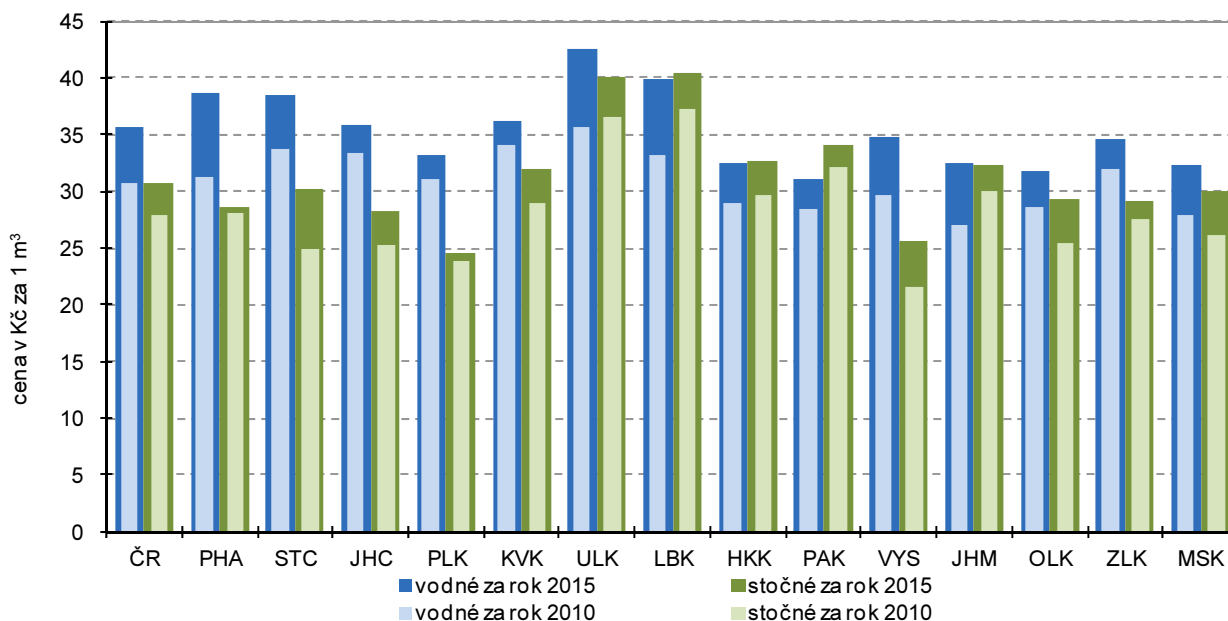
Dlouhodobě se v České republice zvyšuje i podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu. Stoprocentní pokrytí obyvatel zásobovaných vodou z veřejných zdrojů vykázaly v roce 2015 Hlavní město Praha a Karlovarský kraj. Ve srovnání let 2010 a 2015 stoupl podíl obyvatel zásobovaných vodou ve všech krajích ČR kromě Jihočeského kraje, kde došlo k poklesu o 0,3 procentního bodu.

Dlouhodobě nejdražší voda je v Ústeckém kraji.

V České republice dlouhodobě klesala výroba i spotřeba vody, v roce 2015 se pokles zastavil. Cena vody (bez DPH) však neustále roste; nejdražší voda je v Ústeckém kraji. V roce 2015 zaplatili obyvatelé Ústeckého kraje v průměru za 1 m³ fakturované pitné vody 42,50 Kč, zatímco v celé České republice 35,60 Kč, proti průměru republiky byla tak jednotková cena vody v roce 2015 v Ústeckém kraji vyšší o 6,90 Kč. Nejméně za vodu v loňském roce platili v Pardubickém kraji (31 Kč za 1 m³).

V roce 2015 spotřebovaly nejvíce vody domácnosti v Hl. m. Praze (více než 106 litrů na osobu a den), naproti tomu ve Zlínském kraji byla denní spotřeba vody na obyvatele nižší než 76 litrů.

Graf 5.5 Průměrná cena za vodné a stočné podle krajů v letech 2010 a 2015

Postupné snižování měrných emisí, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají.

V posledních letech dochází v České republice k postupnému snižování měrných emisí znečišťujících látek, ať již stacionárních zdrojů (REZZO 1–3) nebo mobilních zdrojů (REZZO 4). Z územního hlediska však i nadále zůstávají nejhůře postižena území, která jsou nejbližší stacionárním zdrojům znečištění. Z krajů jsou na tom dlouhodobě vlivem emisí ze stacionárních zdrojů znečištění nejhůře kraje Ústecký a Moravskoslezský. Při zohlednění mobilních zdrojů se k oběma krajům přiřadilo i Hlavní město Praha a kraj Středočeský.

Produkce komunálního odpadu na obyvatele poklesla pouze v šesti krajích ČR.

Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele v porovnání let 2010 a 2014 klesla v šesti krajích České republiky, nejvíce pak ve Středočeském kraji, a to téměř o 62 kg. Ve zbylých osmi krajích byl zaznamenán nárůst, přičemž nejvíce se produkce komunálního odpadu v porovnávaném období zvýšila v Kraji Vysočina – o 28 kg na jednoho obyvatele. V meziročním srovnání let 2013 a 2014 poklesla produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele celkem ve čtyřech krajích, a to ve Středočeském a Ústeckém kraji, v Hlavním městě Praze a v Královéhradeckém kraji.

Růst objemu investic na ochranu životního prostředí v 11 krajích republiky.

Objem investic na ochranu životního prostředí podle místa investice v meziročním srovnání let 2010 a 2014 vzrostl celkem v jedenácti krajích ČR (nejvíce v Kraji Vysočina), naopak pokles investic byl zaznamenán v Hlavním městě Praze, Libereckém a Královéhradeckém kraji. Nejvíce prostředků na jednoho obyvatele bylo v roce 2014 investováno v Kraji Vysočina (5 513 Kč), Moravskoslezském (4 718 Kč) a Plzeňském kraji (4 344 Kč).

Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí vzrostly ve všech krajích kromě Ústeckého.

Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí zjišťované podle sídla investora vzrostly v porovnání let 2010 a 2014 ve všech krajích České republiky s výjimkou Ústeckého, kde došlo ke snížení neinvestičních výdajů o více jak polovinu. Na 1 obyvatele bylo v roce 2014 nejvíce neinvestičních výdajů (podle sídla investora) vynaloženo v Hlavním městě Praze (11 tis. Kč), pětikrát méně bylo investováno v Kraji Vysočina.

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel (‰)															
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
2011	0,2	1,5	1,5	0,0	-0,6	-0,2	-0,2	1,0	-0,6	-0,1	0,1	0,8	-0,4	-1,0	-1,3
2012	0,0	1,4	1,3	0,2	-0,4	-0,8	-0,9	0,5	-0,6	-0,0	-0,1	0,5	-0,6	-1,0	-1,1
2013	-0,2	1,4	1,0	-0,4	-1,0	-1,2	-1,5	0,3	-0,8	-0,6	-0,4	0,7	-0,8	-1,3	-1,4
2014	0,4	2,0	1,7	0,0	-0,2	-1,3	-0,7	0,2	-0,2	0,6	0,9	1,2	-0,1	-0,9	-0,9
2015	-0,0	1,9	1,2	-0,5	-0,8	-1,8	-1,1	0,3	-0,5	-0,3	0,3	0,6	-0,8	-0,8	-1,4
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)															
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
2011	1,6	4,6	9,8	0,6	1,4	-1,9	-0,3	0,6	-0,7	0,4	-0,7	1,5	-0,2	-0,8	-2,0
2012	1,0	2,7	8,4	0,5	2,1	-3,9	-0,6	-0,5	-1,0	0,1	-1,3	1,5	-1,0	-1,3	-2,2
2013	-0,1	-4,3	7,1	0,5	2,3	-3,5	-0,5	-0,2	-1,0	-0,3	-1,5	0,6	-1,2	-1,1	-2,5
2014	2,1	10,7	8,2	0,9	3,0	-2,1	-0,7	0,3	-0,4	0,2	-1,5	1,2	-0,9	-0,9	-2,5
2015	1,5	4,8	7,6	1,4	3,4	-3,1	-0,3	1,5	0,2	-0,2	-1,2	1,3	-0,8	-0,2	-2,2
Živě narození mimo manželství (%)															
2010	40,3	35,3	36,9	40,4	41,7	58,5	54,4	45,5	40,8	38,1	33,7	35,8	39,9	31,9	44,2
2011	41,8	36,6	38,0	42,5	43,8	58,3	56,1	47,4	42,4	39,8	35,7	36,7	43,0	32,8	46,5
2012	43,4	37,4	40,5	43,7	45,9	58,7	58,0	48,4	43,8	41,6	37,7	38,4	45,1	35,6	47,7
2013	45,0	38,7	42,2	45,7	46,4	60,7	59,3	49,8	47,1	44,3	38,9	39,6	45,7	37,4	49,8
2014	46,7	40,6	44,3	48,4	49,1	61,6	61,1	52,0	47,9	45,3	41,3	41,4	47,8	39,1	50,4
2015	47,8	41,2	45,7	48,3	49,4	62,6	62,3	53,7	49,7	47,2	42,2	43,1	48,2	40,6	52,2
Index stáří k 31. 12. (%)															
2010 ¹⁾	107,6	129,2	94,6	106,2	113,4	99,9	92,1	96,8	112,8	106,7	109,0	113,4	109,6	114,5	105,4
2011	110,4	129,7	95,9	109,8	116,6	103,4	96,0	100,7	116,5	110,0	112,6	116,1	112,9	117,8	108,6
2012	113,3	129,2	97,4	113,2	119,2	108,7	100,8	105,2	120,5	113,1	116,2	118,4	116,5	121,1	112,5
2013	115,7	128,3	98,8	116,0	121,8	113,4	105,1	109,1	123,6	116,1	119,6	120,2	119,5	123,6	116,0
2014	117,4	125,8	99,6	118,4	123,8	117,5	108,5	112,5	126,4	118,3	122,1	121,2	122,1	126,3	118,9
2015	119,0	123,8	100,5	120,4	125,3	121,9	111,7	115,8	129,3	120,6	124,2	122,0	123,9	128,6	121,5
Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté období															
2010	74,3	76,3	74,3	74,8	74,9	72,7	72,3	74,4	75,2	74,8	75,1	74,7	74,0	73,5	72,6
2011	74,5	76,5	74,6	75,0	75,1	73,2	72,8	74,8	75,5	74,8	75,5	75,1	74,1	73,7	72,7
2012	74,8	77,0	74,9	75,1	75,2	74,0	73,0	75,3	75,6	74,9	75,6	75,2	74,3	74,4	73,3
2013	75,1	77,3	75,2	75,4	75,5	74,1	73,0	75,1	75,9	75,3	75,9	75,4	74,4	74,8	73,8
2014	75,5	77,5	75,7	75,8	76,0	74,1	73,6	75,1	76,2	76,1	76,2	76,0	74,9	75,1	74,1
2015	75,8	77,7	76,2	75,6	76,2	74,4	73,9	75,7	76,6	76,3	76,7	76,3	75,3	75,4	74,2
Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté období															
2010	80,4	81,2	80,2	80,4	80,1	79,3	78,6	80,1	80,8	80,5	81,1	81,1	80,3	80,9	79,7
2011	80,7	81,7	80,6	80,8	80,4	79,5	78,7	80,8	81,3	80,3	81,3	81,5	80,7	81,3	79,9
2012	80,8	81,8	80,6	81,0	80,8	79,7	79,0	80,8	81,5	80,7	81,2	81,7	81,0	81,4	79,7
2013	81,0	82,1	80,9	80,9	80,9	80,0	79,0	80,9	81,6	81,1	81,7	81,9	81,1	81,6	80,0
2014	81,4	82,5	81,3	81,2	81,3	80,3	79,3	81,5	81,8	81,6	82,4	82,0	81,9	81,5	80,6
2015	81,6	82,6	81,4	81,5	81,4	80,3	79,6	81,4	81,9	82,1	82,3	82,2	82,0	81,8	80,9
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2010	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8
2011	4,1	12,9	4,5	2,3	4,2	6,4	3,7	3,8	2,5	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2012	4,1	13,1	4,4	2,3	4,2	6,1	3,7	3,8	2,4	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2013	4,2	13,0	4,4	2,4	4,4	6,3	3,8	3,8	2,4	2,2	1,5	3,2	1,6	1,4	1,9
2014	4,3	13,2	4,6	2,4	4,5	6,3	3,9	3,9	2,4	2,2	1,5	3,3	1,6	1,4	2,0
2015	4,4	13,5	4,6	2,6	4,7	6,4	4,0	4,1	2,5	2,3	1,6	3,4	1,6	1,5	2,0

¹⁾ stav k 1. 1. 2011

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Míra zaměstnanosti (%)															
2010	54,2	59,9	56,6	55,0	55,6	55,0	51,1	53,9	53,5	53,3	54,1	53,7	50,6	52,0	50,9
2011	54,4	59,2	56,9	55,4	56,3	54,8	51,9	53,3	53,3	54,3	53,5	53,4	51,7	53,0	51,4
2012	54,5	60,0	57,6	54,5	56,6	53,7	50,7	52,2	53,7	54,0	53,2	53,9	52,9	53,3	51,8
2013	55,2	60,2	57,6	54,6	57,3	55,0	52,2	52,9	53,7	55,0	54,3	55,8	51,2	55,0	52,1
2014	55,7	60,6	57,9	55,6	57,2	55,2	52,7	54,2	54,6	56,3	55,0	55,9	52,2	54,7	52,8
2015	56,4	60,2	59,0	56,2	58,7	56,8	52,8	55,4	55,4	57,3	54,7	57,1	53,7	56,2	53,2
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2010	7,4	3,6	6,1	6,4	6,6	8,9	10,2	8,1	6,3	7,5	8,1	8,5	9,1	7,9	9,0
2011	6,8	3,6	5,6	5,8	5,7	8,0	9,8	7,3	5,7	6,5	7,2	7,6	8,3	7,0	8,3
2012	7,4	4,2	6,1	6,4	5,9	8,5	10,5	7,7	6,5	7,0	7,6	8,1	8,9	7,8	9,2
2013	8,2	5,1	6,9	7,1	6,4	9,3	11,5	8,5	7,3	7,4	8,1	8,9	9,8	8,3	10,5
2014	7,5	5,0	6,4	6,2	5,7	8,2	10,7	7,7	6,4	6,2	7,4	8,2	8,8	7,4	9,8
2015	6,2	4,2	5,4	5,1	4,6	7,1	8,9	6,4	5,0	5,1	6,2	7,0	7,0	6,0	8,6
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. (%)²⁾ (MPSV)															
2010	2,4	0,8	1,7	1,5	1,9	3,3	4,1	2,8	1,5	2,2	2,5	2,8	3,1	2,8	3,6
2011	2,5	0,9	1,9	1,7	1,9	3,3	4,3	2,8	1,6	2,2	2,6	2,9	3,3	2,7	3,7
2012	2,7	1,1	2,1	1,8	1,9	3,3	4,6	2,9	1,9	2,2	2,6	3,0	3,5	2,7	3,8
2013	3,3	1,8	2,6	2,3	2,4	4,0	5,5	3,5	2,5	2,7	3,1	3,7	4,1	3,3	4,9
2014	3,4	2,0	2,7	2,2	2,2	4,1	5,6	3,4	2,5	2,4	3,1	3,7	4,1	3,0	5,1
2015	2,7	1,7	2,2	1,6	1,7	3,4	4,6	2,7	1,8	1,7	2,4	3,0	3,1	2,3	4,4
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2010	196,6	264,9	216,1	185,8	194,9	173,8	174,0	185,1	189,7	180,7	185,0	193,3	174,6	178,8	176,4
2011	197,0	262,0	214,9	187,6	196,7	176,3	175,8	182,6	188,7	183,0	188,5	191,1	178,1	182,1	178,6
2012	198,9	260,1	218,5	188,3	201,4	174,5	173,6	183,7	192,6	188,6	189,2	195,5	180,7	185,1	179,6
2013	198,6	260,9	213,9	186,7	203,4	177,4	173,6	184,0	192,9	187,2	190,8	199,0	177,9	184,4	178,4
2014	202,9	264,1	216,6	193,7	205,1	181,8	174,7	189,2	198,1	193,8	195,3	203,2	183,2	189,8	184,0
2015	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Medián mezd (Kč)³⁾ (MPSV, MF)															
2010	22 608	28 392	23 386	20 479	22 634	20 110	21 860	22 289	21 174	20 721	21 059	22 139	21 423	20 666	21 883
2011	21 782	27 162	22 447	20 303	21 554	19 183	20 533	21 017	20 266	20 527	20 378	21 127	20 717	20 153	21 383
2012	21 997	27 182	22 576	20 455	21 752	19 327	20 999	21 672	20 958	20 598	20 644	21 447	20 594	20 036	21 838
2013	22 266	27 410	22 874	20 898	21 999	20 274	21 385	21 993	21 134	20 740	21 194	21 840	20 836	20 576	21 958
2014	22 844	27 750	23 579	21 675	23 175	20 690	21 686	22 772	21 750	21 413	21 757	22 392	21 651	21 094	22 377
2015	23 726	28 677	24 582	22 697	24 135	21 747	22 644	23 946	22 521	22 283	22 600	23 328	21 918	21 770	23 116
Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč)⁴⁾ (MPSV)															
2010	10 138	10 855	10 198	10 024	10 088	9 944	10 057	10 064	10 009	9 913	9 853	10 016	9 837	9 910	10 218
2011	10 567	11 304	10 643	10 459	10 520	10 349	10 476	10 489	10 444	10 337	10 285	10 443	10 253	10 333	10 642
2012	10 793	11 560	10 882	10 680	10 740	10 554	10 697	10 708	10 667	10 557	10 504	10 662	10 465	10 555	10 868
2013	10 985	11 767	11 087	10 872	10 933	10 725	10 881	10 900	10 854	10 745	10 695	10 845	10 644	10 748	11 058
2014	11 090	11 878	11 207	10 985	11 038	10 817	10 979	11 005	10 955	10 853	10 804	10 950	10 744	10 852	11 157
2015	11 363	12 172	11 499	11 260	11 308	11 064	11 240	11 269	11 221	11 123	11 079	11 218	11 009	11 122	11 428
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%)⁵⁾ (ČSSZ)															
2010	19,1	10,6	16,5	19,3	22,4	21,0	22,0	17,7	18,9	22,6	24,5	17,9	20,7	19,6	22,6
2011	21,6	11,7	18,9	22,2	24,9	24,0	24,5	20,5	21,7	25,6	27,1	20,3	23,8	22,4	25,2
2012	22,5	12,2	19,7	23,3	25,8	24,9	25,4	21,4	22,8	26,6	28,3	21,2	24,9	23,5	26,2
2013	23,3	12,6	20,4	24,2	26,7	25,8	26,2	22,3	23,8	27,6	29,3	22,0	25,9	24,5	27,2
2014	24,1	13,0	21,0	25,2	27,4	26,5	27,0	23,1	24,8	28,7	30,3	22,7	26,9	25,4	28,2
2015	24,8	13,2	21,5	25,9	27,9	27,2	27,5	23,8	25,5	29,5	31,1	23,3	27,8	26,1	28,9

¹⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

²⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

³⁾ od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1–9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

⁴⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

⁵⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt (HDP) na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2010	375,9	811,8	333,7	317,1	346,5	269,2	298,6	287,1	327,4	308,8	300,5	353,2	285,6	313,1	311,6
2011	383,2	808,5	345,6	319,6	353,5	272,8	301,4	293,6	330,3	320,2	315,8	361,1	296,1	323,6	328,4
2012	384,6	803,6	348,3	326,1	345,4	271,0	301,7	298,7	331,9	305,1	322,6	370,5	299,3	323,3	331,3
2013	387,9	807,5	347,2	331,5	361,5	270,9	300,9	300,6	333,7	312,2	326,2	385,6	299,5	329,3	323,1
2014	404,8	829,2	369,3	343,8	384,1	276,9	309,6	315,2	356,0	327,5	335,0	397,2	314,5	359,4	337,7
2015
Vývoj HDP - předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny, %)															
2010	102,3	102,3	101,4	101,1	105,2	98,3	96,8	104,7	103,6	104,9	101,6	102,8	104,1	102,0	103,7
2011	102,0	99,0	106,6	100,0	102,6	98,9	98,8	103,2	101,5	103,8	103,6	103,2	103,1	103,2	104,0
2012	99,1	99,6	99,1	100,5	95,7	98,6	99,5	99,6	98,0	93,2	100,2	101,3	99,3	97,4	99,5
2013	99,5	100,4	98,3	99,4	102,9	98,5	98,6	98,7	98,1	100,3	98,1	102,7	98,2	99,9	95,7
2014	102,0	101,8	102,6	101,1	104,0	100,3	100,4	101,6	103,8	102,4	100,0	101,2	102,8	105,6	101,1
2015
Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (tis. Kč)															
2010	29,2	33,4	26,6	26,6	16,2	24,4	18,8	32,7	31,6	31,3	34,1	29,1	27,4	25,7	
2011	33,8	38,9	29,2	30,5	17,7	27,7	21,6	36,0	38,7	36,5	42,0	33,6	32,4	29,0	
2012	34,7	40,7	31,5	31,7	17,8	28,6	22,5	37,5	41,1	38,2	37,3	33,7	34,3	30,3	
2013	36,4	42,1	31,5	32,8	18,0	30,8	23,7	38,9	42,8	40,3	42,7	35,5	36,5	31,1	
2014 ¹⁾	39,0	44,1	32,7	36,6	21,9	33,7	24,9	43,2	49,1	43,6	41,1	38,8	38,5	34,8	
2015	
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích²⁾ (tis. fyzických osob)															
2010	749,7	73,9	90,9	41,5	50,5	20,7	52,5	40,1	37,1	41,8	44,1	63,2	40,6	44,4	108,6
2011	775,2	80,1	86,4	43,6	53,0	20,3	52,9	40,2	40,4	43,2	47,1	70,0	41,2	46,3	110,4
2012	776,0	82,2	88,5	44,3	54,0	19,6	52,2	40,4	39,8	43,1	46,4	67,7	40,0	46,3	111,5
2013	767,8	77,9	89,5	45,5	55,3	19,5	49,5	40,4	43,0	43,1	47,0	65,3	39,1	46,3	106,3
2014	782,7	78,9	92,1	45,6	57,6	19,5	50,4	41,7	43,9	44,8	47,3	67,1	40,9	48,2	104,7
2015	806,9	77,5	95,3	47,3	59,7	19,2	52,6	43,4	45,3	46,3	48,1	68,9	44,2	52,0	107,0
Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
2011	24,3	43,9	18,1	35,4	22,1	24,4	27,2	18,8	15,1	16,2	19,6	22,1	16,8	16,9	25,0
2012	22,7	40,6	18,0	33,1	19,4	18,7	19,2	17,3	18,6	15,9	19,2	22,9	20,0	16,0	21,3
2013	20,9	38,0	15,5	30,4	17,5	16,7	20,3	15,3	14,0	14,5	17,4	22,0	18,7	15,8	19,0
2014	22,6	41,4	16,5	32,8	22,3	23,2	17,5	14,2	17,1	20,9	23,3	23,7	16,3	16,8	19,3
2015	25,4	42,4	19,4	36,5	22,1	22,7	19,0	20,8	22,4	24,0	23,8	30,6	21,0	15,7	21,6
Dokončené byty na 1 000 obyvatel															
2010	3,5	4,9	5,9	3,4	3,3	2,8	1,3	2,9	3,3	3,2	3,4	3,9	2,6	2,4	2,3
2011	2,7	2,8	5,0	3,2	2,5	2,1	1,5	2,2	2,4	2,5	2,6	3,1	2,0	1,8	2,0
2012	2,8	3,2	4,6	3,1	2,5	1,8	1,5	2,9	2,5	2,5	2,5	3,2	2,3	1,9	2,2
2013	2,4	3,1	4,1	2,1	2,5	1,4	1,1	1,8	1,9	2,0	2,3	3,0	1,9	1,4	2,0
2014	2,3	3,9	3,2	2,0	2,4	1,1	0,9	1,6	1,9	1,9	2,0	2,8	2,2	1,4	1,6
2015	2,4	4,1	3,7	2,0	2,1	1,4	1,0	1,4	1,9	2,1	2,0	2,8	1,7	1,6	1,8
Počet přenocování hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních³⁾ na 1 000 obyvatel															
2010	3 509	9 684	1 343	4 252	2 420	13 715	1 049	5 021	5 654	1 859	1 655	1 765	2 207	2 656	1 393
2011	3 643	10 459	1 414	4 178	2 328	14 402	1 193	4 907	5 577	1 839	1 839	1 877	2 320	2 598	1 467
2012	4 118	11 613	1 645	4 956	2 681	15 792	1 404	5 854	6 089	2 008	2 285	2 242	2 476	2 959	1 641
2013	4 120	11 773	1 593	5 010	2 565	15 226	1 431	5 823	5 813	2 008	2 312	2 429	2 552	3 027	1 591
2014	4 081	11 790	1 502	5 074	2 552	15 015	1 440	5 092	5 565	1 981	2 256	2 539	2 512	3 160	1 595
2015	4 467	12 608	1 677	5 718	2 983	15 468	1 596	5 859	6 571	2 286	2 358	2 619	2 801	3 438	1 835

¹⁾ semidefinitivní výsledky

²⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje

³⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti; údaje před rokem 2012 nejsou srovnatelné

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1–4 (t/km²)															
2010	2,0	2,7	2,0	0,9	0,9	2,8	10,8	0,6	1,2	2,7	0,3	0,4	0,7	1,1	4,0
2011	2,0	1,0	2,0	0,8	0,9	2,6	11,5	0,4	1,1	2,7	0,3	0,4	0,7	1,1	4,0
2012	2,0	0,8	1,9	0,8	0,9	2,8	10,6	0,5	1,1	2,6	0,4	0,3	0,7	1,2	3,8
2013	1,8	1,0	1,9	0,8	0,9	2,9	7,8	0,5	1,0	2,7	0,3	0,3	0,7	1,2	3,7
2014	1,6	0,5	1,8	0,7	0,9	2,9	6,9	0,4	0,9	2,6	0,3	0,3	0,7	1,1	3,5
2015
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1–4 (t/km²)															
2010	2,8	17,2	2,9	1,1	1,3	3,0	10,6	1,1	1,4	3,4	1,4	2,0	1,7	1,7	5,1
2011	2,6	15,1	2,7	1,1	1,2	2,6	9,8	1,1	1,4	3,2	1,4	1,9	1,7	1,6	4,7
2012	2,5	13,8	2,6	1,0	1,2	2,5	8,5	1,0	1,3	3,1	1,3	1,8	1,6	1,6	4,4
2013	2,3	13,4	2,4	1,0	1,2	2,2	7,4	1,0	1,4	3,0	1,3	1,7	1,6	1,5	4,5
2014	2,2	12,7	2,3	0,9	1,0	2,0	6,4	1,0	1,3	3,1	1,3	1,7	1,5	1,5	4,2
2015
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2010	1 942	5 676	1 195	1 799	1 850	556	1 737	656	904	710	643	2 014	848	1 674	2 126
2011	1 898	4 646	1 478	1 554	1 727	579	1 937	1 058	717	768	769	1 902	967	1 575	2 529
2012	1 897	4 827	1 478	1 899	1 627	538	1 766	1 116	681	827	733	1 934	1 117	959	2 499
2013	1 915	5 029	1 565	1 611	1 694	661	1 529	1 148	730	847	798	1 923	1 163	1 472	2 269
2014	1 923	5 023	1 344	1 765	2 253	517	1 615	1 017	770	1 352	1 013	1 901	1 018	1 217	2 145
2015
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2010	317	297	416	342	239	301	307	282	267	.	302	296	307	298	335
2011	320	307	517	310	240	311	320	287	277	273	311	279	300	291	293
2012	308	304	375	311	243	285	318	276	274	294	326	277	318	300	318
2013	307	303	372	315	231	289	327	265	275	299	318	288	308	297	317
2014	310	301	355	325	252	307	318	271	272	303	329	295	312	308	325
2015
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2010	15,9	16,0	11,6	17,5	18,6	14,2	13,5	13,3	18,4	.	16,7	12,5	14,3	16,5	15,8
2011	14,4	15,6	9,5	18,5	20,5	11,5	13,1	16,8	19,2	15,6	16,6	12,9	14,0	18,3	14,6
2012	13,9	16,3	10,7	14,4	18,3	12,8	11,5	13,5	17,1	13,5	16,2	12,3	13,5	17,2	13,4
2013	13,9	16,8	10,9	14,0	17,8	13,1	10,7	14,6	17,1	14,1	16,9	10,9	12,0	17,4	14,9
2014	14,3	16,5	11,7	13,6	17,7	13,1	12,2	13,8	17,0	14,2	16,9	11,8	13,3	18,9	14,9
2015
Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)															
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
2011	88,6	105,2	89,3	85,7	83,4	84,3	81,7	86,5	82,7	80,9	79,8	91,3	83,7	78,5	94,4
2012	87,9	106,3	88,6	86,6	81,6	82,9	79,3	84,0	81,8	79,5	79,7	92,6	83,5	76,8	91,5
2013	87,2	111,4	85,5	86,2	80,5	81,8	79,0	82,0	78,1	77,1	79,0	91,2	81,7	76,2	90,7
2014	87,3	106,0	82,9	84,7	87,3	83,0	90,3	86,9	77,6	75,7	77,7	91,5	82,5	75,7	88,9
2015	87,9	106,0	83,5	85,4	87,6	83,4	89,1	86,5	79,9	77,8	79,3	92,4	82,2	75,6	90,8
Požívané investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2010	2 153	2 177	2 246	2 403	1 994	1 391	2 555	2 089	1 386	2 235	1 511	2 709	1 371	2 357	2 288
2011	2 364	1 598	1 965	2 330	2 678	2 255	3 009	3 445	1 959	2 283	2 518	1 607	1 423	2 207	4 056
2012	2 438	1 468	2 786	1 920	2 245	1 662	2 664	2 973	2 681	2 947	2 649	2 594	2 428	2 007	2 911
2013	2 576	1 549	2 687	2 303	2 322	1 558	4 198	2 173	2 536	3 363	2 687	2 174	1 902	2 080	3 676
2014	2 983	1 154	2 562	2 757	4 344	3 171	3 296	1 106	1 839	3 673	5 513	2 665	2 418	3 504	4 718
2015

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj kraje HL. město Praha v letech 2000–2015

	Měšici jednotka	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
OBYVATELSTVO									
Obyvatelstvo ¹⁾	osoby	1 181 126	1 160 118	1 161 938	1 165 581	1 170 571	1 181 610	1 188 126	1 212 097
v tom ve věku: 0–14 let		159 725	153 192	150 472	147 691	146 124	145 364	144 560	146 466
15–64 let		828 716	819 582	825 723	833 291	840 686	851 820	857 342	876 107
65 a více let		192 685	187 344	185 743	184 599	183 761	184 426	186 224	189 524
Průměrný věk ¹⁾	roky	41,2	41,3	41,5	41,6	41,7	41,7	41,8	41,7
Sňatky		6 973	6 405	6 647	6 467	6 761	6 777	6 841	7 149
Rozvody		3 842	4 099	3 854	3 884	3 969	3 680	3 737	3 621
Živě narození	osoby	9 453	9 681	9 690	10 057	11 131	11 943	12 530	13 195
Zemřelí	osoby	13 425	13 210	13 333	13 488	12 849	12 673	12 274	12 208
Přistěhovalí	osoby	11 120	13 121	32 033	30 540	28 763	40 482	45 061	54 811
Vystěhovalí	osoby	12 877	19 950	26 570	23 466	22 055	28 713	38 801	31 827
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-3 972	-3 529	-3 643	-3 431	-1 718	-730	256	987
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-1 757	-6 829	5 463	7 074	6 708	11 769	6 260	22 984
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-5 729	-10 358	1 820	3 643	4 990	11 039	6 516	23 971
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele	tis. Kč	160,7	174,8	185,9	196,8	206,6	215,7	233,5	242,3
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	640,3	631,9	631,2	634,6	625,6	637,5	645,2	648,2
Ekonomicky neaktivní (15 a více let)	tis. osob	381,2	377,9	378,0	380,2	394,7	390,2	395,0	400,6
Míra ekonomické aktivity	%	62,2	62,6	62,5	62,5	61,3	62,0	62,0	61,8
Uchazeči o zam. evid. úřady práce ¹⁾	osoby	21 832	21 632	23 691	25 448	26 727	24 571	21 364	17 363
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾	%	2,6	2,3	1,8
Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾	Kč	6 682	7 241	7 274	7 549	7 778	8 291	8 768	9 370
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	6	7	7	7	7	7	7	7
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	osoby								
mateřských škol		27 719	27 421	27 688	28 255	28 731	28 497	29 052	29 859
základních škol		105 940	102 550	98 412	93 302	89 365	84 118	79 763	77 116
stř. škol vč. konzervatoří (den. stud.)		1 398	1 432	1 438	72 462	72 420	72 216	72 084	71 096
vysokých škol ³⁾		.	74 188	78 647	84 648	89 741	95 983	102 632	110 979
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel		90	86	89	85	83	81	28	29
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	538 681	592 128	625 909	673 103	736 577	799 516	864 789	966 414
předchozí rok=100 (srovnatel. ceny)	%	105,1	105,3	100,3	106,2	106,3	107,0	105,3	109,1
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	.	10 120	10 190	11 854	13 300	15 835	19 186	22 914
Registrované ekonomické subjekty ¹⁾		376 752	384 322	394 702	411 612	417 123	426 165	437 882	453 006
Zemědělská produkce ⁴⁾	mil. Kč	.	.	.	15 626	19 883	17 681	17 482	21 413
Počet zaměstnanců v průmyslu ⁵⁾	fyz. os.	77 866	80 863	82 759	78 193	72 221	74 072	73 984	72 977
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁶⁾	mil. Kč	42 096	46 817	51 179	60 203	67 771	68 044	68 147	75 511
Dokončené byty		3 593	3 210	3 950	4 415	5 924	6 564	5 186	9 422
Hosté v hromadných ubyt. zařízeních	osoby	2 619 395	3 008 277	2 534 126	3 024 575	3 863 894	4 108 565	4 142 538	4 485 372
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
Zemědělská půda ¹⁾	ha	21 221	21 155	21 110	21 047	20 985	20 870	20 788	20 691
z toho orná půda		15 616	15 569	15 534	15 484	15 430	15 329	15 269	15 183
Nezemědělská půda ¹⁾	ha	28 368	70 066	28 480	67 930	67 924	67 947	67 978	28 914
z toho: lesní pozemky		4 878	4 878	4 886	4 911	4 920	4 927	4 960	4 970
zastavěné plochy a nádvoří		4 766	4 807	4 837	4 854	4 871	4 884	4 907	4 955
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	143,4	137,9	135,3	136,6	130,8	126,8	130,0	128,7
Produkce komunál. odpadu na 1 obyv.	kg	.	233	346	265	264	271	279	288
Pořízené investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 276	2 680	635	1 697	1 209	1 525	2 478	1 470

¹⁾ stav k 31. 12.

²⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdovečským; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

³⁾ studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji k 31. 12.

⁴⁾ se Středočeským krajem

⁵⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji; průměrný evidenční počet zaměstnanců

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Měsíční jednotka	
OBYVATELSTVO									
1 233 211	1 249 026	1 257 158	⁷⁾ 241 664	1 246 780	1 243 201	1 259 079	1 267 449	osoby	Obyvatelstvo ¹⁾
150 109	155 238	161 294	⁷⁾ 164 659	170 253	175 353	182 500	188 832		v tom ve věku: 0–14 let
887 943	892 744	889 974	⁷⁾ 863 497	856 494	842 806	846 961	844 932		15–64 let
195 159	201 044	205 890	⁷⁾ 213 508	220 033	225 042	229 618	233 685		65 a více let
41,6	41,6	41,6	⁷⁾ 41,9	41,9	42,0	42,0	42,0	roky	Průměrný věk ¹⁾
6 580	6 258	5 978	5 873	5 807	5 531	5 862	6 073		Sňatky
3 666	3 150	3 524	3 220	2 788	3 002	2 828	2 983		Rozvody
14 339	14 488	14 792	13 968	14 176	13 867	14 624	14 759	osoby	Živě narození
12 269	12 365	12 266	12 092	12 411	12 149	12 118	12 420	osoby	Zemřelí
47 194	38 094	33 461	28 291	32 194	30 473	40 332	33 711	osoby	Přistěhovalí
28 150	24 402	27 855	22 540	28 843	35 770	26 960	27 680	osoby	Vystěhovalí
2 070	2 123	2 526	1 876	1 765	1 718	2 506	2 339	osoby	Přirozený přírůstek/úbytek
19 044	13 692	5 606	5 751	3 351	-5 297	13 372	6 031	osoby	Přírůstek/úbytek stěhováním
21 114	15 815	8 132	7 627	5 116	-3 579	15 878	8 370	osoby	Celkový přírůstek/úbytek
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
									Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele
254,2	256,7	264,9	262,0	260,1	260,9	264,1	.	tis. Kč	
658,1	680,8	682,4	658,9	668,5	670,4	664,5	668,4	tis. osob	Ekonomicky aktivní (pracovní síla)
413,7	407,2	414,4	417,0	410,7	407,5	405,1	410,3	tis. osob	Ekonomicky neaktivní (15 a více let)
61,4	62,6	62,2	61,2	61,9	62,2	62,1	62,0	%	Míra ekonomické aktivity
17 433	29 865	33 433	32 580	36 771	44 922	43 499	37 218	osoby	Uchazeči o zam. evid. úřady práce ¹⁾
1,8	3,2	3,6	3,6	4,2	5,1	5,0	4,2	%	Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾
10 289	10 730	10 855	11 304	11 560	11 767	11 878	12 172	Kč	Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾
7	7	7	8	8	8	8	.	osoby	Lékaři na 1 000 obyvatel
								osoby	Děti, žáci a studenti k 30. 9.
31 308	33 403	35 264	37 078	38 457	40 405	41 637	42 371		mateřských škol
74 470	73 400	74 151	76 189	79 310	83 241	88 184	93 298		základních škol
69 894	68 848	67 499	64 844	62 384	60 516	59 753	60 241		stř. škol vč. konzervatoří (den. stud.)
118 733	123 784	126 042	123 968	120 037	115 314	109 714	102 518		vysokých škol ³⁾
35	36	36	30	34	29	31	25		Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
1 027 527	1 001 432	1 016 179	1 000 864	999 382	1 005 128	1 037 351	.	mil. Kč	Hrubý domácí produkt
102,2	94,5	102,3	99,0	99,6	100,4	101,8	.	%	předchozí rok=100 (srovnatel. ceny)
22 481	20 907	20 998	23 180	25 337	26 037	29 636	.	mil. Kč	Výdaje na výzkum a vývoj celkem
471 183	488 307	506 273	529 377	544 840	⁸⁾ 540 360	557 736	573 682		Registrované ekonom. subjekty ¹⁾
21 572	17 625	18 891	21 923	22 931	23 701	⁹⁾ 24 832	.	mil. Kč	Zemědělská produkce ⁴⁾
74 043	76 316	73 895	80 148	82 159	77 895	78 891	77 463	fyz. os.	Počet zaměstnanců v průmyslu ⁵⁾
									Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁶⁾
79 124	66 540	57 889	54 348	50 441	47 269	51 776	53 487	mil. Kč	Dokončené byty
6 328	7 397	6 151	3 480	4 024	3 844	4 848	5 211		
4 587 483	4 346 839	4 743 373	5 050 923	¹⁰⁾ 5 726 454	5 899 630	6 096 015	6 605 776	osoby	Hosté v hromadných ubyt. zařízeních
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
20 516	20 428	20 343	20 250	20 135	20 006	19 878	19 847	ha	Zemědělská půda ¹⁾
15 009	14 933	14 857	14 776	14 676	14 559	14 436	14 405		z toho orná půda
68 019	67 897	29 270	29 363	29 480	29 609	29 737	29 769	ha	Nezemědělská půda ¹⁾
5 021	5 030	5 089	5 099	5 122	5 132	5 165	5 173		z toho: lesní pozemky
5 006	5 027	5 037	5 029	4 995	5 007	5 008	5 003		zastavěné plochy a nádvoří
122,0	114,1	104,4	105,2	106,3	111,4	106,0	106,0	litr/den	Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele
299	302	297	307	304	303	301	.	kg	Produkce komunál. odpadu na 1 obyv.
									Pořízené investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele
1 396	1 371	2 177	1 598	1 468	1 549	1 154	.	Kč	

⁶⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

⁷⁾ údaje od roku 2011 navazují na výsledky SLDB 2011 podle místa trvalého pobytu

⁸⁾ od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky

⁹⁾ semidefinitivní výsledky

¹⁰⁾ od roku 2012 revidované údaje na základě výsledků šetření MMR

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za kraj Hl. m. Praha – demografický vývoj

	Měř. jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Obyvatelstvo k 31. 12.	osoby	4)1 234 037	1 241 664	1 246 780	1 243 201	1 259 079	1 267 449
v tom: muži		4)598 620	602 987	605 484	602 613	610 376	614 669
ženy		4)635 417	638 677	641 296	640 588	648 703	652 780
z toho cizinci (bez azylantů)		148 447	160 783	162 715	161 006	166 332	171 408
Sňatky	počet	5 978	5 873	5 807	5 531	5 862	6 073
Rozvody	počet	3 524	3 220	2 788	3 002	2 828	2 983
Rozvody na 100 sňatků	počet	58,9	54,8	48,0	54,3	48,2	49,1
Živě narození	osoby	14 792	13 968	14 176	13 867	14 624	14 759
z toho mimo manželství	%	35,3	36,6	37,4	38,7	40,6	41,2
Úhrnná plodnost ¹⁾	počet	1,385	1,352	1,377	1,364	1,449	1,472
Potraty	počet	4 427	4 431	4 171	4 239	4 074	3 880
z toho umělá přerušování těhotenství		2 984	3 051	2 891	2 822	2 620	2 370
Potraty na 100 narozených	počet	29,9	31,6	29,3	30,5	27,8	26,2
Zemřelí	osoby	12 266	12 092	12 411	12 149	12 118	12 420
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		5 866	5 920	5 978	5 593	5 435	5 523
novotvary		3 388	3 111	3 205	3 203	3 309	3 202
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	2 526	1 876	1 765	1 718	2 506	2 339
Přistěhovalí	osoby	33 461	28 291	32 194	30 473	40 332	33 711
z toho z ciziny		12 544	9 309	12 696	11 869	20 279	13 310
Vystěhovalí	osoby	27 855	22 540	28 843	35 770	26 960	27 680
z toho do ciziny		2 969	725	7 540	15 453	7 501	7 206
Přirůstek/úbytek stěhováním	osoby	5 606	5 751	3 351	-5 297	13 372	6 031
z toho s cizinou		9 575	8 584	5 156	-3 584	12 778	6 104
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	8 132	7 627	5 116	-3 579	15 878	8 370
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	11,8	11,3	11,4	11,1	11,7	11,7
zemřelí	‰	9,8	9,8	10,0	9,8	9,7	9,8
přirozený přírůstek/úbytek	‰	2,0	1,5	1,4	1,4	2,0	1,9
přistěhovalí	‰	26,7	22,9	25,9	24,5	32,2	26,7
vystěhovalí	‰	22,3	18,2	23,2	28,7	21,5	21,9
přirůstek/úbytek stěhováním	‰	4,5	4,6	2,7	-4,3	10,7	4,8
celkový přírůstek/úbytek	‰	6,5	6,2	4,1	-2,9	12,7	6,6
Mrtvorozenost	‰	2,2	2,4	4,0	3,3	2,8	3,3
Kojenecká úmrtnost	‰	2,7	1,9	1,6	1,6	1,1	1,8
Novorozenecká úmrtnost	‰	1,9	1,3	0,8	1,0	0,6	1,1
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku:							
0–14 let	osoby	4)159 246	164 659	170 253	175 353	182 500	188 832
%	%	4) 12,9	13,3	13,7	14,1	14,5	14,9
15–64 let	osoby	4)869 086	863 497	856 494	842 806	846 961	844 932
%	%	4) 70,4	69,5	68,7	67,8	67,3	66,7
65 a více let	osoby	4)205 705	213 508	220 033	225 042	229 618	233 685
%	%	4) 16,7	17,2	17,6	18,1	18,2	18,4
Průměrný věk k 31. 12.	roky	4) 41,8	41,9	41,9	42,0	42,0	42,0
v tom: muži		4) 40,2	40,2	40,3	40,4	40,4	40,4
ženy		4) 43,4	43,4	43,4	43,5	43,4	43,4
Index stáří ²⁾	%	4) 129,2	129,7	129,2	128,3	125,8	123,8
Index ekonomického zatížení ³⁾	%	4) 42,0	43,8	45,6	47,5	48,7	50,0
Naděje dožití při narození (dvouleté období)	roky						
muži		76,3	76,5	77,0	77,3	77,5	77,7
ženy		81,2	81,7	81,8	82,1	82,5	82,6
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté období)	roky						
muži		16,2	16,4	16,7	16,8	17,0	17,2
ženy		19,2	19,5	19,6	19,8	20,1	20,2

1) počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

2) počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

3) počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

4) stav k 1. 1. 2011

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za kraj Hl. m. Praha – sociální vývoj

	Měř. jedn.	2010	2011	2012	2013	2014	2015
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	1 096,8	1 075,9	1 079,2	1 077,9	1 069,6	1 078,7
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	106,5	97,8	98,6	91,2	86,5	88,0
střední bez maturity	%	211,9	213,6	212,8	221,3	209,1	200,0
střední s maturitou	%	460,5	431,1	427,0	420,1	425,5	438,5
vysokoškolské ¹⁾	%	317,4	333,3	340,7	345,3	348,5	352,3
Pracovní síla (ekonomicky aktivní obyvatelstvo)	tis. osob	682,4	658,9	668,5	670,4	664,5	668,4
v tom: zaměstnaní v NH		656,8	635,2	647,6	649,4	648,0	649,6
z toho ženy		285,3	279,9	286,1	287,4	289,5	290,5
nezaměstnaní		25,6	23,7	20,9	21,0	16,5	18,8
z toho ženy		12,3	11,1	9,9	9,2	8,0	9,9
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	414,4	417,0	410,7	407,5	405,1	410,3
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2	0,2
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	18,0	17,1	19,2	20,0	18,9	18,4
terciární (služby)	%	81,6	82,6	80,5	79,7	80,9	81,4
Zaměstnaní v NH podle postavení							
zaměstnanci ²⁾	%	76,9	76,1	73,7	78,0	77,6	78,3
zaměstnavatelé	%	4,0	3,5	3,8	3,2	3,6	4,4
pracující na vlastní účet	%	18,3	19,9	22,0	17,6	18,2	16,9
Míra ekonomické aktivity	%	62,2	61,2	61,9	62,2	62,1	62,0
v tom: muži		72,5	71,1	71,6	72,0	71,4	71,0
ženy		49,3	49,5	50,0	50,9	50,9	51,3
Míra zaměstnanosti	%	59,9	59,0	60,0	60,2	60,6	60,2
v tom: muži		70,0	68,6	69,5	69,7	69,8	69,3
ženy		50,4	50,1	51,2	51,4	52,1	51,8
Obecná míra nezaměstnanosti	%	3,8	3,6	3,1	3,1	2,5	2,8
v tom: muži		3,5	3,4	2,9	3,2	2,3	2,4
ženy		4,1	3,8	3,4	3,1	2,7	3,3
NEZAMĚŠTNANOST k 31. 12. (MPSV, evidence úřadů práce)							
Uchazeči o zaměstnání	osoby	33 433	32 580	36 771	44 922	43 499	37 218
z toho: ženy		16 669	16 326	18 245	22 238	22 202	19 429
absolventi škol a mladiství		1 717	1 622	1 295	1 846	1 419	1 495
osoby se zdravotním postižením		2 565	2 490	2 761	2 957	3 000	3 024
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		11 754	9 226	7 912	9 582	9 161	7 931
dosažitelní		32 123	31 019	35 562	43 803	42 050	35 542
v tom podle věku:							
do 19 let		1 008	1 038	989	1 108	857	713
20–24 let		3 865	4 028	4 587	5 227	4 563	3 377
25–34 let		8 740	8 390	9 315	11 130	10 491	8 776
35–44 let		7 391	7 543	8 740	11 364	11 453	9 758
45–54 let		6 709	6 579	7 192	8 638	8 661	7 747
55 a více let		5 720	5 002	5 948	7 455	7 474	6 847
průměrný věk	roky	39,8	39,3	38,4	39,4	40,5	41,2
v tom podle dosaženého vzdělání:	osoby						
základní a bez vzdělání		5 300	5 591	6 659	8 254	8 066	7 196
střední bez maturity		10 530	9 977	11 196	13 621	13 005	10 793
střední s maturitou		11 817	11 382	12 547	15 030	14 732	12 307
vyšší odborné vč. nástavbového		562	551	609	802	718	641
vysokoškolské		5 224	5 079	5 760	7 215	6 978	6 281

¹⁾ zahrnuje vyšší odborné vzdělání

²⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za kraj Hl. m. Praha – sociální vývoj

pokračování

	Měř. jedn.	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Uchazeči o zaměstnání (pokračování)	osoby	33 433	32 580	36 771	44 922	43 499	37 218
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby						
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		12 599	10 068	6 729	11 694	11 342	10 228
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		10 957	12 926	11 529	18 792	18 664	16 014
manuální pracovníci	osoby						
kvalifikovaní (třídy 6–8)		5 429	4 902	3 979	6 884	6 691	5 765
nekvalifikovaní (třída 9)		3 773	3 585	3 109	5 199	5 162	4 708
z toho podle délky evidence:	osoby						
do 3 měsíců		11 954	10 351	10 071	10 180	10 044	8 930
3–6 měsíců		7 612	7 430	8 104	9 190	8 001	6 925
6–12 měsíců		6 929	6 604	8 754	10 655	8 887	7 145
od 1 roku do 2 let		5 018	4 941	5 756	8 706	8 238	6 146
více než 2 roky		1 920	3 254	4 086	6 191	8 329	8 072
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	7 203	6 975	7 357	7 705	7 558	7 684
Podíl nezaměstnaných osob ³⁾	%	3,61	3,59	4,16	5,14	5,03	4,20
v tom: muži		3,63	3,61	4,19	5,19	4,95	4,02
ženy		3,59	3,58	4,13	5,09	5,12	4,38
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob ⁴⁾	%	0,8	0,9	1,1	1,8	2,0	1,7
Volná pracovní místa	počet	5 743	7 465	9 994	7 299	9 426	15 016
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	5,8	4,4	3,7	6,2	4,6	2,5
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	331 533	324 283	323 500	324 751	330 409	.
na 1 obyvatele	Kč	264 861	261 953	260 112	260 894	264 100	.
průměr ČR = 100	%	134,7	133,0	130,8	131,3	130,2	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD⁵⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	36 124	34 403	35 356	35 155	35 343	36 371
v tom: muži		41 209	38 767	39 998	39 706	39 941	41 171
ženy		30 022	29 136	29 882	29 822	30 017	30 936
Medián mezd	Kč	28 392	27 162	27 182	27 410	27 750	28 677
v tom: muži		31 063	29 393	29 476	29 816	30 207	31 321
ženy		25 728	25 187	25 223	25 444	25 577	26 409
ŠKOLSTVÍ (MŠMT)							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	počet						
mateřských škol		35 264	37 078	38 457	40 405	41 637	42 371
základních škol		74 151	76 189	79 310	83 241	88 184	93 298
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		65 988	63 320	60 756	58 869	58 065	58 571
vyšších odborných škol (denní studium)		4 800	4 665	4 554	4 546	4 569	4 322
Studenti vysokých škol (občané ČR) k 31. 12.	počet						
s trvalým bydlištěm v kraji		52 399	50 326	47 341	44 665	41 269	38 394
s místem výuky v kraji		126 042	123 968	120 037	115 314	109 714	102 518
z toho v prezenčním studiu	%	70,4	71,5	73,3	74,6	74,8	75,9
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	počet	28 627	30 228	30 189	29 507	27 940	26 483
ZDRAVOTNICTVÍ (ÚZIS, ČSÚ)							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	počet	9 200	9 295	9 418	9 663	9 909	.
z toho v nestátních zařízeních		5 001	5 017	5 143	5 345	5 360	.
na 1 000 obyvatel		7,3	7,5	7,6	7,8	7,9	.
Nemocnice							
lůžka	počet	10 018	9 530	9 275	9 091	9 042	.
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	341,4	339,2	345,8	341,7	345,2	.
průměrná ošetrovací doba	dny	7,3	7,2	6,9	6,9	6,8	.
využití lůžek	dny	250,0	252,1	257,5	257,9	256,9	.
Prům. procento dočasné pracovní neschopnosti	%	3,039	2,927	2,623	2,651	2,823	3,120
Prům. doba trvání 1 případu dočasné prac.	kalend. dny	38,0	37,6	40,4	37,7	40,0	38,7

³⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁴⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁵⁾ Zdroj: MPSV ČR (Informační systém o prům. výděлку) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu); od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1–9 zaměstnanci, zaměstnanci nezisk. institucí a podnikatelů-fyzických osob

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za kraj Hl. m. Praha – sociální vývoj

dokončení

	Měř. jedn.	2010	2011	2012	2013	2014	2015
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)⁶⁾							
Počet vyplacených dávek celkem							
(vč. pěstounské péče)	v tis.	1 044,7	949,7	936,5	942,6	953,7	955,2
z toho přídavek na dítě		335,4	285,2	265,8	259,2	251,3	239,1
Výdaje na dávky celkem							
(vč. pěstounské péče)	mil. Kč	4 241	3 992	4 121	4 339	4 427	4 489
z toho přídavek na dítě		203	171	159	155	150	143
Výdaje na dávky státní sociální podpory							
(vč. pěstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	3 388	3 225	3 313	3 486	3 539	3 556
ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (MPSV)							
Lůžka v domovech pro seniory	počet	2 531	2 420	2 393	2 439	2 192	2 429
Lůžka v domovech se zvláštním režimem	počet	199	239	317	444	529	544
Lůžka v domovech pro osoby se zdravotním postižením	počet	509	504	494	503	529	529
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (MPSV, ČSSZ; stav v prosinci)							
Příjemci starobního důchodu celkem ⁷⁾	počet	261 777	268 222	266 932	265 616	265 847	266 599
z toho: ženy		167 191	170 670	169 090	167 584	167 021	166 972
Příjemci starobního důchodu sólo (bez souběhu)	počet	197 276	203 762	203 072	202 364	203 228	204 513
Příjemci předčasného starobního důchodu ^{7) 8)}	počet	27 692	31 407	32 623	33 504	34 516	35 324
z toho ženy		17 062	19 001	19 589	20 006	20 424	20 836
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	10,6	11,7	12,2	12,6	13,0	13,2
v tom: muži		11,2	12,7	13,3	13,8	14,3	14,5
ženy		10,2	11,1	11,6	11,9	12,2	12,5
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ⁹⁾	Kč	10 855	11 304	11 560	11 767	11 878	12 172
v tom: muži		11 874	11 714	11 962	12 844	12 959	13 277
ženy		9 204	10 510	10 740	10 924	11 024	11 295
Podíl průměrného starobního důchodu sólo ⁹⁾ na mzdovém mediánu	%	38,2	41,6	42,5	42,9	42,8	42,4
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ (ČSSZ)							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	5 369 174	4 978 033	4 829 652	5 088 605	5 442 843	5 935 015
z toho dávky:							
nemocenské		2 790 223	2 301 145	2 155 467	2 291 793	2 652 567	2 997 893
peněžitá pomoc v mateřství		2 477 904	2 549 288	2 532 536	2 621 888	2 615 408	2 710 917
ošetřovné		100 372	126 655	140 487	173 653	173 262	224 406
KRIMINALITA, NEHODY (Policejní prezidium ČR)							
Zjištěné trestné činy	počet	74 028	74 122	72 345	82 005	71 828	64 095
na 1 000 obyvatel		59,1	59,9	58,2	65,9	57,4	50,8
Objasněné trestné činy	počet	13 986	15 584	15 964	17 754	17 620	16 227
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	29	39	26	29	20	25

⁶⁾ data do roku 2012 podle výplatního místa, od roku 2013 podle místa trvalého bydliště příjemce

⁷⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

⁸⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za kraj Hl. m. Praha – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	1 016 179	1 000 864	999 382	1 005 128	1 037 351	.
předchozí rok=100 (srovnatelné ceny)	%	102,3	99,0	99,6	100,4	101,8	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	811 822	808 490	803 559	807 486	829 168	.
průměr ČR = 100	%	216,0	211,0	208,9	208,2	204,8	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	1 114 247	1 112 385	1 088 922	1 099 842	1 156 025	.
průměr ČR = 100	%	142,5	139,5	136,5	137,1	138,6	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	920 879	904 854	899 591	901 239	938 624	.
v tom sektory: primární	%	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	.
sekundární	%	16,4	16,0	15,4	15,3	15,7	.
terciární	%	83,4	83,6	84,2	84,3	83,9	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	278 812	277 432	272 217	284 664	.	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	222 742	224 107	218 878	228 690	.	.
průměr ČR = 100	%	219,8	220,1	218,6	234,6	.	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ¹⁾	osoby	911 987	899 746	917 772	913 884	897 343	.
z toho zaměstnanci		732 782	709 391	713 297	742 507	721 738	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	42 214	42 200	42 675	42 207	42 920	.
v tom: přímé náklady		30 006	30 099	30 631	30 134	30 665	.
sociální požitky		845	775	736	733	729	.
sociální náklady a výdaje		10 883	10 896	10 896	10 953	11 134	.
personální náklady a výdaje		537	478	453	430	450	.
daně a dotace		-58	-48	-42	-41	-57	.
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	20 998	23 180	25 337	26 037	29 636	.
z toho: mzdové		9 451	10 541	11 752	12 382	13 406	.
financované z veřejných zdrojů ČR		12 552	13 694	13 631	13 350	14 168	.
Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji celkem	přep. os.	19 963	21 151	22 164	23 195	23 344	.
z toho výzkumní pracovníci		12 087	12 523	12 886	13 675	13 665	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE²⁾							
Domácnosti mající: osobní počítač	%	67,6	70,8	72,9	75,4	77,2	.
přístup k internetu	%	62,2	66,0	69,3	74,2	76,7	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ³⁾							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	506 273	529 377	544 840	540 360	557 736	573 682
z toho fyzické osoby		300 894	305 800	305 873	307 163	¹⁰⁾ 332 364	335 920
z toho živnostníci		284 138	288 803	288 215	272 613	281 455	287 161
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		271 736	290 208	311 294	309 659	312 195	314 605
z toho fyzické osoby		155 302	160 406	163 173	161 977	¹⁰⁾ 177 297	178 123
z toho živnostníci		142 014	146 818	149 092	139 096	144 755	147 251
Vzniklé subjekty	počet	27 024	29 801	26 667	26 045	25 141	25 475
z toho fyzické osoby		10 560	10 558	9 122	8 938	¹⁰⁾ 10 871	11 289
z toho živnostníci		9 621	10 044	8 684	8 019	7 910	7 917

¹⁾ odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA 2010 (Evropský systém účtů 2010)

²⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2013 je vypočten z dat roku 2012, 2013 a 2014)

³⁾ vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje před rokem 2013 plně srovnatelné.

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za kraj Hl. m. Praha – ekonomický vývoj

pokračování

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce ⁴⁾	mil. Kč	18 891	21 923	22 931	23 701	¹¹⁾ 24 832	.
z toho: rostlinná produkce		12 147	14 619	14 841	15 617	¹¹⁾ 16 499	.
živočišná produkce		6 171	6 475	7 181	7 205	¹¹⁾ 7 735	.
Obhospodařovaná zemědělská půda ⁴⁾	ha	567 055	564 499	563 247	563 214	561 893	563 275
z toho orná		496 942	493 925	491 309	490 100	487 385	489 729
Skřížeň: obilovin	t	34 803	44 368	34 195	39 589	45 947	43 190
brambor	t	264	281	164	137	165	152
Stavy hospodářských zvířat k 1. 4. ⁴⁾							
skot	počet	145 711	146 094	147 209	150 700	149 265	150 314
prasata	počet	312 896	302 400	296 906	301 893	318 378	303 587
drůbež	počet	6 199 898	5 077 911	4 555 360	4 999 268	4 757 525	4 840 538
Výroba jatečného skotu ⁴⁾	t ž.hm.	20 026	20 276	21 072	19 754	20 277	19 792
Výroba jatečných prasat ⁴⁾	t ž.hm.	60 512	65 718	62 363	62 692	62 885	62 760
Výroba jatečné drůbeže ⁴⁾	t ž.hm.	49 124	33 948	41 164	35 013	36 756	38 767
Výroba mléka ⁴⁾	tis. l	324 039	339 294	351 654	360 788	362 361	373 351
Snáška konzumních vajec ⁴⁾	tis. ks	333 750	323 253	324 542	315 963	342 895	345 147
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	34	40	37	21	37	36
Těžba dřeva	m ³ b. k.	9 265	9 095	9 861	10 724	9 298	12 300
z toho nahodilá živelní		171	162	71	2 413	600	1 259
PRŮMYSL ⁵⁾							
Průměrný počet podniků	počet	222	226	238	240	239	231
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy	mil. Kč	314 551	320 533	314 377	315 441	314 460	314 529
na 1 zaměstnance	tis. Kč	4 257	3 999	3 826	4 050	3 986	4 060
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	73 895	80 148	82 159	77 895	78 891	77 463
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	33 559	33 624	34 521	34 437	35 016	34 948
ENERGETIKA (ERÚ)							
Výroba elektřiny brutto	GWh	315	258	230	229	201	191
podíl na ČR	%	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Spotřeba elektřiny ⁶⁾	GWh	6 537	6 398	6 368	6 389	5 719	5 814
podíl na ČR	%	9,2	9,1	9,0	9,1	10,2	10,3
Spotřeba elektřiny ⁶⁾ v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 197	1 147	1 170	1 184	1 085	1 112

⁴⁾ Praha + Středočeský kraj

⁵⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

⁶⁾ od roku 2014 spotřeba elektřiny v hodnotě netto, do roku 2013 v hodnotě brutto

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za kraj Hl. m. Praha – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
STAVEBNICTVÍ							
Průměrný počet podniků ⁷⁾	počet	123	118	113	108	100	102
Základní stavební výroba ⁷⁾	mil. Kč	76 011	71 136	61 289	56 676	57 642	66 574
na 1 zaměstnance	tis. Kč	2 348	2 320	2 112	2 086	2 227	2 496
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ⁷⁾	fyz. os.	32 379	30 663	29 025	27 173	25 879	26 667
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ⁷⁾	Kč	34 276	34 621	34 808	34 563	35 461	38 390
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁸⁾	mil. Kč	57 889	54 348	50 441	47 269	51 776	53 487
z toho pro veřejné zadavatele		29 873	23 393	19 729	13 480	19 778	15 464
VYDANÁ STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota povolených staveb	mil. Kč	37 199	35 607	36 160	25 156	27 669	34 326
z toho: budov (bytových a nebytových)		31 351	28 790	32 175	21 238	24 675	25 308
na ochranu životního prostředí		2 532	2 757	412	1 428	1 012	6 383
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	4 543	4 650	5 059	4 549	5 247	6 587
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	2 878	2 733	2 827	3 352	4 481	5 227
z toho v nových rodinných domech		409	486	533	291	438	508
Dokončené byty	počet	6 151	3 480	4 024	3 844	4 848	5 211
z toho v nových rodinných domech		666	557	471	523	485	528
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy bytu							
v novém rodinném domě	Kč	43 942	47 660	48 557	48 469	48 258	44 224
v novém bytovém domě	Kč	57 623	48 629	48 622	42 104	42 544	40 396
DOPRAVA (Ministerstvo dopravy)							
Osobní automobily včetně dodávkových k 31. 12.	počet	649 707	670 074	696 457	701 890	723 031	786 769
CESTOVNÍ RUCH⁹⁾							
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ) k 31. 12.	počet	630	622	845	856	757	797
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	82 559	77 972	92 246	92 052	87 961	91 059
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních	osoby	4 743 373	5 050 923	5 726 454	5 899 630	6 096 015	6 605 776
z toho ze zahraničí		4 116 867	4 360 390	4 919 457	5 047 956	5 315 054	5 714 835
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ	dny	3,6	3,6	3,5	3,5	3,4	3,4
z toho hostů ze zahraničí		3,7	3,7	3,6	3,6	3,5	3,5

⁷⁾ podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

⁸⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

⁹⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti; údaje před rokem 2012 nejsou srovnatelné

¹⁰⁾ od roku 2014 včetně zahraničních fyzických osob

¹¹⁾ semidefinitivní výsledky

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za kraj Hlavní město Praha – životní prostředí

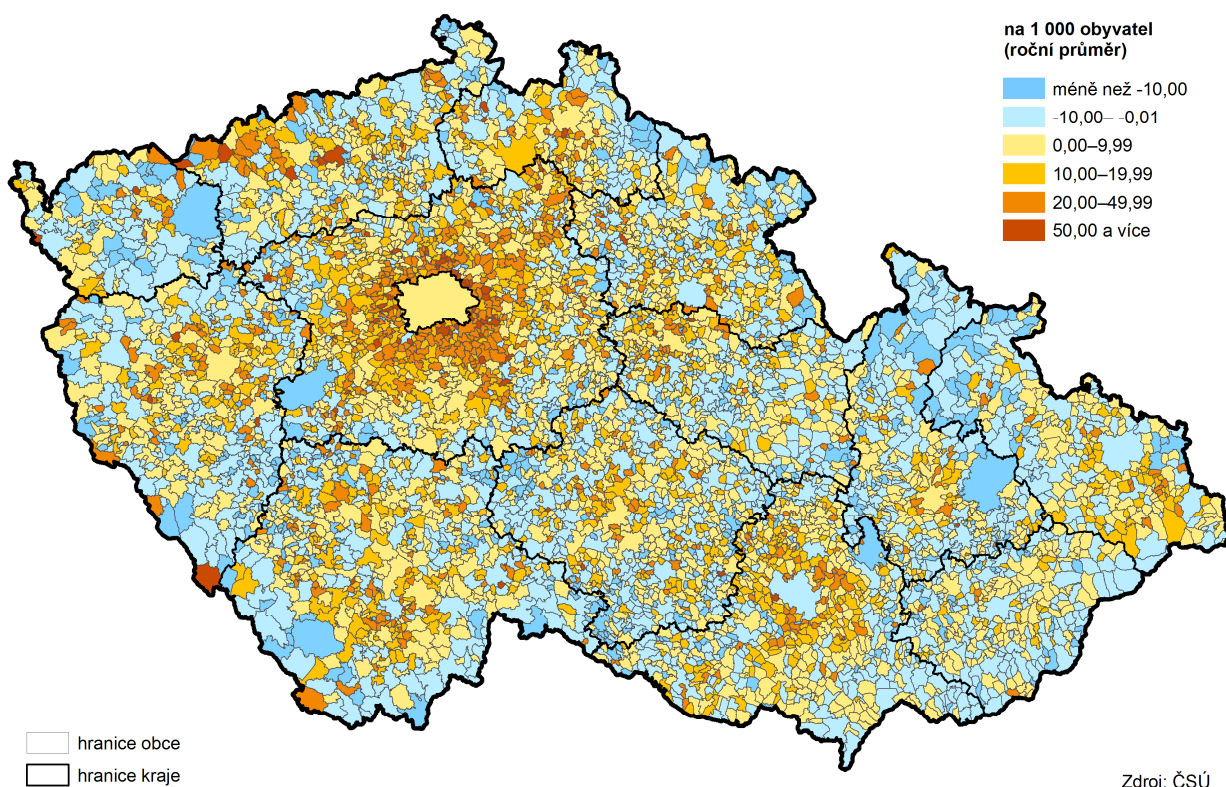
	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	20 343	20 250	20 135	20 006	19 878	19 847
z toho: orná půda		14 857	14 776	14 676	14 559	14 436	14 405
zahrady a ovocné sady		4 602	4 588	4 578	4 568	4 562	4 560
trvalé travní porosty		874	876	870	869	869	872
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	29 270	29 363	29 480	29 609	29 737	29 769
z toho: lesní pozemky		5 089	5 099	5 122	5 132	5 165	5 173
zastavěné plochy a nádvoří		5 037	5 029	4 995	5 007	5 008	5 003
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	104,4	105,2	106,3	111,4	106,0	106,0
Čistírny odpadních vod (ČOV)	počet	27	25	27	26	26	26
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	99,2	100,0	100,0	98,8	98,9	98,9
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV		99,2	100,0	100,0	98,8	98,9	98,9
Podíl čistěných odpadních vod (bez srážkových)	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Celková kapacita ČOV	m ³ /den	553 717	553 127	553 493	552 843	552 843	552 619
Produkce kalů z ČOV	t sušiny	21 793	22 871	31 492	20 185	19 304	24 495
OVZDUŠÍ (ČHMÚ)							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4)	t/km ²	2,49	1,95	1,94	1,80	1,77	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		0,57	0,51	0,51	0,51	0,47	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,27	1,19	1,11	1,06	1,07	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1-4)	t/km ²	2,70	1,01	0,77	1,04	0,51	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1-3)		2,65	0,97	0,73	1,00	0,47	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1-4)	t/km ²	17,22	15,10	13,83	13,41	12,73	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		5,43	4,35	4,20	4,39	3,92	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		11,79	10,75	9,63	9,02	8,81	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1-4)	t/km ²	37,13	28,93	26,40	24,40	22,26	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		9,47	4,74	5,27	5,41	4,13	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		27,66	24,19	21,13	18,99	18,13	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu celkem ¹⁾	t	7 105 266	5 751 846	6 003 009	6 260 506	6 284 710	.
z toho: zpracovatelský průmysl	t	312 855	353 359	363 666	384 489	406 328	.
zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	t	980 963	1 066 854	1 352 226	1 353 510	1 357 233	.
stavebnictví	t	4 171 075	3 156 227	3 214 615	3 492 070	3 709 023	.
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	5 676	4 646	4 827	5 029	5 023	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	297	307	304	303	301	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	16,0	15,6	16,3	16,8	16,5	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	48	48	49	51	50	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 177	1 598	1 468	1 549	1 154	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	5 232 645	4 235 093	4 076 064	4 636 846	3 609 248	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	3,5	12,4	11,8	24,1	6,7	.
nakládání s odpadními vodami	%	24,1	15,6	18,7	2,8	22,2	.
nakládání s odpady	%	15,9	11,7	8,3	37,0	9,4	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	10 251 350	10 901 629	13 662 163	13 616 536	13 814 494	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	9,0	7,6	6,0	4,4	4,8	.
nakládání s odpadními vodami	%	7,6	8,1	7,1	7,6	8,2	.
nakládání s odpady	%	74,6	71,8	78,4	76,7	76,6	.

¹⁾ podle sídla podniku

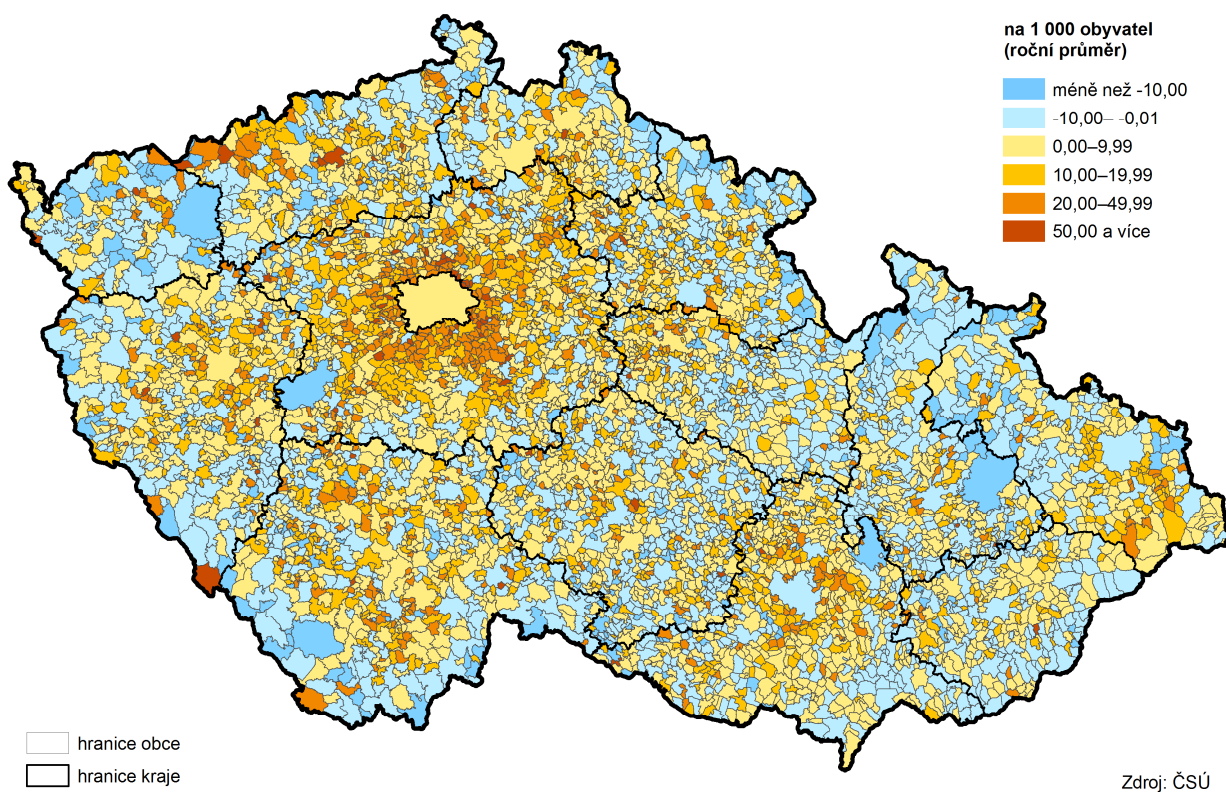
Kartogramy

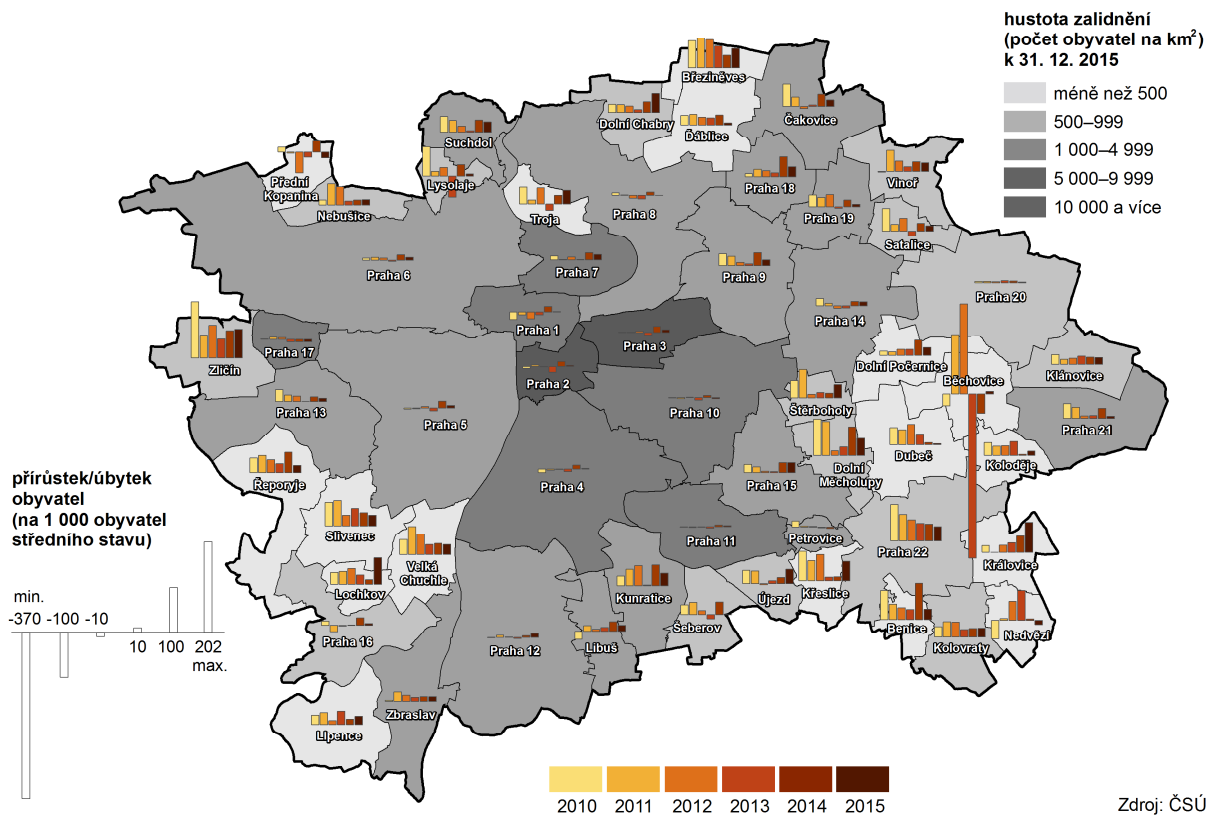
Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v letech 2010 až 2015

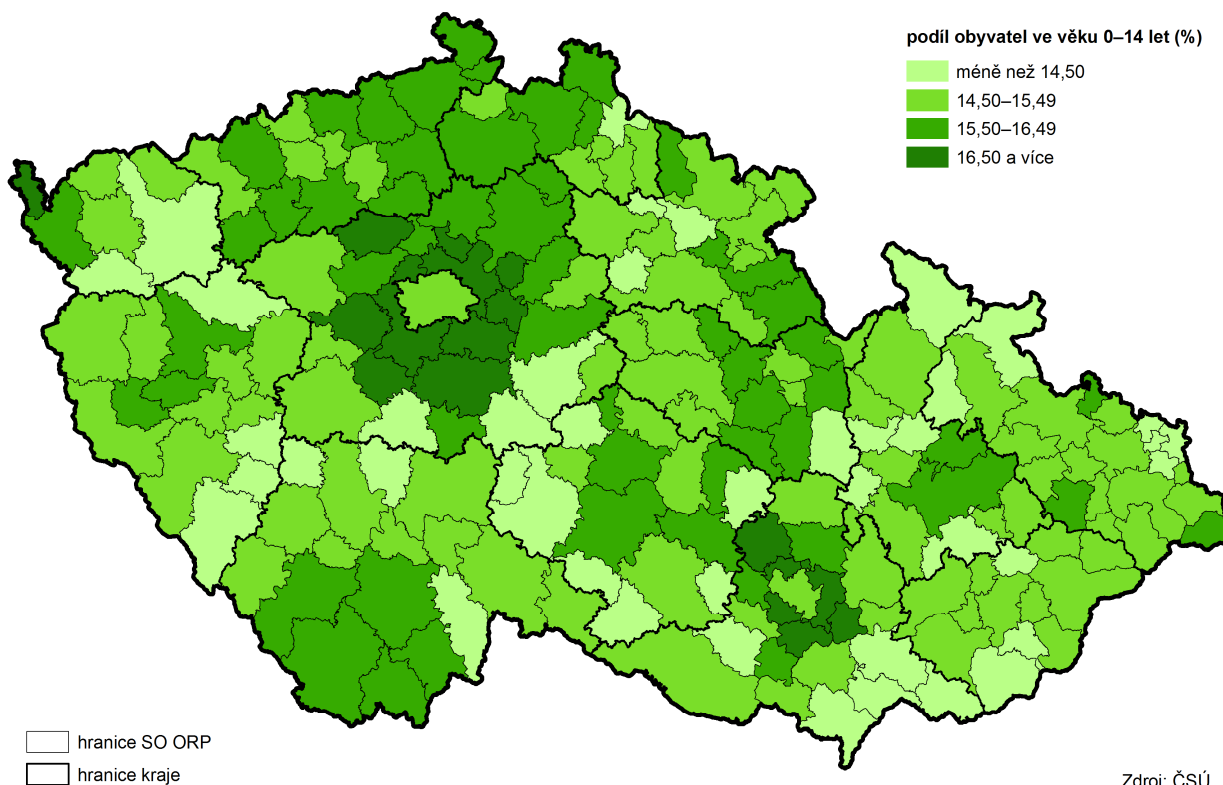
Přírůstek/úbytek počtu obyvatel stěhováním v obcích v letech 2010 až 2015

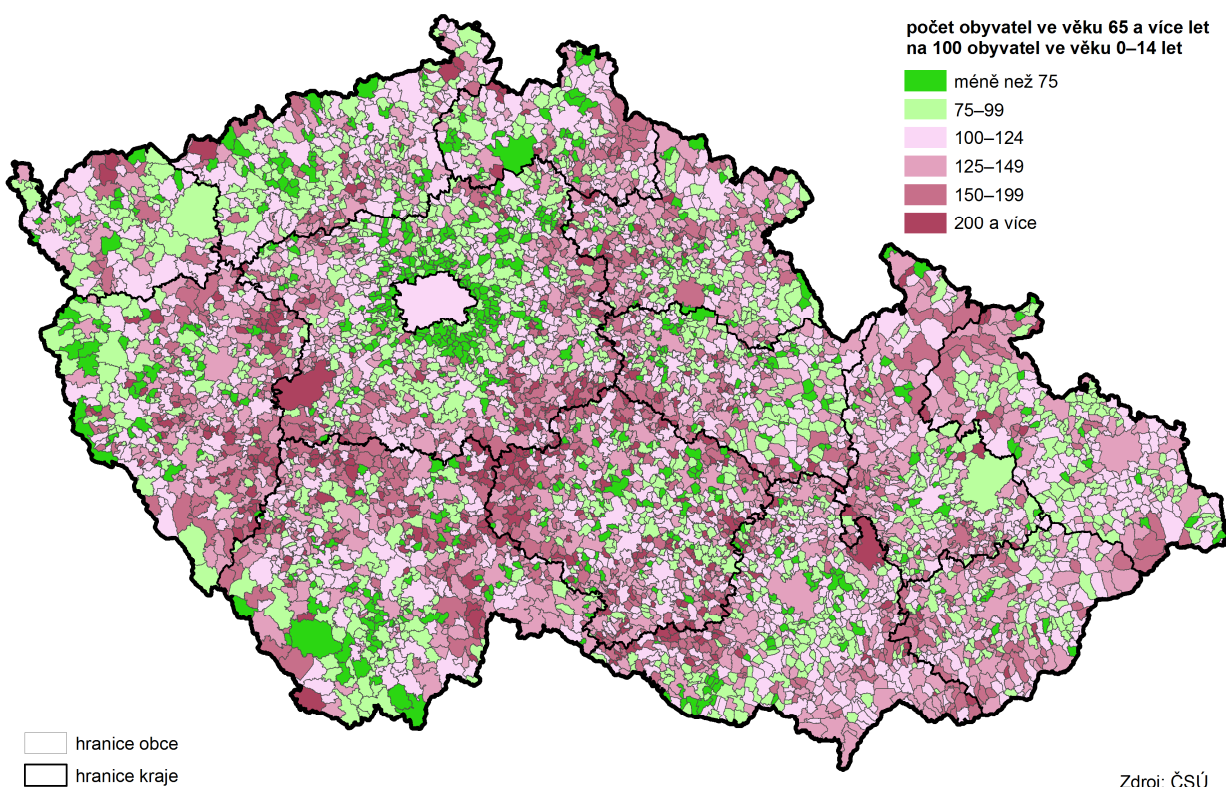
Pohyb obyvatel v městských částech Hlavního města Prahy v letech 2010 až 2015

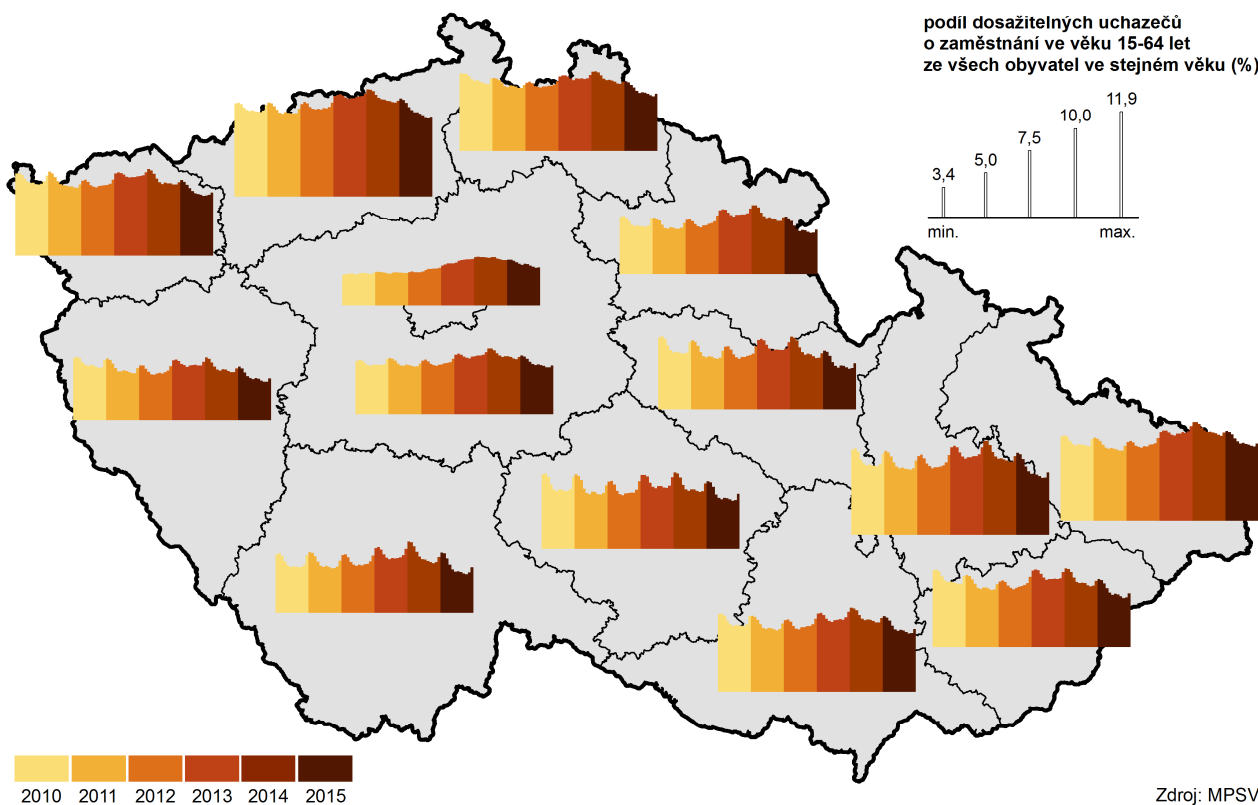
Děti ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2015

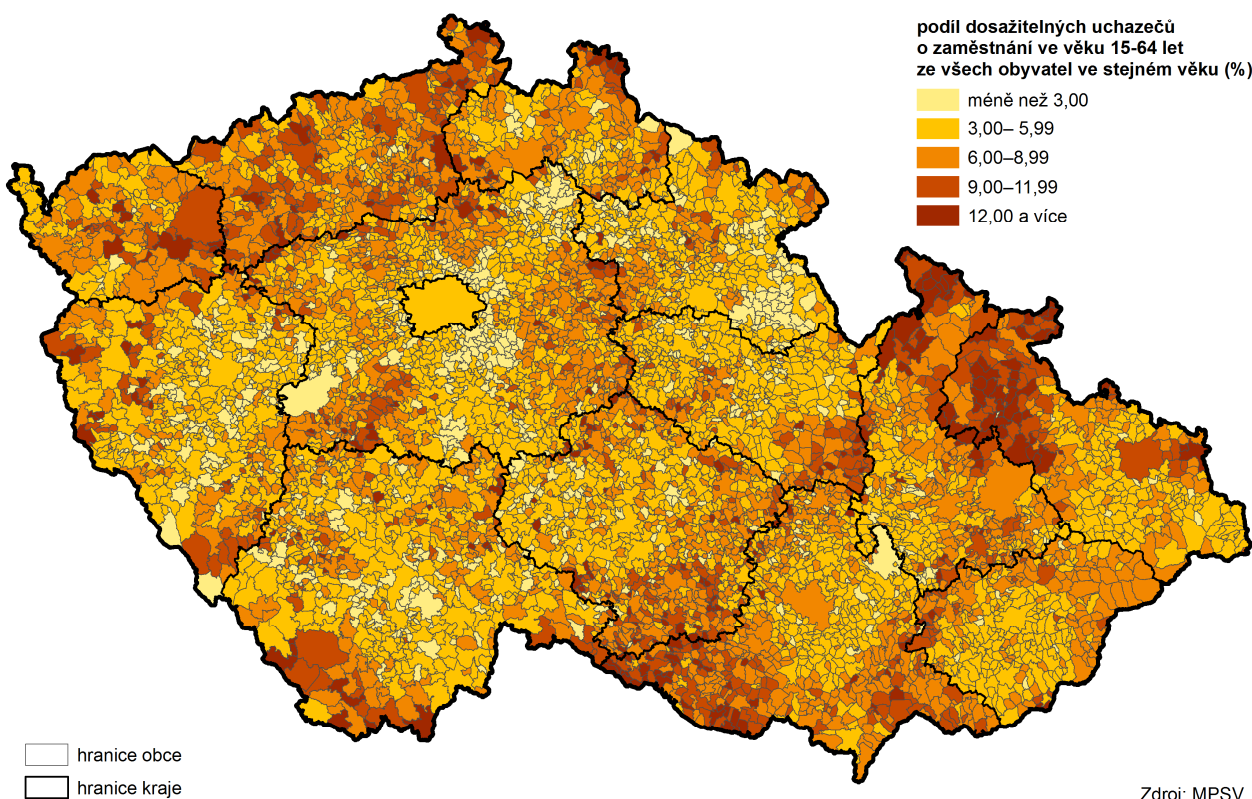
Index stáří v obcích k 31. 12. 2015

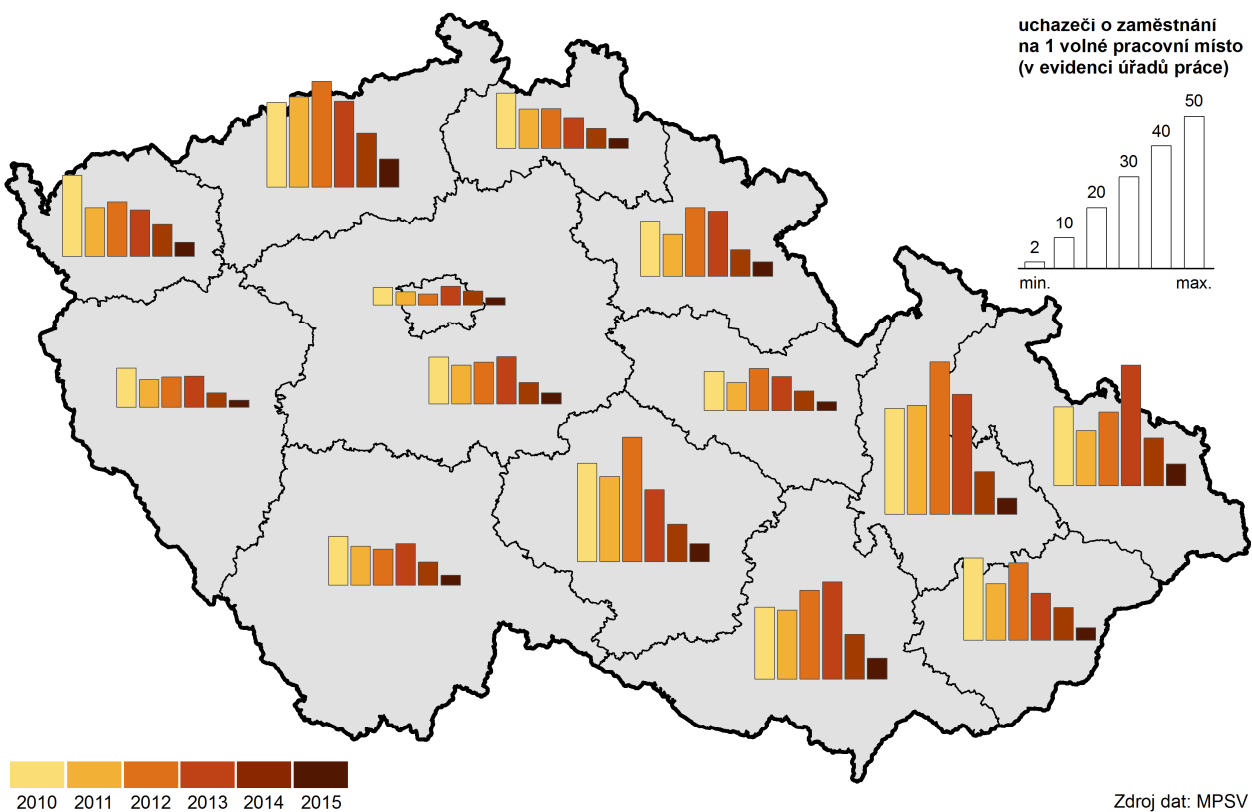
Nezaměstnanost v krajích v letech 2010 až 2015 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

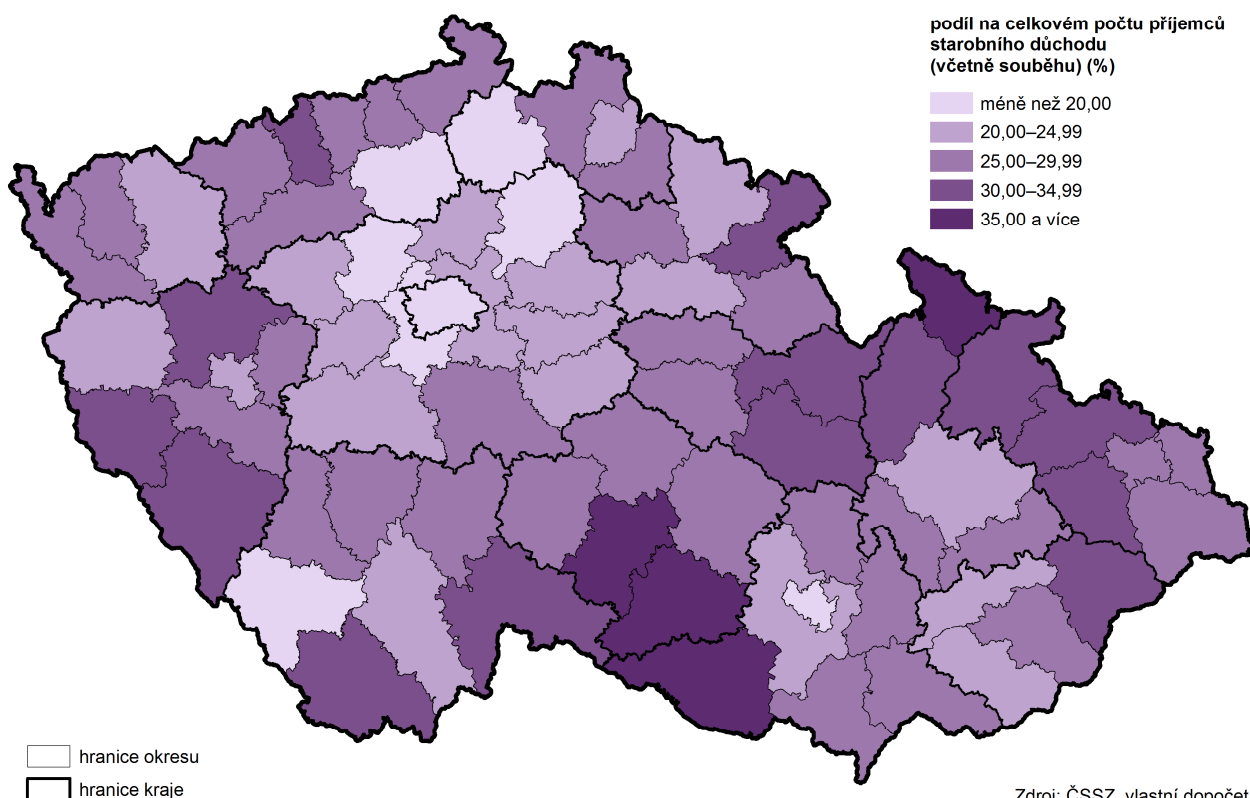
Nezaměstnanost v obcích k 31. 12. 2015

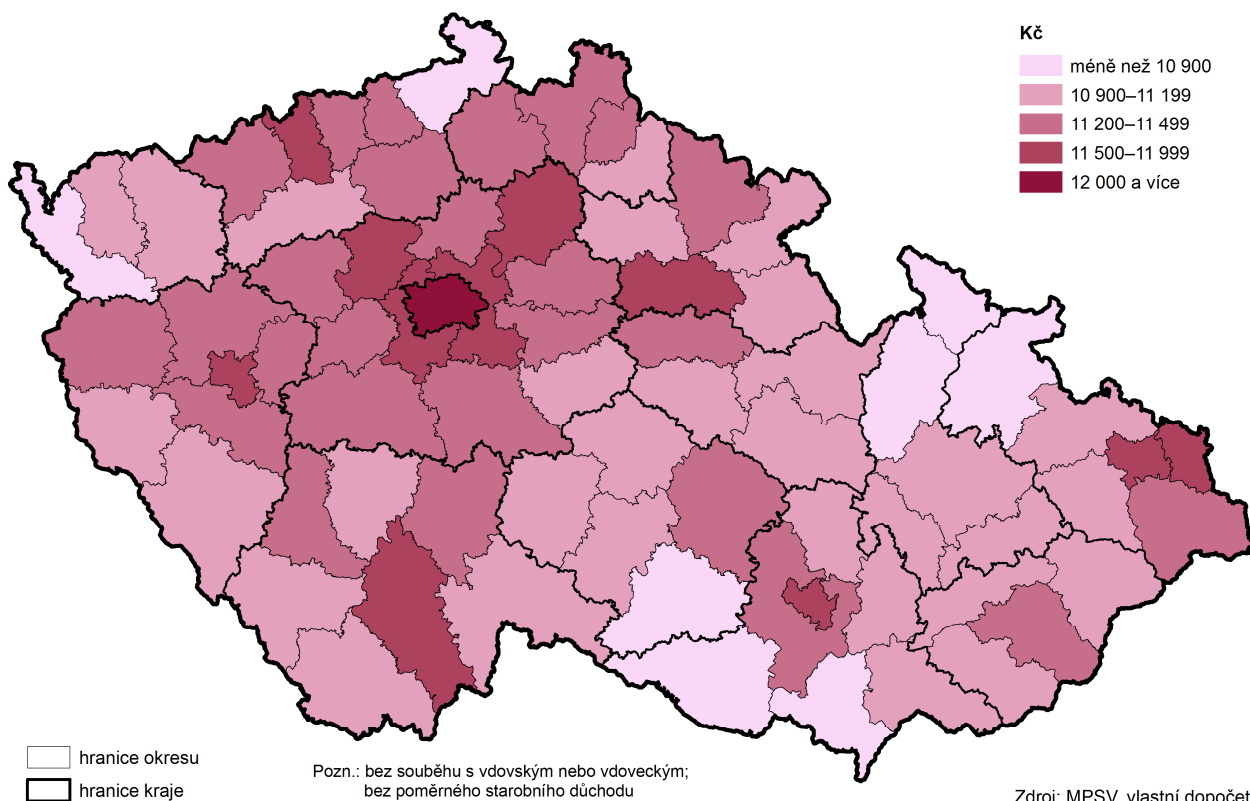
Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo v krajích v letech 2010 až 2015 (stav k 31. 12.)

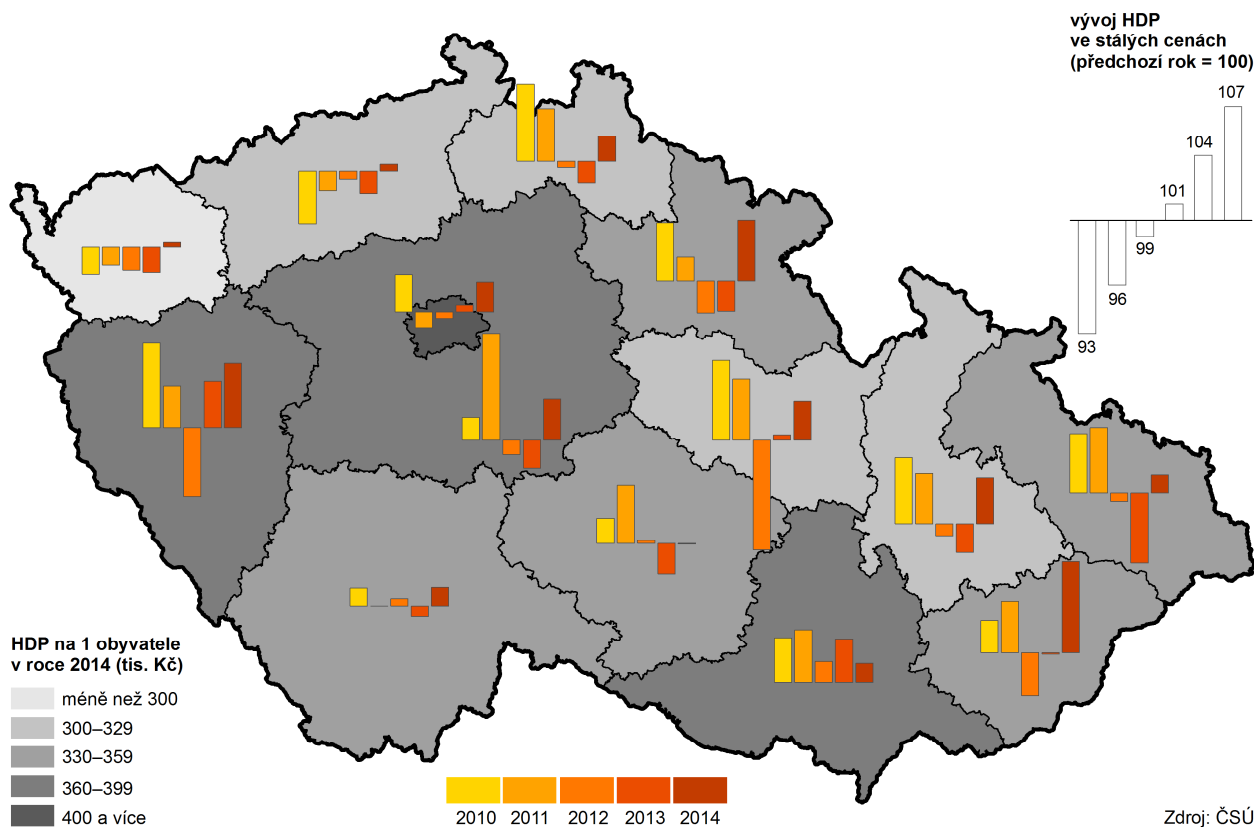
Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2015

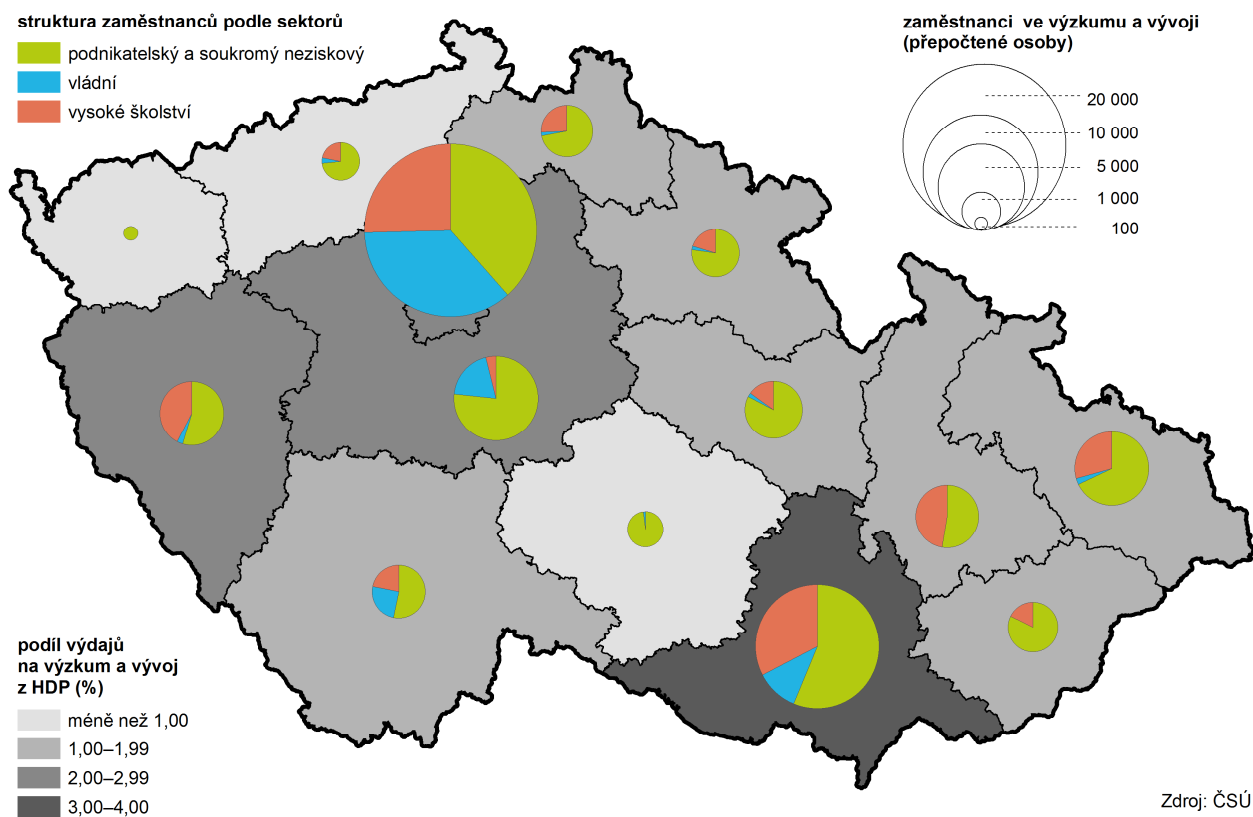
Průměrný měsíční starobní důchod (sólo) v prosinci 2015

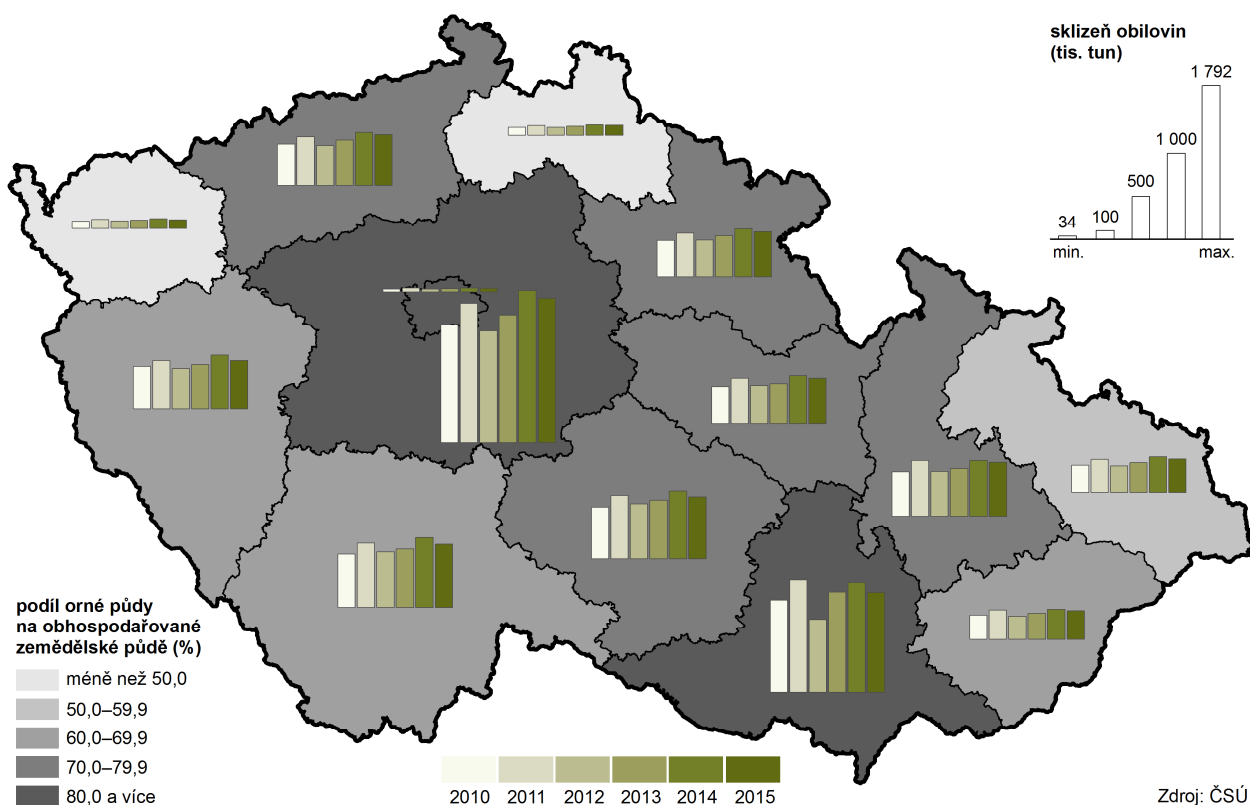
Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2010 až 2014

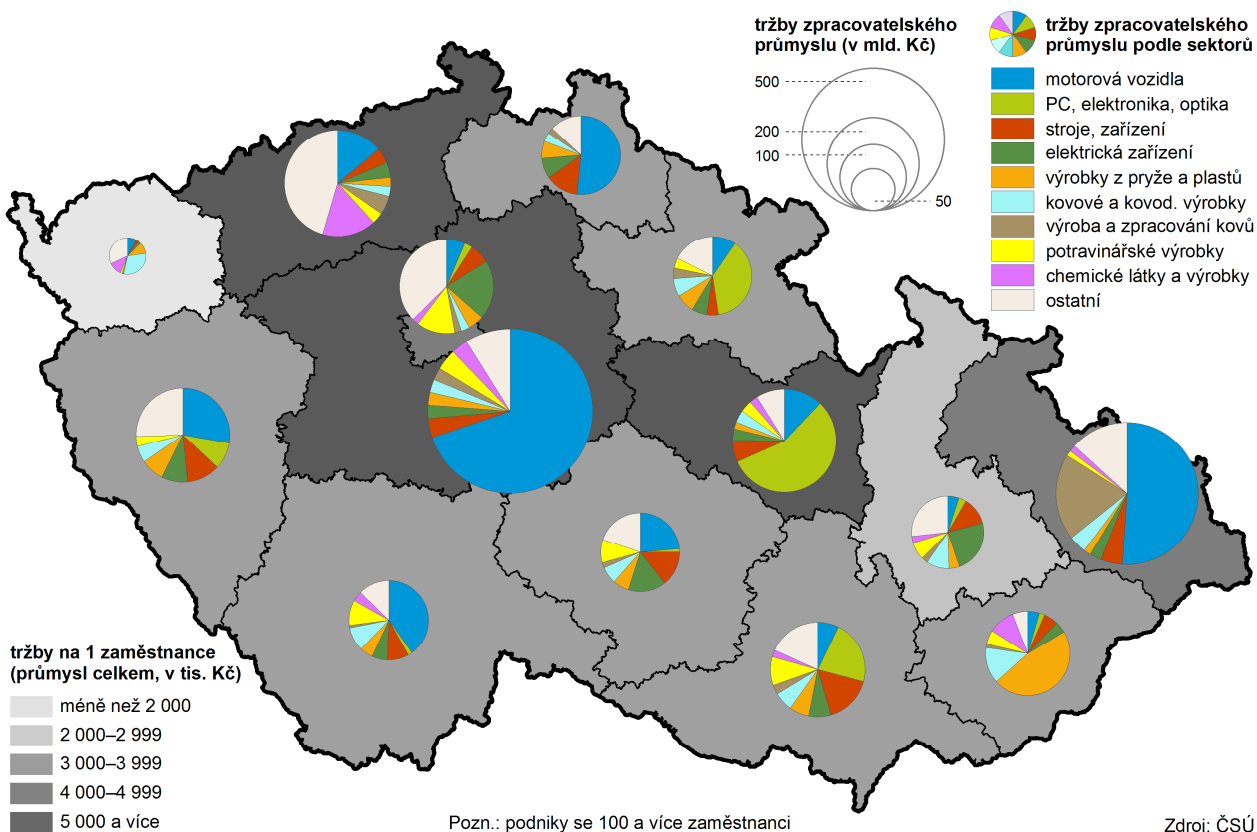
Výzkum a vývoj v krajích v roce 2014

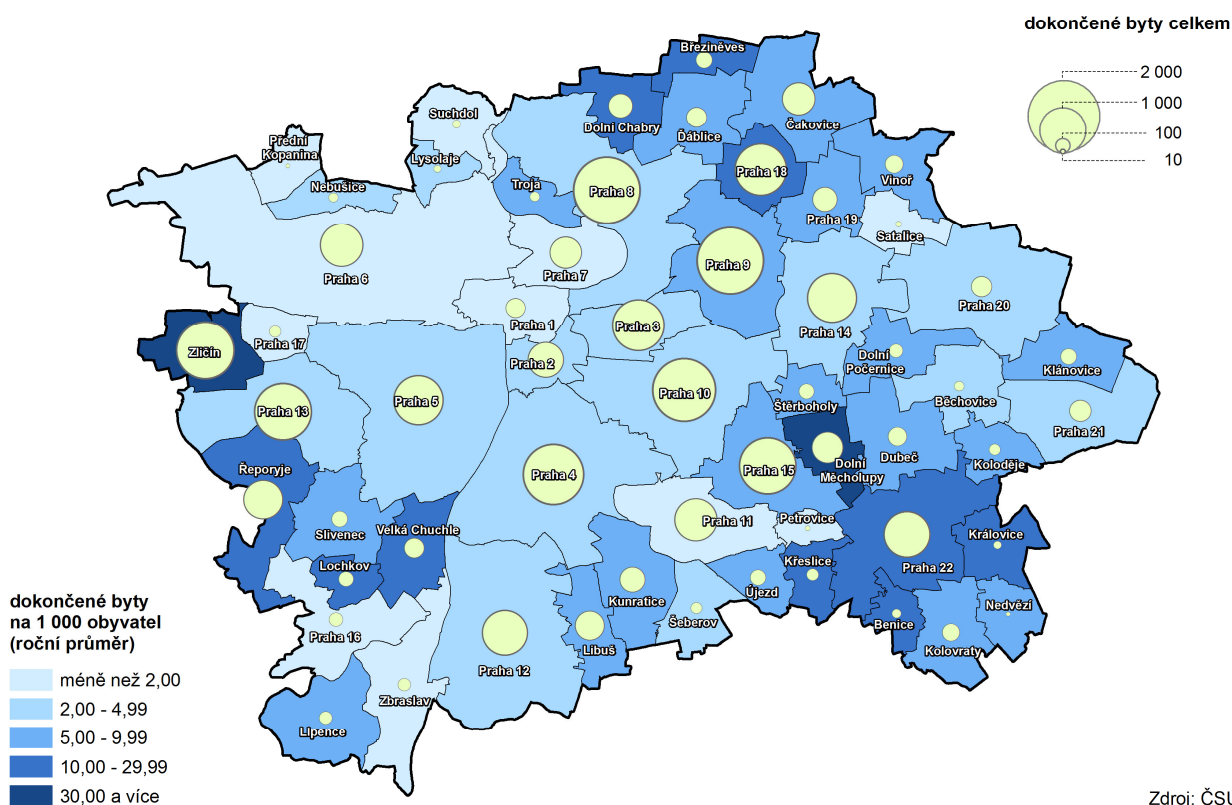
Sklizeň obilovin v krajích v letech 2010 až 2015

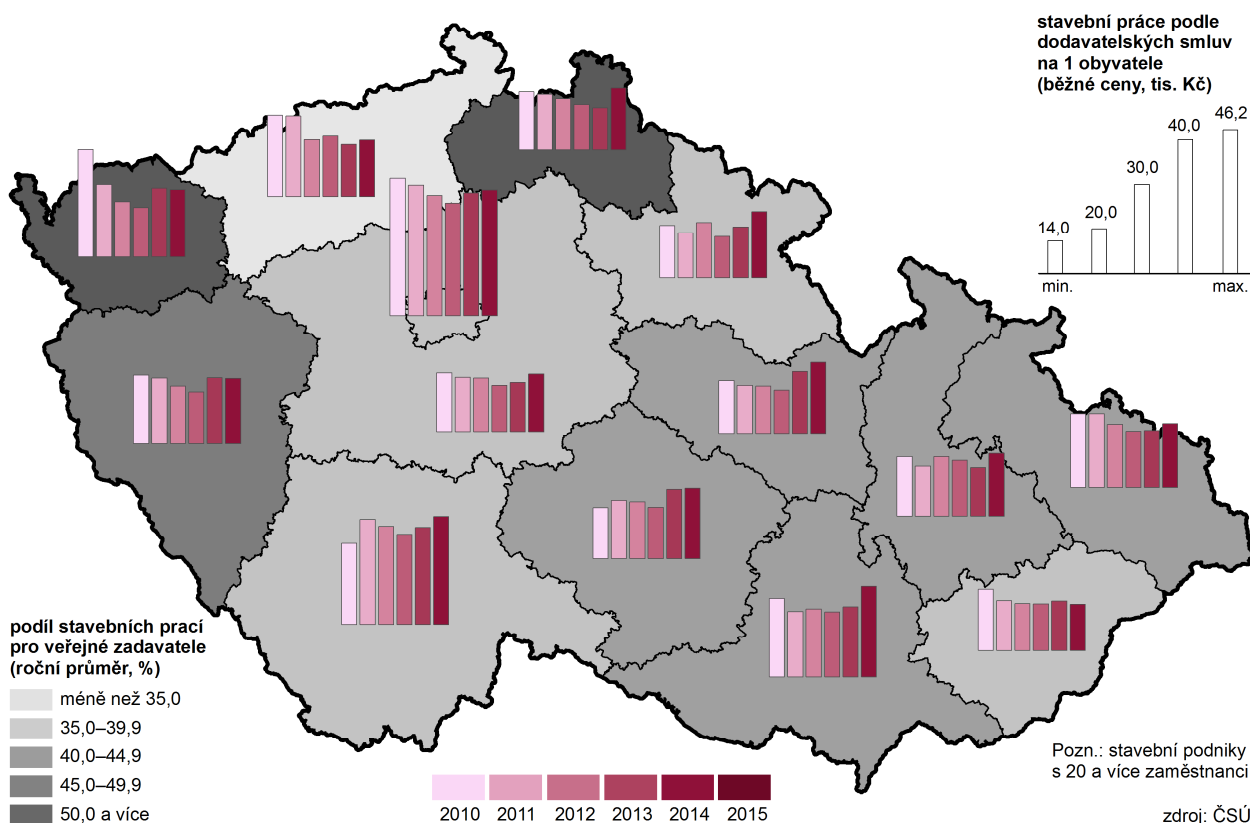
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v krajích v roce 2015

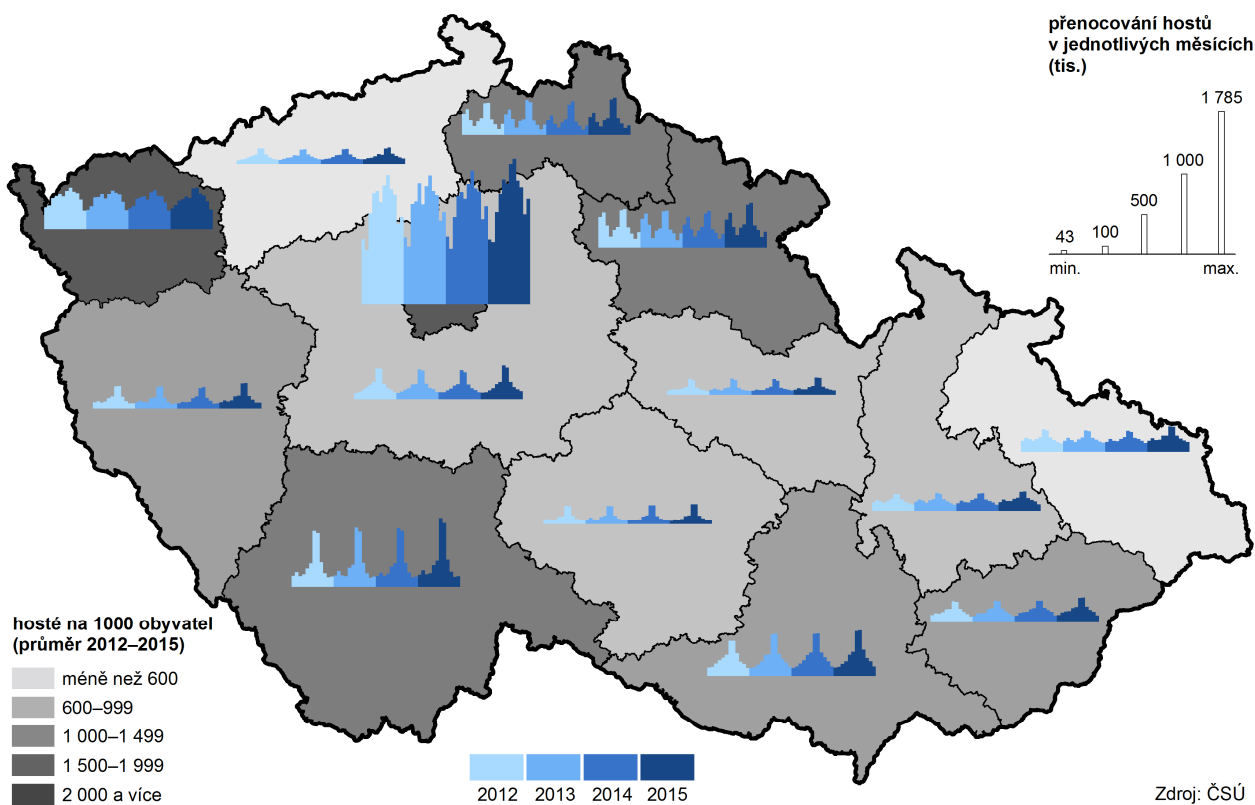
Bytová výstavba v městských částech hlavního města Prahy v letech 2010 až 2015

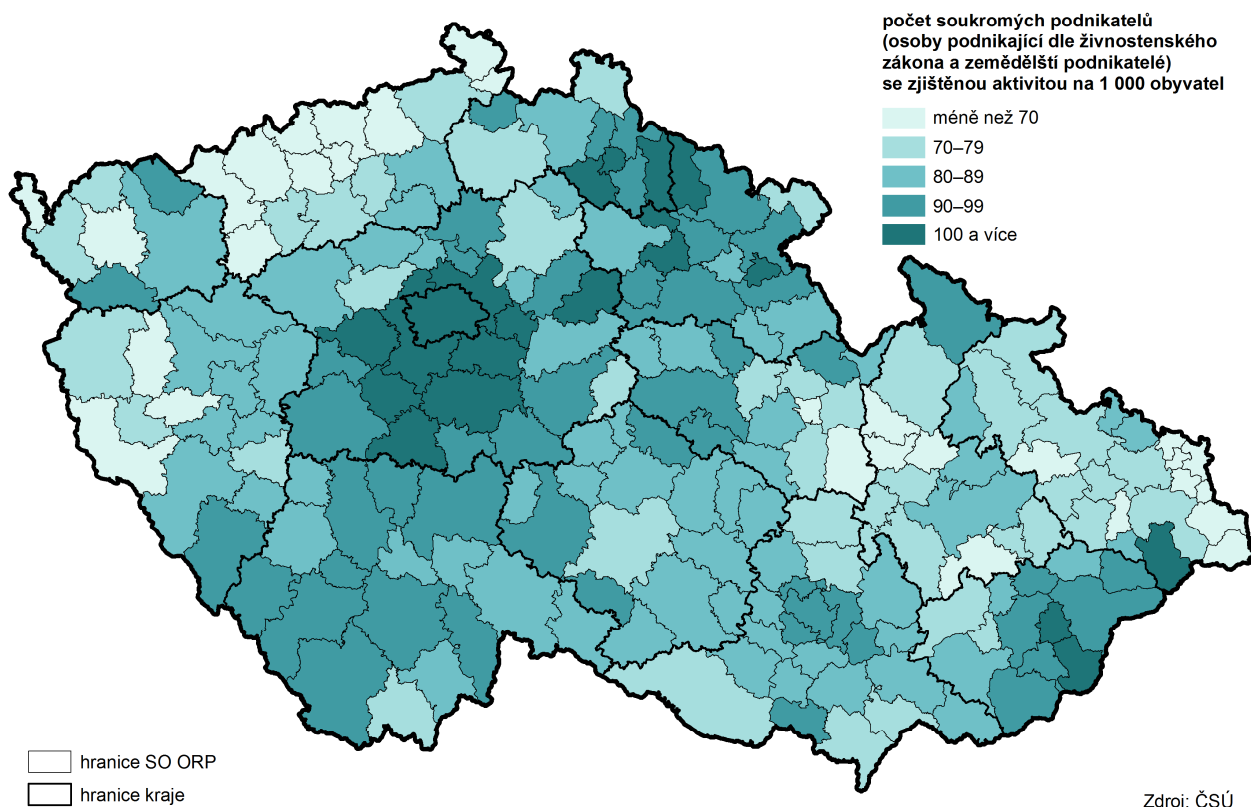
Stavební práce podle místa stavby v krajích v letech 2010 až 2015

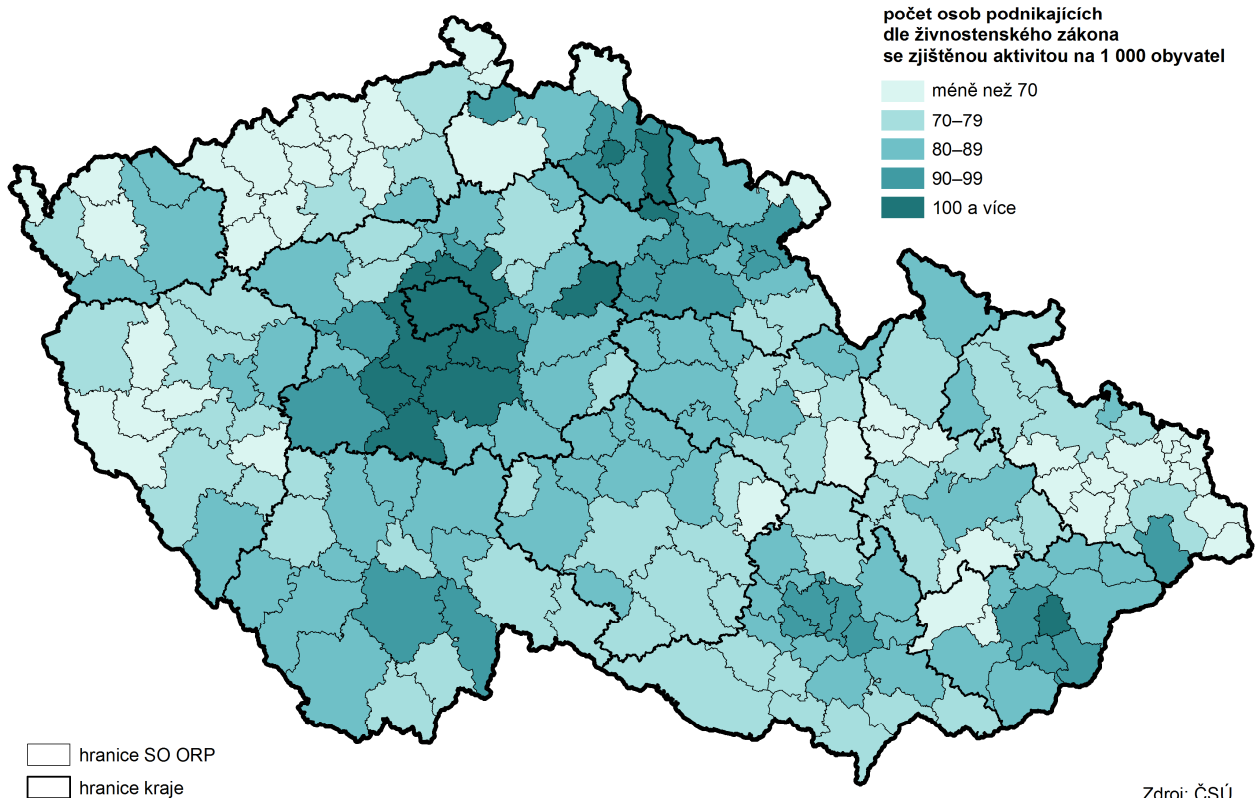
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2012 až 2015

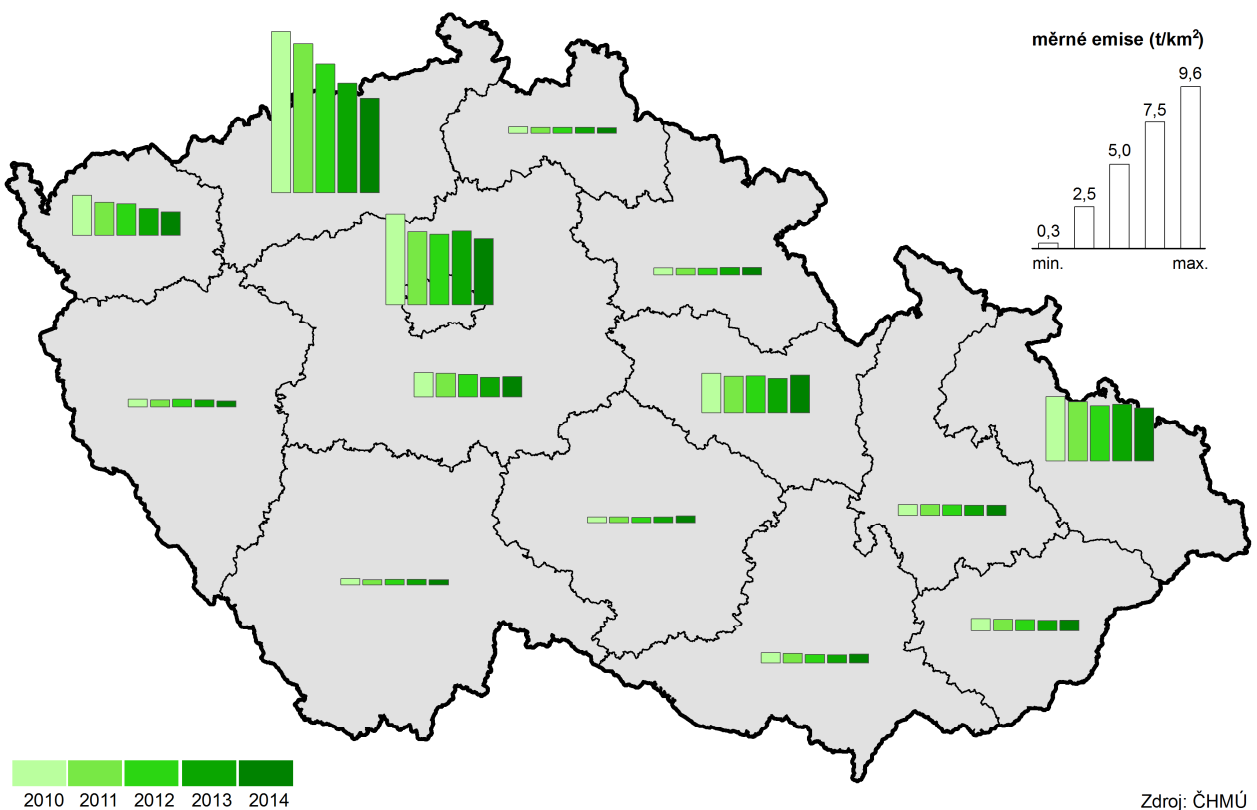
Soukromí podnikatelé ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2015

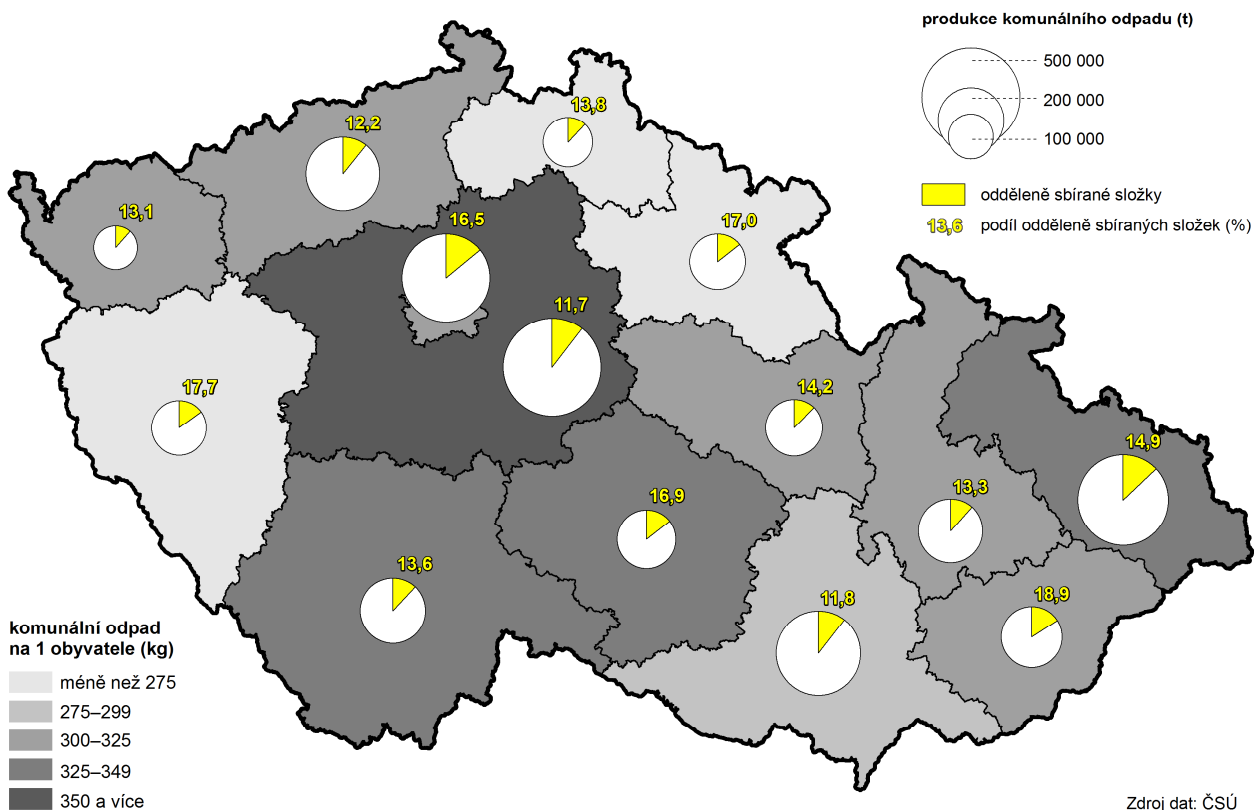
Živnostníci ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2015

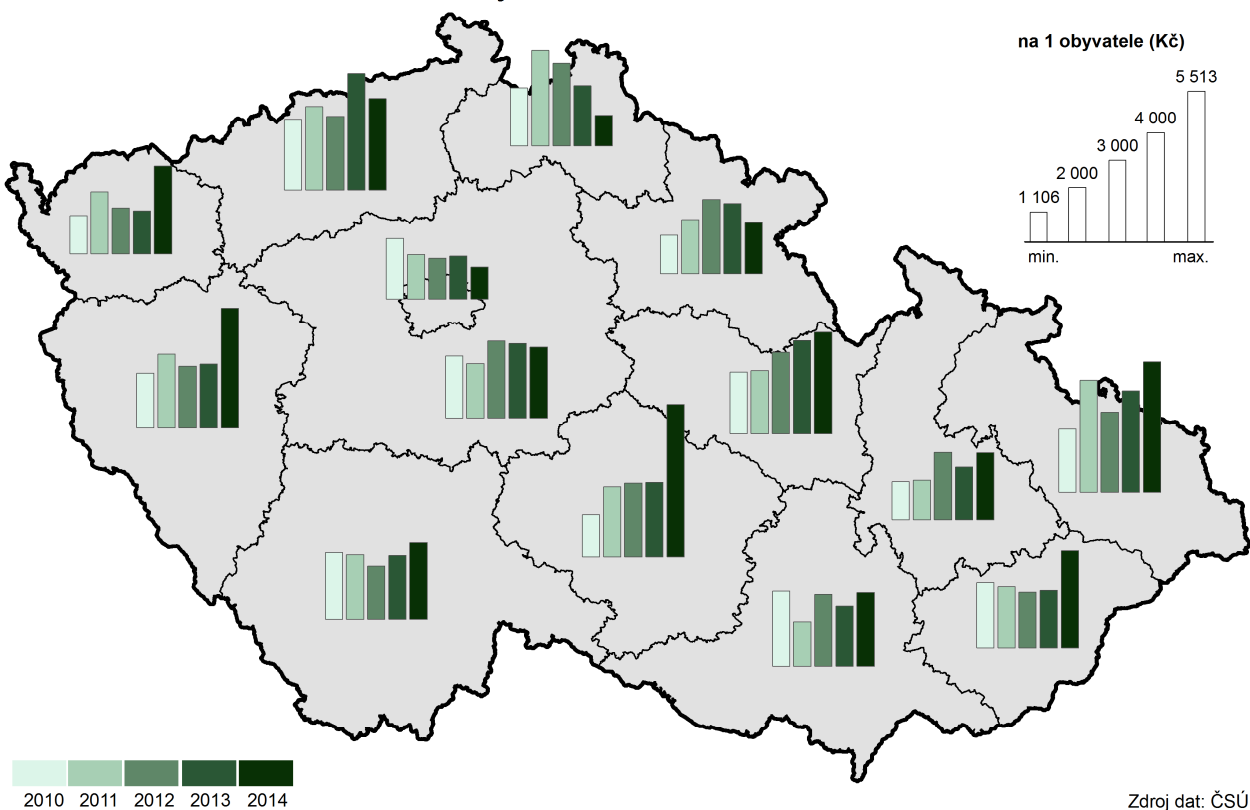
Emise oxidů dusíku (REZZO 1–3) v krajích v letech 2010 až 2014

Komunální odpad v krajích v roce 2014

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2010 až 2014

Zvláště chráněná území v okresech k 31. 12. 2015

